

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO
V OLOMOUCI

KATEDRA SLAVISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Specifika cestovatelského blogu v rámci ruské blogosféry
The specifics of Travel Blog in the Russian Blogosphere

VYPRACOVALA: Stela Cebotari

VEDOUCÍ PRÁCE: dr. Olga Chadaeva

2018

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité
prameny.

V Olomouci, 21.8.2018

podpis

Ráda bych poděkovala vedoucí práce paní dr. Olze Chadaeva za podnětnou spolupráci, ochotu, a především za cenné rady a odbornou pomoc při vypracování této bakalářské práce. Na tomto místě také chci poděkovat své rodině a blízkým přátelům za veškerou podporu a trpělivost při studiu.

podpis

Obsah

Úvod.....	6
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	7
1. Definice cestopisu.....	7
1.2. Přehled ruského cestopisu.....	11
2. Fenomén moderních médií.....	14
2.1. Vliv médií na příjemce.....	16
3. Blogosféra.....	19
3.1. Stručná historie vzniku prvních blogů	22
3.2. Ruská blogosféra.....	22
3.3. Zákon o blogerech.....	27
3.4. Vliv blogů na internetový jazyk.....	29
3.5. Cestovatelské blogy v ruské blogosféře.....	32
3.6. Metodika klasifikace a analýzy blogů.....	35
3.7. Obsahová, stylistická a lexikální stránka blogu	37
II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	39
4. Stručný přehled významných ruských blogerů – cestovatelů	39
5. Ilja Varlamov.....	42
5.1 Klasifikace cestovatelského blogu.....	43
6. Sergej Dolja.....	48
6.1 Klasifikace cestovatelského blogu	50
7. Artur Šigapov.....	54
7.1 Klasifikace cestovatelského blogu.....	55
8. Ksenija Česnokova.....	61
8.1 Klasifikace cestovatelského blogu.....	62
9. Duňa Šeremetěva	67
9.1 Klasifikace cestovatelského blogu.....	68
10. Shrnutí praktické části	73
10.1 Souhrnná klasifikace cestovatelského blogu.....	74
Závěr.....	81
Резюме.....	84
Seznam použité literatury	90

Úvod

Účelem a cílem bakalářské práce je poskytnout základní vhled do specifik cestovatelského blogu v rámci ruské blogosféry a analyzovat pozice cestovatelského blogu v rámci blogosféry jako celku. Pro pochopení vývoje určitých cestovatelských žánrů bude první část věnována definici cestopisu a jeho stručné historii v širší perspektivě. Tuto část uzavřeme přehledovým nastíněním vývoje cestopisného žánru v ruské kultuře až do vzniku internetové komunikace a cestovatelského blogu. Součástí práce bude popis moderních médií a specifik internetové komunikace, vlivu médií na příjemce v návaznosti na oblast blogosféry všeobecně. Popíšeme stručnou historii vývoje ruské blogosféry a charakteristiku blogové platformy LiveJournal, na které je koncentrována většina ruských blogů. Následující část se zaměří na formulování omezujícího zákona o blogerech a přes pomyslný můstek přejdeme k upřesnění proměn jazyka v ruské blogosféře a k samotnému specifickému žánru, kterým je cestovatelský blog.

V praktické části na základě excerptce informací z internetových zdrojů, konkrétních cestovatelských blogů a obeznámení s některými populárními autory, představíme ucelený obraz tematického záběru, obsahu a stylistiky blogů, cílových destinací ruských blogerů cestovatelů a cílových čtenářů. Podle Nikity Krivcova, historika a cestovatelského žurnalisty, dochází v současnosti ke zkreslenému vnímání činností profesionálních cestovatelů: „*Většinové společnosti se dostal do podvědomí obraz cestovatelského žurnalisty, který jezdí na exotická místa, lebedí si na pláži a poté ještě dostává honorář. Tento dojem, ale vůbec není pravdivý.*“ (Кривцов 2017: online, vlastní překlad)

Primární motivací k sepsání této práce je zjistit pravdivost hypotézy o blogerech a empiricky koncipovat průzkum tohoto novodobého cestovatelského žánru, neboť jak již tvrdí Nikita Krivcov, lidé práci blogerů cestovatelů bagatelizují, a je prospěšné se v této novodobé tématice zorientovat

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Definice cestopisu

Cestopisné dílo vzniká na základě konkrétní cesty či putování. Pojmem putování je míněno přesouvání se po určitém území za účelem jeho poznávání. Cestopis může mít také funkci obecně vzdělávací, sportovní atd. Do 19. století bylo cestování jedním ze základních způsobů získání informací o cizích zemích, jejich přírodě, obyvatelích, historii a způsobu života, využívalo se rovněž k popisování povrchu planety Země vůbec. Uspořádáním těchto poznatků do literární formy potom vznikaly první poznámky cestovatele, týkající se zážitků, popisů událostí a pozorování, s cílem seznámit čtenáře s málo známými nebo do té doby neobjevenými zeměmi. Cestopis jako literární útvar může mít také podobu cestopisu fiktivního, sloužícího určitému ideově-uměleckému cíli, ať už dobrodružnému, utopickému či filozofickému (Muravjov 1969-1978: online). Cestopisy tedy dělíme podle toho, zda popisují svět reálný, nebo fikční. Dílo *Milion* od obchodníka Marca Pola bylo ve své době považováno za smyšlené, ale dnes už je známo, že je realistické. Naproti tomu dílo *Cesty kolem světa rytíře Jana Mandevilly*, které bylo v době svého vzniku mylně považováno za pravdivé, je dílem fantastickým (Martínek, J., Martínek, M 1998: 20). Oba protipóly cestopisu jsou známy už od starověku a dodnes mají v literatuře významné postavení. Fikce napomáhá poskytovat čtenáři přitažlivější vyprávění. Z cestopisné fikce se posléze vyvinul novodobý literární žánr sci-fi nebo utopie. Existuje mnoho definic, které popisují literární žánr cestopisu, tudíž je tento žánr velmi individuální, spontánně se proměňuje v čase a není ohraničený přísnými mantinely. Například Lexikon literárních pojmů definuje cestopis následujícím způsobem: „*Žánrová forma stojící na pomezí krásné a věcné literatury, příp. publicistiky, jejímž tématem bývá obvykle popis cizí země. Vedle popisu krajiny obsahuje poznatky o zvláštnostech zeměpisných, společenských, kulturních, národopisných aj. a vylíčení autorových subjektivních zkušeností, postřehů a příhod.*“ (Všetička, Pavera 2002: 59) Vidíme tedy, že cestopis se pohybuje na pomezí několika druhů písemnictví – krásné literatury, publicistiky a věcné literatury. Štěpán Vlašín ve Slovníku literární teorie hovoří o cestopisu takto: „*Žánr literatury dokumentární, publicistické nebo umělecké, jehož tématem je popis nebo vylíčení autorovy cesty do cizích zemí nebo krajin a který obsahuje záznamy anebo postřehy o jejich zvláštnostech*

geografických, národopisných, kulturních, sociálních apod.“ (Vlašín 1984: 53). Cestopis je tedy složitý žánr, který je těžko zařaditelný, jelikož se nachází na pomezí více literárních žánrů, což je jednou z jeho nejvýraznějších charakteristik. Cestopis je zároveň románem, sbírkou anekdot, trochu historií, trochu politikou a také naukou o estetice. Proto je velmi složité tento žánr ohraničit a jasně definovat. Hlavním znakem cestopisu je tedy snaha o důvěryhodné vyobrazení cizího světa, které vychází z vnímání a chápání cestovatele (Majga 2014: online). V rámci publicistiky se cestopis od jiných žánrů liší tím, že jelikož se pohybuje na pomezí beletristického a publicistického stylu, používá více prostředků, které líčí poznatky o zvláštностech zeměpisných, společenských, kulturních, národopisných aj. Cestopis slouží jako prostředek k vylíčení autorových subjektivních zkušeností, postřehů a příhod. Cílem cestopisu je hlavně upoutat pozornost čtenáře a popsat zážitky z cest. Nejdůležitější podmínkou pro získání čtenáře nebo posluchače na svoji stranu je přesvědčivost a zábavnost (Šerel 2000: online).

Modernizace výrazně rozšířila rozsah nových žánrových forem cestopisu. V souvislosti s rozvojem masových médií se podle významného ruského badatele Alexandra Šerela, zabývajícího se žurnalistikou, cestopis transformoval a nyní obsahuje rozšířený rejstřík žánrových forem: „*cestovní črta, cestovní zápis, reportáž, komentář, portrétové interview, interview beseda, přehled, výkaz a doporučení.*“ (Šerel 2000: online, vlastní překlad). Alexandr Šerel také dělí cestovatelské texty na dva typy podle komunikačního záměru „*Informačně poznávací a informačně reklamní.*“ (Šerel 2000: online, vlastní překlad)

1.1. Historie cestopisu

S rozvojem literatury se cestopis stále méně opírá o ideu pouhého přemístování v prostoru, vizualizaci reliéfu a ponoření se do tajů jiných kultur, ale čím dál více se zaměřuje na vyvolání jedinečných emocí. Ruský spisovatel a publicista Ivan Vasiljevič Zorin stručně rozděluje několik historicko-typologických úrovní cestování:

- **Mytologická** – starobylý svět, cestování je zde uskutečňováno především za účelem šíření rodu. V literatuře jsou to díla popisující poutě *Isis hledající části těla Osirise, povídka o Sinuhetovi* atd.

- **Filozofická** – antičnost, cestování probíhá s cílem objasnění lidského bytí. Za nejznámější díla můžeme považovat *Odyseu* a *Argonautiku*, vyprávění Platona o Antarktidě.
- **Misionářská** – literatura středověku. Cestování jako akt putování, které v sobě neslo nádech utopie, veškeré cestování obsahovalo putovní a náboženský charakter. Takové příběhy jsou sepsány v dílech *Historie mnichů*, *Flos peregrinationis*.
- **Geopolitická** – epocha velkých geografických objevů spojených s geopolitickými průlomy a zakládáním nových impérií. Jedná se o popisy cestovních výprav v době renesance. Známymi díly v té době byly *Božská komedie*, *Utopie*, *Canterburské povídky* atd.
- **Vědecko-zábavná** – epocha osvícenství a romantismu. Rozvoj dopravy a sítí cest vyústil ve stále dostupnější cestování. Vznikají romány s tematikou cestování a také smyšlených výprav. Známymi díly té doby byly *Dopisy z Francie*, *Život a podivuhodná dobrodružství mořeplavce Robinsona Crusoe*, *Sentimentální cesta po Francii a Itálii* atd.
- **Turistická** – jedna z forem, která popisuje dojmy turistů. Jedná se o cestovatelskou žurnalistiku (Lvova 1997: online).

Začátky cestopisu spadají už do starověku. V době kolem roku 2 000 př. n. l. v Mezopotámii vzniklo dílo *Epos o Gilgamešovi* (Všetička, Pavera 2002: 59). V 7. století př. n. l. ve starořecké literatuře vznikla Homérova díla *Ílias* a *Odyseea*, která nesla znaky fantastického cestopisu. Jedním z prvních pisatelů cestopisů z let 550–480 př. n. l. byl starořecký historik a geograf Hekataios z Milétu, který napsal dílo s názvem *Cesty po světě*, ve kterém se věnuje nejen přírodě, ale také místním zvykům v doposud neprobádaných oblastech. Z jeho díla se bohužel dochovaly jenom zlomky (Mocná, Peterka, a kol. 2004: 76). Nejslavnějším cestovatelem na přelomu 13. a 14. století byl Arab Ibn Battúta (1304-1378/9), jenž procestoval Afriku, země Blízkého i Dálného východu a jižní Evropu, a český výbor jeho děl s názvem *Cesty* obsahuje spisy *Cesty po Africe, Asii a Evropě vykonané v letech 1325-1354*. (Karpatský 2008: 76). Objevení Ameriky Kryštofem Kolumbem (1492-1581) podnítilo vznik mnoha dalších cestopisů ličících zámořské objevy španělských a portugalských mořeplavců a kolonizátorů. Senzací byl cestopis *List Ameriga Vespucciho o ostrovech objevených na čtyřech jeho cestách* (1504) (Karpatský 2008: 76). Vůbec nejznámějším a nejvýraznějším cestovatelským dílem na

začátkunovověku byl *Milión (1608)*, který spadá do žánru reálného cestopisu. Představoval naprosto nový způsob popisování zážitků z cest. Marco Polo dokumentárně popsal své obchodní cesty do Číny a Indie (Mocná, Peterka, a kol. 2004, 56, Martínek, Martínek 1998: 7). Na konci středověku se doposud hojně užívaná mytická fikce, která se zaměřovala na vnější fantazii, dostala na nějakou dobu do pozadí. Pozornost byla věnována realistickým zážitkům a popisům, které byly podloženy fakty (Všetička, Pavera 2002: 60).

V 18. století cestopis našel své místo v literárním prostředí, a to především v době, kdy mnoho vzdělaných osobností cestovalo za účelem vědeckých expedic a také soukromých cest, díky kterým vzniklo velké množství cestovatelských děl srovnávajících různé civilizace navzájem. Epistolární forma popisu výprav, která se hojně používala v období osvícenství, se v této době užívá ještě více, ba dokonce vzkvétá (Majga 2014: online). Z pozdější doby známe cestopisy vědeckého rázu, jejichž autoři byli učenci jako např. Charles Darwin, mořeplavci a objevitelé jako byli např. James Cook, Roald Amundsen. Cestopisy také hojně psali i významní spisovatelé, např. J. W. Goethe, H. Heine (Karpatský 2008: 76). Zlatou érou cestopisu bylo 19. století převážně díky válečným, komerčním, vzdělávacím a badatelským expedicím. Kromě toho cestovatelský deník nepatřil pouze k výsledkům výpravy, ale byl samotným cílem cesty. V této době se také zrodil první spisovatel a cestovatel v jedné osobě, k průkopníkům patřili Charles Nodier, Alfons de Lamartine, Viktor Hugo, George Sandová, Gérard de Nerval, Guy de Maupassant, Pierre Loti, Paul Bourget, Theophile Gautier ad. Cílem takového cestovatele a spisovatele bylo sepsat viděné a prožité na svých cestách (Majga 2014: online). Také docházelo k rozvoji dopravy. Cestovatelé zkoumali prostředí s využitím moderních dopravních prostředků, letadel a vzducholodí. Psaly se cestopisy s funkcí reklamní, informační a propagační (Mocná, Peterka, a kol. 2004: 81). Obrovským zdrojem poznatků byly letecké fotografie a snímky, v důsledku jejich využití začínala slovesná složka pomalu ustupovat do pozadí. Ve druhé polovině 20. století lidé začali dokonce cestovat do vesmíru, což posloužilo jako podnět pro rozvoj žánru smyšleného cestopisu, tentokrát již zasazeného do kontextu cestování vesmírem, např. dílo Douglase Adamse *Stopařův průvodce po Galaxii* (Karpatský 2008: 77).

Ve dvacátém století vzniká efekt „globální vesnice“ (Luhan 1964: online). Dle samotného autora pojmu, kanadského filozofa a spisovatele Marshalla McLuhana, globální vesnice znázorňuje obraz celého světa bez komunikačních bariér. Tím McLuhan předpověděl, že se v budoucnu radikálně změní způsob využívání a předávání informací

(Peterka 1996: online). Mnozí cestovatelé a spisovatelé píší své blogy na internetu. Samozřejmě, že někteří spisovatelé se naopak obrací k původnímu cestopisnému vyprávění, neboť původní cestopis v knižní formě je psán spisovným jazykem a je specifický svou složitostí. Mezi významná díla patří cestopis Grega Mortensona, který ve svém cestovatelském příběhu *Tři šálky čaje* (2011), líčí život člověka, který se narodil v chudé rodině, přesto ho na cestě k jeho snu nedokázalo nic zastavit. Příběh pojednává o náročném výstupu na těžko přístupnou horu K2. Také Gregory David Roberts zaujal mnoho čtenářů svým cestopisem *Shantaram* (2013). Anglický spisovatel a žurnalista Adrian Anthony Gill ve své sbírce příběhů *Do všech čtyř stran* (2014), originálním způsobem vypráví o Japonsku, Africe, Americe, Kubě a Indii (Majga 2014: online). Současnost, která umožňuje využívání televize a fotoaparátu, změnila způsob sdílení poznatků z cest s čtenáři. Nyní se spisovatelé vzdalují od cestopisů a množství vytištěných knih se znatelně snížilo, a to vše díky fotoreportážím a speciálním televizním pořadům, a především cestovatelským blogům, které se těší velkému úspěchu u publika (Majga 2014: online).

Krátce je možno říci, že cestopisný žánr je velmi důležitý k poznání sama sebe, a proto má staletou historii a je vyhledávaný dodnes.

1.2. Přehled ruského cestopisu

První zmínky o ruském cestopisu se začaly objevovat v obsáhlých dílech mnichů, která byla psána v kláštorech. Konkrétně se první zmínky o cestování objevily na začátku 11. století v Nestorově kronice *Повесть временных лет*. Vyprávění začíná biblickými příběhy, pokračuje založením Kyjevské Rusi, přijetím křesťanství knížetem Vladimírem v roce 988 a končí nástupem knížete Vladimíra Monomacha na trůn roku 1113 (Bínová, Pospíšil 1995: 91). V úvodu kroniky jsou popsány výpravy jednotlivých slovanských kmenů a místa, na nichž se usadily: „*Спустя много времени сели славяне по Дунаю, где теперь земля Венгерская и Болгарская. От тех славян разошлись славяне по земле и прозвались именами своими от мест, на которых сели. Так одни, придя, сели на реке именем Морава и прозвались моравы, а другие назвались чехи. А вот еще те же славяне: белые хорваты, и сербы, и хорутане.*“ (Lichačev 1950: online) V 15. století Afanasij Nikitin, jenž putoval přes tři moře líčil své kupecké cesty v dílech *Хождения за три моря* (Nikitin 1951: 67). Také jsou známy cestopisné zápisky Avvakuma Petrova

Житие протопона Аввакума (Gudzij 1966: 478- 480). Cestování po rodné zemi umožnilo řešení velkých publicistických úkolů a rozvoj publicistického žánru. Forma tohoto žánru je znázorněna v díle A. N. Radiščeva *Путешествие из Петербурга в Москву* (1790). Dílo Aleksandra Radiščeva položilo základní kámen ruským cestovatelským zápiskům (Majga 2014: online). Historik a spisovatel N. M. Karamzin psal i cestopisy, které měly za cíl vzdělat ruské obyvatelstvo a přispět tak k vybudování velké říše. Sepsal encyklopedický cestopis, ve kterém byly rozmanité informace o kultuře a životě lidí v západní Evropě. Jeho díla udávala nový literární směr – sentimentalismus, který byl v té době aktuální (Mandát 1982: 3). Na přelomu 18. století a 19. století je cestovatelská literatura přeměňována na plnohodnotný literární žánr. Následně cestopisy psalo mnoho ruských spisovatelů, jako byli I. A. Puškin, I. S. Turgeněv, I. A. Gončarov, F. M. Dostoevskij, A. P. Čechov atd. Vznikala taková díla, jako *Путешествие в Арзрум* (1835) A. S. Puškina, *Тарантас* (1840) V. A. Sollogubova, *Фрегат Паллада* (1855-57) I. A. Gončarova, *За рубежом* (1880) M. E. Saltykova Ščedrina, *Остров Сахалин* (1893-94) A. P. Čechova, *Письмо об Испании* (1947- 49) V. P. Botkina, *Дерсу Узала* (1923), V. K. Arseněva (Mandát 1982: 6).

V revolučním roce 1917 procházel cestopisný žánr velikými změnami. Do popředí se totiž dostaly jiné hodnoty než ty, které byly doposud v carském Rusku uznávány. Vznikala naprosto nová témata cestovatelských črt: například cestopisy o sovětských vesnicích, cestovatelské črty socialistického strojírenství atd. Negativní roli hrála sovětská epocha, která nepovolovala cestování, a tudíž jednou z mála možností, bylo přenesení se do světa cestovatelských dobrodružství prostřednictvím cestopisů. Ve 20. století se zájem čtenářů o cestovatelskou tematiku naopak zvýšil, neboť možnosti navštívit cizí země se staly pouhými sny. V této době se objevili novináři-umělci, kteří do svých cestovatelských článků vkládali prvky týkající se historie, statistiky, přírodní vědy, vyjadřovali své názory o politice, vyprávěli o svých osobních zážitcích, pocitech a myšlenkách a o setkáních s různými lidmi (Koloso 1996: 114). Z té doby byly známy cestovatelské básně Osipa Mandelštama, jenž napsal např. *Европа* (1914), *Поговорим о Риме – Дивный Град!* (1914). Vážený spisovatel Vladimír Majakovský reflektoval své výpravy v básních *Нордевней* (1923), *Два Берлина* (1924), *Моё открытие Америки* (1925), *Бродвей*, *Бруклинский мост* (1925), *6 Монахинь* (1925), *Атлантический океан* (1925). Také byly známy cestopisy ruského spisovatele B. A. Pilnijaka, který navštívil mnoho cizích zemí a nejvíce se nechal inspirovat Japonskem, které popsal v knize *Корни Японского*

солнца (1927) (Kolosov 1996: 112). V šedesátých letech vznikla cestopisná díla *Одноэтажная Америка* (1935) Ilji Ilfa, a také *По обе стороны океана* (1963) Viktora Nekrasova (Majga 2014: online). Po rozpadu sovětského svazu bylo opět možné cestovat a dnes vzniká v Rusku mnoho cestopisných děl psaných pro širokou veřejnost a většinou sloužících k pobavení a seznámení čtenářů s novými lokalitami.

V současnosti na téma cestování píše knihy např. Aleksandr Iličevskij *Справана лево* (2015), Dmitrij Bavliskoj *Венецианская тетрадь* (2004), Olga Balla *Упряжжения в Бытии* (2016), Pjotr Aleškovskij, Dmitrij Danilov, Vasilij Golovanov, Sergej Kostryrko atd. Další spisovatelkou píšící cestopisy je Marina Moskvina, v knize *Дорога в Аннапурну* (2005) popisuje svou cestu po Nepálu. Jurij Kovali napsal cestopis *Самая лёгкая лодка в мире* (2005). Významnou spisovatelkou je také Galkina Marina *Одна на краю света* (2006), ve své knize popisuje cestování po Kamčatce, Čukotce, Jamalu a Tajmyru. Svě čtenáře si také získalo cestopisné dílo *Из Чикаго* (2014) cestovatele Andreje Levkina (Majga 2014: online). Známymi současnými knihami od ruského publicisty Vladimíra Poznera jsou *Тур де Франс, Путешествие по Франции с Иваном Ургантом* (2011), *Их Италия* (2013).

V návaznosti na další kapitolu můžeme říci, že v Rusku má cestopisný žánr bohatou historii, spojenou nejen s objevováním cizích zemí, ale také s objevováním vlastního území, avšak na historii a popularitu cestopisu měla hluboký vliv politická situace. Dnes také existuje velký konkurent cestopisů, a tím jsou cestovatelské blogy. Jde o novodobý fenomén síťových médií, díky kterým mohly vzniknout cestovatelské blogy, které jsou dnes velmi používané a oblíbené.

2. Fenomén moderních médií

Zcela novým druhem šíření informací se stala moderní média, která lidstvo přesunula ze světa knih a tištěných novin do virtuálního a interaktivního světa nových technologií. Podle Jiráka a Köpplové se v současné době média definují následujícím způsobem: „*Výraz médium vychází z latiny a znamená prostředek, prostředníka, zprostředkující činitel – tedy to, co něco zprostředkovává, co zajišťuje prostředí, v němž se něco odehrává.*“ (Jirák, Köpplová, 2009: 36) Slovo „medium“ (z latinského *medium* – zprostředkovatel) vzniklo v anglickém jazyce v XVI. století. V polovině XVII. století se poprvé objevily noviny moderního typu, které vznikly na základě nové technologie – knihtisku, vynalezeného Johannesem Gutenbergem. Tento technologický pokrok vedl k efektivnějšímu a rychlejšímu šíření informací pomocí novin. Dále v polovině XIX. století se pojem „medium“ začínal používat v souvislosti s šířením informací pomocí prostředků, jako je pošta a telegraf. Na začátku XX. století docházelo k prvnímu označování novin jako prostředníka šíření reklamy. Ve 20. letech XX. století se rozvíjelo rádio a ve 40. letech se do popředí dostala televize. Vznik rádia a televize, jakožto audiovizuálního média se poprvé začal spojovat s označením „*mass-media*“ (Černých 2007: online). Masová komunikace je novým badatelským fenoménem, jímž rozumíme všechny formy komunikace, které jsou mířeny k masovému publiku a sdělované informace jsou předávány pomocí speciálních technologických prostředků. Tyto technologie mohou být využívány jak pro veřejné účely, tak i pro osobní potřebu. Mezi masová média patří noviny, časopisy, filmy, rádio, televize, populární literatura, hudba a především internet (Černých 2007: online). Média mohou šířit veřejné informace typu: veřejně přístupných zpráv, soukromých oznámení, propagandistických zpráv, proseb, reklam a ohromného množství jiných aktuálních informací (Kolokolcova 2012: 40).

Síťová internetová komunikace, je charakteristická svou hypertextualitou, intertextualitou, polyfonií, kreolizovaností, jazykovou nivelizací a etickým příznakem. Také vytváří očividné předpoklady k postupnému stírání všech hranic v komunikaci mezi zeměmi, mezi kódy a jazyky, mezi oficiální a neoficiální komunikací (institucionální a personální), písemnou a ústní komunikací a také mezi monologem a dialogem. (Černých 2007: online). Podle slov britského profesora a specialisty v odvětví masové komunikace Denise McQuaila je nejdůležitější moment, kdy se sjednocují komunikační technologie a kdy se hranice mezi veřejnou a soukromou komunikací smývají a stávají se stále méně

pozorovatelnými (McQuail 2003: online). Do popředí se dostává internet jako zprostředkovatel šíření mediálních zpráv a jeho další nepřeborné možnosti. Internet je hypertextuální a umožňuje vše spojovat v jeden celek. Díky své flexibilitě je současně mnohem užívanější než původní média. Virtuální prostor internetové sítě dnes spojuje značné množství lidí. K tomuto tématu se vyjádřila ruská specialistka ze zpravodajství „RIA“, Olga Kartašova: *„Jakékoliv vydavatelství může na internetu obnovovat stati bez množstevního ohraničení, navíc v reálném čase. Díky internetu je také jednodušší zkoumání a analýza publika. Diváci vyplňují ankety online, tím pádem je možné shromáždit podrobné údaje např. o sledovanosti internetového webu rychle a levně. Tradiční média by na získání takových informací vynaložila mnoho času a finančních prostředků.“* (Kарташова2017: online, vlastní překlad) Internet bezpochyby usnadňuje život a formuje společnost dnešní doby, přispívá ke společenským změnám a slouží jako nástroj k ovlivňování veřejného mínění. Internet také představuje potenciál k dalšímu vyššímu technologickému vývoji, neboť si dnešní doba ve svém uspěchaném životním tempu žádá rychlejší šíření informací (Jirák, Köpplová, 2009: 21). Internetová síť přináší možnost svobodného pohybu v časoprostorové dimenzi, která nám umožňuje přístup k informacím bez ohledu na čas a místo. Internet usnadňuje mediálním tvůrcům informací práci tím, že umožňuje šířit informace značnému množství recipientů v jednom okamžiku. Za velkou výhodou moderních médií můžeme taktéž považovat jejich schopnost rychle reagovat na aktuální události a produkovat informace aktuálně a pravidelně (Jirák, Köpplová, 2009: 21). V současné době nám masová média předávají informace také přes internetové servery typu *YouTube* a přes *autorské blogy*. (Jirák, Köpplová, 2009: 22). Tradiční média jako jsou noviny, časopisy nebo populární literatura, dnes pomalu, ale jistě ustupují do pozadí. Do popředí se dostává internet a jeho nepřeborné možnosti. Ve srovnání s původními médii, která společnost zásobovala těžko ověřitelnými informacemi, dnešní novodobá media mají mnoho výhod. Jednou z největších výhod je přímá reakce na přijatou informaci s možností ihned komentovat a posílat tzv. „*feedbacky*“ (Jirák, Köpplová, 2009: 22).

Dalším fenoménem navazujícím na tuto novou formu komunikace na internetu je příchod neorganizovaných tvůrců informací zvaných „*blogeri*“, otevřeli nový kanál mezilidské komunikace a tím naprosto změnili novodobý informační reliéf (Černých 2007: online). Zjednodušená komunikace mezi recipienty pomáhá navzájem mezi sebou komunikovat prostřednictvím komentářů pod zveřejněnými příspěvky a tím navazovat nové kontakty. Díky blogerům se na internetu zásadně změnilo informační prostředí.

Blogeři vytváří své autorské blogy a prostřednictvím nich komunikují o tématech, která jsou pro ně, a také pro společnost, aktuální a důležitá. Obdobnými informačními kanály jsou také servery typu *YouTube*, *Facebook* nebo *Twitter*. Všechny tyto interaktivní možnosti můžeme využívat díky internetu (Jirák, Köpplová, 2009: 22).

Stručné shrnutí: Moderní společnost je ovlivněna sítíovou komunikací a masovými médii. Je možné říci, že jsme stále více závislí na internetové komunikaci. Dnešní společnost se změnila ve „zmedializovanou“ a není již s to fungovat bez prostředků masové informace. Na druhou stranu tato média reflektují historické události, a díky nim můžeme vyčíst, kde se nyní společnost nachází a kam také směřuje. V souvislosti s vlivem tohoto internetového proudu informací na recipienta se v následující kapitole zaměříme na vysvětlení některých aspektů vlivu médií na příjemce.

2.1. Vliv médií na příjemce

Moderní masová media v sobě skrývají složitosti, které tkví v jejich všestrannosti, která proniká téměř do všech sfér dnešní společnosti. Masová media jsou charakteristická svou implicitností, která má vliv na člověka jako na jedince, a také na společnost vcelku (Černých 2007: online). Základem působení na publikum je selektivní výběr informací z okolní reality. To znamená, výběr ohraničeného množství témat k prezentaci a posouzení. Dennodenně se ve světě odehrává mnoho událostí a media mohou vybírat pouze určité množství informací, pomocí kterých vytváří představu o realitě, tzv. „mediální realitu.“ (Lazutkina 2016: online, vlastní překlad)

Spotřebitelé informačního produktu měli ještě donedávna velmi málo reálných možností kontrolovat kvalitu a pravdivost nabízených informací a také neměli možnost se na těchto informacích podílet a přímo na ně reagovat. Specifickou vlastností médií v nedávné minulosti byla jejich sugestivnost a jednostranné toky informací: ne příliš velká skupina pracovníků v médiích vypouštěla informační produkt, který byl posléze konzumován celou společností bez možnosti zpětné vazby. Tento jednostranný informační tok způsoboval faktické přetržení masové komunikace, která byla pouze sugestivní a reálná zpětná vazba „feedback“ mezi těmito póly prakticky neexistovala. Tím pádem si společnost nemohla ověřovat pravdivost vysílaných informací (Černých 2007: online). Tradičně byla tedy jedním z hlavních prvků v předávání mediálních informací sugestivnost, postupem času si moderní média k sugestivní a informativní roli osvojila

ještě roli komunikativní, což znamená, že mezi zdrojem a příjemcem informace vznikla vazba, která umožňuje obousměrnou komunikaci. Komunikativní funkce se realizuje pomocí možnosti ihned po zveřejnění informace přidávat veřejné komentáře, hodnotit sdělení nebo označovat jako „to se mi líbí“ nebo naopak „to se mi nelíbí“ a tím vyjadřovat svůj názor. Můžeme říci, že moderní média se od původních médií odlišují hlavně možnostmi zpětné vazby a přímé komunikace s obsahem. V rámci interaktivních síťových médií začaly být informace regulovány ne jenom tvůrci informací, ale také spotřebiteli. Dnes již dochází ke zpětné vazbě k masovým médiím a také spotřebitelé komunikují mezi sebou, což je nový regulátor v procesu vytváření a šíření informací (Lazutkina 2016: online). Příjemcem masové informace je jedinec, který je považován za část skupiny, a procesem masové komunikace je šíření zpráv pro poměrně velké publikum skládající se z anonymních recipientů (Černých 2007: online). Podle Jiráka a Köpplové můžeme říci, že média ovlivňují člověka a jeho chování, pomáhají rozšiřovat poznatky, a dokonce i vzdělávat, na druhou stranu však mohou vést k ohrožení stability společnosti, mohou vyvolávat nežádoucí jednání nebo uvádět v omyl. *„Média ovlivňují postoje, či názory jedinců, mohou jako prostředek osvěty rozšiřovat obzory poznání, pomáhat v politickém (i spotřebitelském) rozhodování, ovlivňovat životní styl a tím i zdraví, ale také děsit, vyvolávat napětí, navádět ke společensky nežádoucímu jednání či uvádět v omyl, mohou posilovat i ohrožovat stabilitu společnosti, podporovat nebo naopak brzdit společenské změny všeho druhu...mohou přesvědčovat i manipulovat.“* (Jirák, Köpplová 2009: 321) Proto k médiím musíme přistupovat kriticky a vytvářet si své vlastní názory na základě zdravého rozumu a ověřovat si informace z více zdrojů (Jirák, Köpplová 2009: 321). Problém, který dnes můžeme považovat za závažný, je způsob šíření informací pomocí infotainmentu, což je zveřejňování informací zábavným způsobem. Mediální zpráva tedy musí být zábavná, rychlá a jednoduchá na pochopení. Zpráva, která je bez emočního náboje se stává nezajímavou (Ramonet 2003: 220). V mediální zprávě je důležitější zábavní funkce než funkce informační, což svádí příjemce k zjednodušené představě a k podcenění vážnosti situace ve světě. Dnes je vyvíjen tlak na novináře, aby podávali informace co nejrychleji s původními podloženými záběry, které bývají uměle dosazovány, jen aby se vyhovělo požadavkům dnešních médií. To vše je na úkor pravdivosti (Ramonet 2003: 9-19). Přívětivější názor má významný americký spisovatel James Klapper, který tvrdí, že: *„Masová komunikace není dostatečným způsobem, jak ovlivnit publikum, neboť dnešní společnost je vzdělaná a může si sama vybírat, které informace přijme a které odmítne.“* (Klapper, 1960: 35, vlastní překlad)

Jedním z předmětných mediálních informačních kanálů dnešní doby jsou blogy, které zásobují společnost novými informačními toky na speciální platformě zvané blogosféra.

3. Blogosféra

V internetové realitě existuje mnoho různých platforem, které umožňují komunikaci: *blogy, fóra, sociální sítě, chaty* atd. Internetový svět vytváří nová pravidla komunikace, která se značně liší od doposud tradiční písemné a ústní formy komunikace (Baženova 2012: online). Tento fenomén se dotkl doslova všech vyspělých společností. Zakládání blogů začalo být populární v nultých letech. Slovo *blog* pochází z anglického názvu *Weblog* (angl. *blog*, od „web log“, elektronický časopis, nebo deník událostí) – webová stránka, která v první řadě obsahuje periodické zápisy doplněné obrazovým nebo multimediálním materiálem (Kostěnko 2012: online). Současné realie informační společnosti se staly jedním z hlavních námětů zkoumání v mnohých oblastech vědy. Jednou z těchto oblastí je osobnost a její sebe prezentace na internetu. Pozornost je hlavně věnovaná antropologickým a psychologickým aspektům. Blogy nám umožňují „odejít“ sám od sebe a prezentovat se jakýmkoliv jiným způsobem. Uživatel blogu může střídát různé reprezentace sociálních kategorií. Může například měnit svoje pohlaví, věk, etnickou příslušnost, sociální status atd. Může se tedy stát kýmkoliv a být naprosto anonymní. Na rozdíl od reálného života, který je materiálně zafixovaný a všední, jsou blogy charakterizovány mnohem větší sociální neohraničeností a ohromnými možnostmi sebevyjádření (Zlatnikova 2016: online). Komunikace přes blogy znamená vstupování do určité role, takové nasazování virtuální „masky“ s prvky hry (Kostěnko 2012: online).

Blogy by nemohly vzniknout bez takového fenoménu jako je blogosféra. Blogosféra je prostředím pro zakládání blogů, které jsou charakteristické krátkými periodickými zápisy (příspěvky), řazenými v chronologickém pořadí od nejnovějšího, které umožňují čtenářům zanechat svůj komentář k autorovým poznámkám. Všechny blogy jsou zpravidla mezi sebou propojeny, blogeři je čtou a jejich obsah navzájem komentují, odkazují jeden na druhého a takovým způsobem vytvářejí vlastní prostředí – blogosféru (Čerkasova 2012: 81). Blogosférou rozumíme prostor volných informačních toků a vznikání mezilidských vztahů. Tvoření těchto mezilidských vztahů je jedním z nejdůležitějších faktorů šíření názorů a informací. Potenciálně může každý bloger poskytovat nové informace a kterýkoliv uživatel internetu je může číst a okomentovat (Lazutkina 2016: online). V souvislosti se sebe prezentací, sociální neohraničeností a volnými toky informací v globální síti je nutno zvážit rozsah psychologických, právních a fyziologických hranic, díky kterým konkrétní osoba určuje míru vlastní důvěryhodnosti .

Uživatel se může vymezit vůči ostatním uživatelům a dát tím najevo svůj soukromý prostor. Reflexe daného fenoménu dává uživatelům možnost být na internetu „otevřený“ čili přístupný, anebo si stanovit mantinely svého osobního prostoru (Zlatnikova 2016: online). Blogy se od sebe mohou lišit podle autorství, podle tematiky, podle multimediálnosti nebo podle obsahu. Podle Evgénie Kostěnko, autorky stati „Kognitivní aspekt vlivu masových médií na vnímání masové společnosti“, mohou být blogy rozděleny na:

- Osobní (autorský, ústní) blog – blog vede samotný autor.
- Pseudonymní blog – autor blogu se prezentuje přes skrytou identitu.
- Imitovaný blog – blog se otevírá a je vedený pod jménem známého hrdiny či osobnosti: může to být umělec, herec, zasloužený vojenský hrdina, politická osobnost, vládce atd.
- Kolektivní čili sociální blog – blog je vedený skupinou, která se řídí danými pravidly podle nařízení hlavního autora blogu.
- Korporativní blog – blog je veden spolupracovníky firemní organizace (Kostěnko 2012: online).

Díky blogům se lidé se stejnými zájmy mohou spojovat a komunikovat. Nejvíce jsou rozšířeny osobní blogy. Základními sociálními funkcemi blogů je uspokojení lidských potřeb ve vyjadřování a komunikaci, v sebevyjádření, sebezprezentaci a reklamě (Gerasevič 2006: 1). K zakládání osobních blogů vede několik důvodů, které motivují autora ke sdílení svých poznatků a postřehů. Základními motivy jsou:

Šíření informací

Mnohé autory zaujme možnost podělit se o informace, které získali nebo našli na internetu. Blog jim slouží jako tribuna. Někteří autoři se díky blogům vzdělávají.

Vytváření vlastní reputace

Blog lze využít jako způsob, jak dát o sobě vědět, vytvořit si image experta v nějaké oblasti. Publikováním vlastních pohledů na problémy, umístěním odkazů s komentáři periodickým psaní statí si blogger vytváří svou reputaci. Obyčejně se blogger stává expertem v dané tématice přibližně za rok.

Šíření svého názoru

Sebevyjádření je motiv, který zpravidla přitahuje hledající se mládež. Mladá generace nachází odraz sama sebe v blogových denících. Bezpochyby motivace sebevyjádření je aktuální v jakékoli věkové kategorii, ale podle statistiky populárních deníkových služeb jsou deníky zakládány mladou populací ve věku okolo 17 let.

Možnost říci o sobě cokoli

Lidé se velmi rádi dělí o své myšlenky a zážitky ze života. Vždycky se najdou čtenáři, kteří se budou zajímat o názory jiných blogerů (Gerasevič 2006: 16,17).

Dalšími podněty k zakládání blogů je jejich funkce sebe prezentace, dále funkce zábavní, funkce vytváření pospolitosti a sociálních kontaktů, funkce memoárová, funkce seberozvoje, nebo sebereflexe a také psychoterapeutická funkce (Kostěnko 2012: online).

Podle I. A. Nebykova jsou hlavními motivujícími impulsy k zakládání blogů následující faktory:

- Dokumentování života.
- Sběr a analýza komentářů a názorů.
- Prožívání hlubokých emocí (katarze).
- Formulování nápadů prostřednictvím blogových osobních zápisků.
- Zakládání společenských fór k posouzení různorodých problémů (Nebykov 2012: online).

Existuje několik populárních blogových platform: *LiveJournal*, *Блогу@Mil.Ru*, *TheJournal.ru*, *Blogspot.com*, *WordPress.com* atd. Nejvíce užívanou platformou pro vedení blogu v ruském internetu je v současnosti „Живой Журнал“ (ЖЖ) – což je ruský název deníkové platformy *LiveJournal.com* (Kostěnko 2012: online). Vyšší forma „bloggerství“ dokonce přináší výdělek. Ti blogeři, kteří se těší mnohatisícové sledovanosti většinou již získávají určitý obnos peněz, a to převážně z reklam ve svém blogu a také díky sponzorům mohou cestovat bezplatně. Oblast blogosféry je stále novodobou záležitostí, která ještě není zcela probádaná, neboť se vyvíjí velmi rychle a různorodě (Nebykov 2012: online).

3.1. Stručná historie vzniku prvních blogů

Někteří historikové blogem nazývají první webovou stránku vytvořenou v roce 1992, matematikem, Timem Bernersem-Lee. V roce 1996 byla na ruské půdě Antonem Nosikem založena webová stránka “Вечерний Интернет“. Tato webová stránka obsahovala každodenní příspěvky a přehledy s odkazy. Fakticky to byl blog, který neumožňoval přidávat komentáře. (Garasevič 2006: 12). Masové zakládání blogů začalo v roce 1999. Tehdy se mluvílo o takových pojmech jako je blog a blog(g)er. První platformou, která umožňovala zakládat blogy byl systém „*Opendiary.com*“, který zanikl 7. února 2017. V červenci roku 1999 byl zprovozněna bezplatná webová služba „*Pitas.com*“, která byla přejmenována na „*Diary.com*“. Následně společnost „*Pyra Labs*“ zprovozněla webovou službu „*Blogger*“. Přibližně ve stejném období (18. března 1999) byla spuštěna webová služba „*LiveJournal*“.

Profesionální analýza blogů začala v polovině nultých let na přelomu XX. a XXI. století. Blogosféra je jevem syntetickým a stává se předmětem zkoumání sociologů, kulturologů, filozofů, lingvistů a literárních vědců. (Baženova 2012: online). Blogy v ruském jazyce se masově objevily až v roce 2002. Nejaktivněji užívaná blogová služba byla *LiveJournal*, je hojně užívaná dodnes (Garasevič 2006: 14).

3.2. Ruská blogosféra

Ruská blogosféra je koncentrována primárně na platformě *LiveJournal* („*Живой Журнал*“ zkráceně „*ЖЖ*“). Tato blogová služba byla vytvořena v San Francisku v USA. Podle statistiky ji nejvíce využívala mládež od 17 do 19 let, a tudíž nebyla považována za seriózní. V roce 2001 se k této blogové platformě dostali ruskojazyční uživatelé. *LiveJournal* začal být využívaný dospělými a vzdělanými lidmi, kteří přes blog vyjadřovali své názory a prezentovali témata, jako je politika a společenské problémy. *LiveJournal* se brzy stal populárním prostředkem šíření informací významných ruských občanů jako byli novináři, učitelé a další, kteří rozšířili tuto platformu směrem k masovým uživatelům a čtenářům. Oproti současnosti bylo tehdy založení blogu poměrně složité. Tento speciální systém fungoval na bázi pozvánek. Každý uživatel, jenž už měl otevřený účet v *LiveJournal*, mohl pozvat jednoho zájemce o založení blogu. Takto byla udržována

úroveň opravdové síťové společnosti (Lazutkina 2016: online). Výhodou *LiveJournal*, byla svoboda slova a samostatnost bloggerů. Nad autorem blogu nestojí moderátor, a může tedy do svého deníku přidávat cokoli, co ho zajímá, nemusí se omezovat pouze rámcem diskuze. U anglicky mluvících uživatelů je počet přátel výrazně nižší a ohraničuje se pouze na okruh nejbližších, které autor osobně zná, kdežto ruský *LJ* se vyznačuje jiným využitím. Ruskojazyčný *LJ* plní spíše funkci domácí stránky na internetu. Je to způsob, jak něco říci velkému počtu neznámých lidí. Kromě psaní soukromých deníků, *LJ* také umožňuje vytvářet společenství podle okruhů zájmů (Nebykov 2012: online). Specifika tohoto blogu tkví v neustálé aktuálnosti a možnosti číst články svých přátel a přidávat komentáře. Jedinou nevýhodou *LiveJournal* je množství času, který jak autoři, tak i čtenáři stráví u počítačů. (Gerasevič 2006: 18). Ruský lingvista Maxim Krongauz uvádí: „*Живой журнал (livejournal.com). Это самая известная, да что говорить, главная платформа (объединение) блогов в мире и уж точно в России. Само словосочетание “Живой журнал”, как нетрудно заметить, является переводом английского Livejournal, которое служит и названием и адресом (URL) сайта. Среди других объединений российских блогов это выделяется повышенной концентрацией интеллектуалов и, произнесу это ужасное слово, влиятельностью.*“ (Krongauz 2013: online) V nedávné minulosti se na platformě *ЖЖ*, hodnotila míra popularity a status blogera podle počtu sledujících a zaregistrovaných sledovatelů tzv. „*пřátel*“. Počet těchto přátel byl technicky omezen maximem 750 uživatelů. V roce 2006 bylo omezení zrušeno a začal se formovat nový fenomén tzv. „*тысячников*“. Význam tohoto pojmu spočívá ve sledovanosti bloggerů více než jedním tisícem lidí. Pravidlem je, že se citují nejčastěji texty bloggerů, kteří se těší větší popularitě (Nebykov 2012: online). Důležitou roli při popularizaci tohoto blogového fenoménu měla společnost „Яндекс“ (Yandex), která vytvořila své vlastní nástroje k měření speciálního ratingu udávajícího počet zaregistrovaných čtenářů, jejich autorit, integrální ukazatele, měřící úroveň citovanosti a počet komentářů, a další informace o těchto elektronických osobních časopisech v blogosféře (Lazutkina 2016: online). Analýza ruských blogů ukazuje, že v současnosti tzv. „*elitní společnost blogosféry*“ většinou tvoří autoři, kteří se těší velké popularitě mimo prostředí samotné blogosféry. Těmito významnými autory jsou např. herci, spisovatelé, politici atd., a také uživatelé, kteří byli mezi prvními zakladateli deníkových časopisů v blogových službách a měli značný vliv na následný rozvoj a na subkulturu ruské blogosféry (Nebykov 2012: online). Zpravidla blogy vedené těmito lídry veřejného mínění se těší nejvyšší sledovanosti. Podle autorky vědecké stati, týkající se prostoru blogosféry, Kateřiny Lazutkiny jsou hlavními vlastnostmi blogera

lídra míra uznávanosti, vyvolávající ve čtenářích důvěru, schopnost ovlivňovat společnost a kompetentnost v dané oblasti. Takový člen blogosféry plní roli organizátora, iniciátora vztahů mezi čtenáři navzájem a je zajímavý díky schopnosti dodávat informace, které jsou společností žádané. Tito lídři se také těší důvěryhodnosti díky používání informací z více zdrojů, obzvláště v té oblasti, na kterou se specializují. Takovými osobnostmi jsou aktivisté a žurnalisté (Lazutkina 2016: online). Předními blogery v Rusku, kteří mají mnohatisícovou sledovanost, jsou například následující:

Právník Michail Barščevskij

(<https://barshevsky.livejournal.com>),

Novinářka a spisovatelka Marina Judenič

(www.marinayudench.livejournal.com),

Politická aktivistka Marina Litvinovič

(<https://abstract2001.livejournal.com/>),

Publicistka Irina Jasina

(<https://echo.msk.ru/blog/yasina/>) a další.

Blogy populárních žurnalistů:

Leonid Parfenov

(<https://parfenov-l.livejournal.com/>),

Sergej Dorenko

(<https://rasstriga.livejournal.com/>),

Lev Pirogov

(<https://pirogov.livejournal.com/>),

Svetlana Sorokina

(<https://sv-sorokina.livejournal.com/>) a další.

Blog se zpravidla nejprve stává prostředkem informování a komunikace pro přátele blogera, protože blog je nasycený informacemi, je aktuální, je obrazem pohledu autora na okolní svět a také obsahuje alternativní názory. Kromě přátel, kteří pravidelně čtou autorovy obnovené příspěvky, na blogové platformě ЖЖ, navštěvují blogy i jiní uživatelé, kteří zde vystupují většinou anonymně (Volkov, Nikitěnko 2016: online). Blog má několik charakteristických vlastností vytvářejících specifickou masovou komunikaci:

- V blogosféře dochází k fiktivnímu přidávání přátel jenom kvůli jejich počtu.
- Autoři blogů si často zvyšují svou sledovanost prostřednictvím velkého počtu příspěvků, které nenesou žádnou novou či důležitou informaci. Jsou tzv. bezinformační.
- Blogy jsou jednou z nejméně kontrolovaných oblastí internetu. Především zde je možno vidět mnoho necenzurovaných výrazů a spamu; případně také podněcování mezinárodních sporů a ponižování druhých osob. Negativní postoje a názory autora díky jeho autoritě mohou mít na čtenáře negativní vliv.
- Mnoho blogů s mnohatisícovou sledovaností („тысячники“) má pouze rozptylující, a dokonce i absurdní charakter.
- Blogy jsou veřejnými médii, na která není uplatnitelná předběžná cenzura, ale až cenzura následná. Zejména na autory blogů jsou podávána trestní oznámení.
- Blogové deníky a jejich obsah před zveřejněním jsou zřídka podrobeny jazykové korektuře.
- Blogy většinou nemají konkrétní tematiku (Kostěnko 2012: online).

V roce 2011, kdy se v Rusku vývoj internetu a sociálních sítí stal jedním z hlavních trendů, začala růst pozornost vlády k internetové a mediálně sociální tematice, což vedlo k řadě setkání tehdejšího prezidenta Dmitrije Medvěděva (který sám vede na blogové platformě *LJ* svůj osobní deník) s představiteli internetového společenství. Na setkání 29. 3. 2011 kromě představitelů velkých korporací mediálního průmyslu dostavili i zástupci internetových sítí, jako je *Facebook* a *Одноклассники*, a také byli pozváni tři představitelé ruské blogosféry: ředitelka ruského odboru *LiveJournal* Světlana Ivannikova a také blogeři Rustěm Adagamov a Anton Nosik (Nebykov 2012: online). I přesto, že ruskojazyčné publikum *LiveJournal* na začátku roku 2011 mělo pouze 5 milionů uživatelů oproti sociálním sítím, jako jsou *ВКонтакте* a *Одноклассники*, které měly až 15 milionů uživatelů, byly tyto tři sociální platformy v očích vlády považovány za rovnocenné (Nebykov 2012: online). Blogy a sociální sítě jsou nositeli nejaktuálnějších politických informací, které jsou šířeny blogovými lidry. Články napsané prvním tisícem blogerů, budou velmi pravděpodobně šířeny čtenáři a následně dosáhnou maximální šíře publika. což je považováno za výhodu (Nebykov 2012: online). Blogeři se často účastní schůzí

vládních představitelů a zastupují sociální masová média, tudíž jsou vládou přijímáni jako reprezentanti důležitého sociálního média. Nová média se stala důležitými pro zvýšení efektivity státního řízení a rozvoje demokratických občanských institucí. Rozvoj těchto občanských aktivit se odráží v blozích, které slouží jako mechanismus k občanským kolektivním recenzím a kritice (Volkov, Nikitěnko 2016: online). Na druhou stranu blogosféra nabízí příliš velkou svobodu slova a šíření informací, což vytváří úrodnou půdu pro porušování zákonů (Kartašova 2017: online). Největší pozornost si zaslouží problémy spojené s ochranou ústavnosti a bezpečnosti státu, např. před extremismem a teroristickými činnostmi. Největším rizikem jsou teroristické skupiny, organizace a jednotlivé osoby, zaměřující se na násilné ovlivňování ústavnosti, které může narušit fungování vlády (Lejbovič, Šušková 2012: online). Dalšími nebezpečnými extremistickými aktivitami jsou religiózní, nacionální, etnické a další organizační struktury, které míří na dezorientaci jednotnosti a teritoriální celistvost státu a taktéž na destabilizaci sociálních vztahů v zemi. Teroristické a extremistické organizace nachází své pomocníky a spolubojovníky na sociálních sítích a blozích. Tímto vznikla nutnost vytvořit nové samostatné právní odvětví, které bude vytvářet podmínky pro regulaci politických vztahů na blozích a sociálních sítích. Důležité je také zajištění informační bezpečnosti, ochrana právních zájmů společenských skupin, práv fyzických a právnických osob. Jednou z nejdůležitějších podmínek je určení právních hranic fungování nových médií, které by vedly k větší zodpovědnosti za šíření informací. Je nezbytné vytvořit jednotně kodifikovaný systém, který bude reglementovat činnost uživatelů blogů a ostatních sociálních sítí (Volkov, Nikitěnko 2016: online).

V závěru této části je možno říci, že v Rusku je vedení blogů velmi populární díky možnosti upozornit na sociální problémy, korupci a vyjádřit kritiku vůči politickému a kulturnímu dění, tím pádem je tato blogová platforma hojně využívána všemi sociálními vrstvami společnosti a slouží jako vlivný nástroj k šíření informací mezi lidmi. Na druhou stranu však rostoucí vliv blogů na veřejné mínění, absence cenzury, údajné teroristické a zločinecké hrozby a také aktivita opozice se staly příčinou zvýšené pozornosti státní moci, což vyústilo v přijetí zákona o blogerech.

3.3. Zákon o blogerech

Ještě v roce 2012 *LJ* nebyl uveden v ruském zákoně jako masové médium. Blog se považoval za online souhrn soukromých zápisků. Orgány činné v trestním řízení netrestaly blogery za narušování přijatých norem slušného chování, jako je například nevhodné lexikum a šíření protiprávních idejí. Jedním z faktů je také to, že tento server je zaregistrovaný v USA, to znamená, že je vně jurisdikce Ruské federace. *LJ* také není oficiální webovou stránkou oficiálního masmédia na území Ruské federace, ale je svobodným společenstvím, které má za cíl sdělovat své myšlenky, emoce a komunikovat mezi sebou (Lejbovič, Šušková 2012: online). V současném ruském zákonodárství je politická komunikace na blozích a sociálních sítích regulována pomocí několika právních norem. Za relevantní můžeme považovat zákon „*О средствах массовой информации*“ (O prostředcích masové komunikace), který je platný od 27. prosince roku 1991. Tento zákon byl pozměněn 24. listopadu 2014; zákon „*О порядке освещения деятельности органов государственной власти в государственных средствах массовой информации*“ (O jednotlivých krocích podávání zpráv státním orgánům ve státních prostředcích masové informace) platný od 13. ledna 1995; zákon „*О информации, информационных технологиях и о защите информации*“ (Zákon o informacích, informačních technologiích a ochraně informací), platný od 25. ledna 1995 (Volkov, Nikitěnko 2016: online).

Zákon „*О средствах массовой информации*“ je základním dokumentem o právním zabezpečení masové komunikace. Zákon obsahuje hlavní základy procesů přijímání, šíření a využívání informací, které regulují činnost masových médií jako hlavního šířitele informací ve společnosti. Jelikož se blogy značně rozšířily a sleduje je značné množství čtenářů, Rusko vydalo omezující zákon, který nabyl platnosti 1. srpna 2014 (tzv. „*Закон о блогерах*“). Ti blogeři, kteří měli více než 3000 čtenářů denně, museli procházet registrací, což mělo vést k zmapování internetového prostředí (Volkov, Nikitěnko 2016: online). Zákon o blogerech byl součástí antiteroristického balíčku zákonného projektu. Tento zákon upřesňoval samotný pojem blogu. Podle zákona vedla organizace *Роскомнадзор* (Federální služba dozoru v oblasti telekomunikací, informačních technologií a masmédií) rejstřík blogerů (Dorskij 2016: online). Systém zaznamenával blogery, kteří mají za 24 hodin návštěvnost více než tři tisíce lidí. V tu chvíli správa autorovi blogu automaticky posílala odpovídající vyrozumění a vyžadovala od něho

údaje potřebné k zařazení do rejstříku. Blogger musel vyplnit formulář, který byl stanoven zákonem o prostředcích masových informací. Tento zákon zakazoval propagaci terorismu, šíření extremistických materiálů, kultu násilí, necenzurované vulgární mluvy atd. Autor ve svém blogu musel mít zveřejněné své pravé jméno, příjmení, jméno po otci a své osobní kontakty (Dorskij 2016: online).

Mnoho populárních bloggerů, např. Rustem Adagamov, Anton Nosik, Ilja Varlamov a další blogeré reagovali na přijetí nového zákona negativně. Vlivný blogger Dmitrij Černyšov se k tomuto zákonu vyjádřil slovy: *„Я ничего не понимаю в этом законе и не понимаю, зачем он нужен. Он нарушает Конституции о свободе высказываний, и более того, в нем нет никакой необходимости: для привлечения к суду за клевету или искажение фактов у нас уже предостаточно законов. Мне кажется, это вежливая попытка намекнуть людям, что молчание – золото.“* (Luganskaja 2014: online)

Téměř tři roky později se *Роскомнадзор* (Federální služba dozoru v oblasti telekomunikací, informačních technologií a masmédií) vyjádřila k tomuto zákonu s tím, že vládní úřady mohou pouze zaznamenávat jednotlivé prohršky blogerů, ale nemohou je nijak trestat. *Роскомнадзор* v roce 2017 ukončila vedení rejstříku blogerů, protože byl zcela neefektivní, zákon měl značné nedostatky a porušoval ústavní práva a svobodu občanů (Dorskij 2016: online). K zákonu se vyjádřil O. L. Lejbovič, doktor historických věd: *„Формально юридически блоги не являются СМИ, и все интернетчики очень борются с тем, чтобы на интернет распространились законы о СМИ. Почему? Там много отличий, конечно, но основное, с мой точки зрения, заключается в том, что закон о СМИ обязывает журналистов проверять информацию перед её опубликованием. То есть журналисты несут ответственность, по крайней мере, этическую за недостоверную информацию. А блогеры такой ответственности нести не хотят, естественно, совершенно.“* (Lejbovič, Šušková 2012: online)

Na základě textu výše lze v Rusku pozorovat zvýšenou snahu o zajištění státní bezpečnosti, ale zároveň dochází k omezování svobody slova. Tyto protiklady jsou zde znát a jedním z úkolů státu je hledat rovnováhu mezi těmito dvěma protipóly. Fenomén ruské blogosféry, nejenomže nutí k mapování a kontrolování internetového světa státem, ale také motivuje lingvisty k analýze nového písemného vyjadřování prostřednictvím internetových blogů.

3.4. Vliv blogů na internetový jazyk

Internetový jazyk je různorodý a je očividné, že se jednotlivé webové stránky od sebe liší zvoleným stylem. Webová stránka ruského prezidenta se bude jazykově lišit od společenství milovníků knih v blogosféře. Většina událostí, které se kolem nás odehrávají, bývá nejčastěji zaznamenána na blogu, na sociální síti, fóru, různých chatech atp. Jsou to místa, kde lidé vedou písemný dialog: v psané komunikaci jsou si rovni a komentují texty ostatních. V širokém slova smyslu lze mluvit o hovorovém internetovém žánru a o specifickém jazyku, který se zde používá (Krongauz 2013: 6). Maxim Krongauz uvádí: *„Язык интернета в основном изучается по блогам, то есть блог на сегодня – главный жанр интернета.“* (Krongauz 2013: 1) Virtuálnost internetu vyvolává v člověku potřebu sebe prezentace, která je spojena s osvobozením se od psychologických komplexů, jež se zformovaly v reálném životě. V kyberprostoru se člověk snaží vytvořit své tzv. „silné pozice“ prostřednictvím modelování svého virtuálního „já“. Přitom k tomuto osvobození dochází právě v jazykové formě. Determinantou řečové seberealizace osobnosti je hravost a improvizací styl, který je pro dnešní kulturní kontext, definovaný jako doba postmodernismu, charakteristický. Interaktivní blogový jazyk vyděluje několik strukturních charakteristik, jako je: rozvětvenost, nerovnoměrnost, kombinování verbálních a grafických prvků, pravdy, výmyslu a hravosti (Andrianova 2008: online). Blogosféra význačně ovlivňuje internetový jazyk tím, že návštěvníci různých blogů komunikují naprosto svobodně bez zábran a mnohdy má jejich psaní za cíl zdůraznit autorovu individualitu, proto dochází ke směšování různých literárních stylů a vzniku naprosto nového způsobu písemného sebevyjádření. Vzniká tedy zcela specifický, internetový hovorový žánr (Karpova 2007: online). Osobnost na blogu usiluje o získání pozornosti ostatních uživatelů internetu. Z tohoto důvodu je možné si povšimnout převahy zájmena „my“ nad zájmenem „já“. Blogger se obrací k adresátům zvolacími větami ve 2. osobě množného čísla. Expresivnost řeči autorů online deníků je vyjadřována velkým množstvím zvolacích vět. Tři tečky svědčí o spontánnosti řeči a také o nedořečení myšlenek. Nutnost zprostředkování živosti v komunikaci vede k aktivnímu používání emocionálně expresivních částic, citoslovcí a grafických prostředků (podtrhávání, různorodé písmo, smajlíky, obrázky, fotografie) a také k záměrnému kažení slov, které má své místo v bezprostředním rozhovoru. Poslední dobou se na různých úrovních projednává

otázka tzv. „порче“ (kažení) ruského jazyka. Vědci, politikové, lingvisté a další uživatelé jazyka posuzují sociální faktory těchto změn a tendenci fungování jazyka v novém prostředí. Přitom hovořit o zániku, smrti, zničení atp. ruského jazyka není opodstaněné, neboť ruský jazyk se pouze přizpůsobuje nové době (Silaeva 2008: online).

Autorka stati, zabývající se sociálním fenoménem internetu, považuje za zjevné, že: *„Нарочитая порча русского правописания является характерной особенностью размещенных в интернете сообщений. Обыденное сетевое общение характеризуется примитивизацией языка введением в него антиграмматики, заключенной в употреблении «а» вместо безударного «о» и наоборот, ... противоположном использовании оглушенных звонких и глухих согласных, а также в слиянии слов воедино без пробела. В случаях, когда фонетическое написание является нормой, нарушение нормы может делаться в сторону, противоположную фонетической.“* (Силаева 2008: online) V ruském internetu vznikl tzv. „аффтарский язык“ („язык падонкафф“), což v překladu znamená *Jazyk darebáků*, anebo podle Krongauze jazyk „Олбанский“, který je typický v ЖЖ. Je to výsledek jazykové hry s písmeny abecedy, jež lze také nazvat „новографом“. Při nedodržování pravidel orografie se slova záměrně kazí, např. se šíří celým internetem, a dokonce i mimo něj. Jako každá jiná hra, novograf vyžaduje od jejich dobré znalosti norem spisovného jazyka. Tento jazyk nepředstavuje žádné riziko pro člověka, který dobře ovládá spisovný jazyk a je všeobecně jazykově kompetentní. Velké rozšíření žargonu „падонков“ bylo spojeno s objevením internetových blogů, ve kterých „падонки“ zanechávali své „каменты“ (комментарии). Žargon měl velký vliv na rozvoj jazykových šablon v ЖЖ, ve kterém se zrodila řada typizovaných komentářů („каменты“), jako je např. „первыйнах,“ „аффттар жжот,“ „убейся апстену“, „выпей йаду,“ „йазва,“ „зачот,“ „аццкиий сотона,“ „аффттар, учи албанскийй!“ „аффттар, жжот, нипадеццки, пеши исчо. „аффттарский язык“ atd. Kromě těchto norem internetového jazyka byly do žargonu začleněny také anglicismy, prvky slangu a originální výrazy (Litņevskaja 2007: online). Autoři síťových deníků jsou zpravidla lidé s tvůrčím potenciálem. Není náhodným jevem vidět v cestovatelských blozích básně, povídky a náčrty. Takovým způsobem tvůrčí osobnost realizuje svůj osobitý styl. Historicky lidé díky gramotnosti získali bohatství ve formě vymožeností vědy a techniky, duchovní a umělecké cennosti spojené s písmem. Dnes se knižní jazyk stále častěji střetává s jinými druhy a formami využití. Tyto nové formy využití spisovného jazyka se stále formují a jsou považovány za nedůvěryhodné.

Dnes se normy ruského jazyka stále méně řídí podle umělecké literatury, spisovný jazyk těžší z novin, filmů, televize a hlavně internetu, proto by toto téma mělo být seriózním úkolem k analýze a regulování těchto procesů (Kostomarov 2007: online).

Charakteristika internetového jazyka zahrnuje následující lingvistické a stylistické rysy:

- Stírání hranic mezi monologem a dialogem a mezi písemnou a ústní formou.
- Směšování verbálních a neverbálních kódů.
- Odklon od základních norem spisovného jazyka.
- Obsahová stránka komunikace se redukuje. Zdůrazňuje se funkce expresivní a poetická.
- Usilování o jazykovou kompresivnost, expresivnost a hru s jazykem.
- Vytváří se specifická internetová hovorová řeč, počítačová forma řeči, internetová řeč, netspeak a elektronický jazyk.
- Anonymita účastníků komunikace.
- Tematická neúplnost.
- Různé způsoby nominace, vznik neologismů a tendence k agramatismu.
- Porušování gramatických pravidel, interpunkce a ortografie – užívání čárek, teček, uvozovek, pomlček, velkých a malých písmen.
- Snaha šetřit čas a psát spontánně.
- Užívání specifických a hravých grafických prostředků – tučné písmo, kurzíva, podtrhávání, změny barev. Tyto prostředky slouží k vyjádření neverbálnosti – tempo, pauza, melodičnost, důraznost, mimika, gesta atd.
- Modálně oceňovací funkce – údiv, rozpačitost, nesouhlas, oceňování atd.
- Sémantizace grafémů – piktogramy, smajlíky, emotikony atd.
- Charakteristickými jsou procesy automatizace a aktualizace.
- Co se týče lexika můžeme doložit kompresivní druhy – abreviatury, zkracování vět a slovních spojení, které jsou často osvojené z anglického jazyka např. *Btw.*, *B2*, *U2*, *4mo*, *по4ему*.
- Zkracování slov *инет*, *ава*, *модер*, *админ*, *реал*, *вирт*, *очка* atd. (Pilátová, Vobořil 2007: online)

Souhrnně je možno říci, že dnes lidé už nepíší dopisy či knížky, ale vše se přesouvá na internet a konkrétně na různá fóra, blogy, do emailů, her atd. Na ruském internetu je hlavní tendencí při tvorbě nového internetového jazyka odklonění se od základních norem spisovného jazyka. Na internetu dochází ke směšování různých literárních stylů a vytváření absolutně nového specifického jazyka. Tento specifický jazyk je kombinací písemného a hovorového jazyka, což vytváří jedinečný internetový hovorový žánr.

3.5. Cestovatelské blogy v ruské blogosféře

V dnešní společnosti se mnoho lidí zajímá o cestování. Lidé navštěvují kulturní památky v cizích městech a zemích, účastní se turistických výprav a odpočívají v rezortech a střediscích. Proces přípravy si žádá seznámení se s novým místem. Informace je možné získat z různých zdrojů: specializované příručky, časopisy a internetové zdroje věnované turistické tematice. Cestovatelské blogy jsou tedy psány turisty, kteří už dané místo navštívili a informují přátele a rodinu o svých zážitcích a zkušenostech během cestování, avšak existují populární „topoví“ blogeři cestovatelé, kteří mají mnohatisícové publikum a jejich materiály jsou pročitány velkým množstvím anonymních recipientů (Puhlinger 2008: 179). Jedním z uznávaných zdrojů jsou blogy vedené cestovateli, kteří se s publikem dělí o své cesty v blížích. Tito blogeři jsou kladně hodnoceni díky svému poutavému stylu vyprávění a ověřeným osobním zkušenostem (Panikovskaja 2016: online). Psaní statí o cestovatelských výpravách se v Rusku stalo tak populárním jevem, že téměř každý blogger se pravidelně dělí s ostatními čtenáři a ostatními blogery o své zkušenosti z cest, a proto není divu, že se blogy s cestovatelskou tematikou v Rusku staly tak aktuální (Pokazaňeva 2015: online). Podle slov děkana fakulty výroby a ekonomiky na vysoké škole S. A. Gerasimova, Pavla Ogurčika, je cestovatelská žurnalistika zvláštním směrem, který masovým čtenářům předkládá informace o cestování, zasahuje téma historie, geografie, kultury, umění, turismu, etiky, filosofie atd. (Panikovskaja 2016: online) Blogeři-cestovatelé jezdí do zahraničí za národní kuchyní, za sportem, kulturou atd. Někteří autoři chtějí pro svou vlastní potřebu pouze zaznamenat a uchovat šťastné momenty z cestování ve virtuálním deníku. Jiní záměrně cílí své texty na masové publikum a aktivně s ním komunikují. Mnoho blogerů sní o profesi cestovatelského blogera, jež umožňuje ze svého volnočasového zájmu vytvořit profesi. Existují blogeři, kteří se seriózně věnují cestovatelskému blogerství a díky tomu dokážou získat finanční příjem (Pokazaňeva 2015:

online). S tímto specifickým cestovatelským žánrem v ruské blogosféře souvisí zakládání virtuálních škol, či reálných škol, které učí nadějně blogery základním rysům tohoto cestopisného online žánru, fotografování a správnému zacházení s videokamerou. Množství těchto škol se každoročně zvyšuje, avšak tento jev je novodobý a stále se formuje, proto se učitelé těchto škol vzdělávají samostatně (Krivcov 2017: online).

Terminologie cestovatelské žurnalistiky a cestovatelského blogu se akademicky doposud nezformovala. Tyto dva termíny se v povědomí společnosti staly synonymními, ale pravda je ta, že blogeři cestovatelé a žurnalisté cestovatelé se od sebe mírně liší. Na rozdíl od žurnalisty cestovatele, blogger cestovatel informuje publikum o svém cestování, o své zkušenosti, o svých dojmech a pocitech. Materiály bloggerů cestovatelů jsou mnohem osobnější než jsou blogy žurnalistů (Greenman 2012: 5).

Podle Panikovské a kolektivu se blogy dělí na: informativní a informativně analytické. Blogy informativní jsou: deníkové zápisy napsané ve formě cestopisu, reportáže, příběhy z cest a interview (Panikovskaja 2016: online, vlastní překlad). Hlavním cílem bloggerů píšících tímto stylem je seznámit čtenáře se svou výpravou, plánováním cesty a jejími výsledky. Blogger má za cíl vytvořit ucelený příběh o svém dobrodružství (Panikovskaja 2016: online). Tyto blogy často obsahují reklamní materiály, které jsou většinou umístěny vpravo odděleně od hlavního textu. Mohlo by se zdát, že reklama může ubrat na přitažlivosti blogu, ale je to naopak. Čtenáři si mohou najít vhodný let do vybrané destinace, aniž by opustili blog, anebo si zarezervovat pokoj v hotelu (Panikovskaja 2016: online). Blogům přidává na atraktivnosti jejich vizuální provedení, které vytváří efekt reportážnosti. Materiál obsahuje zajímavé portrétové fotografie vyobrazující různé situace, které reportáži přidávají na vysoké informativnosti a vytvářejí dojem saturovanosti. Bloggerův text upoutává názvem v záhlaví (Greenman 2012: 8).

Informativně analytické blogy jsou: blogy obsahující texty zaměřené na doporučení, přehled, komentář nebo hodnocení. Autoři informačně analytických zdrojů zpravidla disponují kritickým myšlením, aktivním postojem k životu a principiálností, aktivní životní pozicí a výrazným osobním názorem, které se jeví autoritativním prvkem osobnosti (Pokazaņeva 2015: online). V rámci celé ruské blogosféry je možno dojít k závěru, že hlavní odlišností cestovatelského blogu od jiného zdroje je přítomnost autora, který se řídí vytyčeným cílem. Mise cestovatelského blogera tkví v provedení čtenáře doposud nepoznanými místy, vyprávění osobitým způsobem, aby čtenář sám pocítil efekt přítomnosti, jako by se na daném místě sám nacházel a vše viděl na vlastní oči.

Takový bloger cestovatel nemusí být průvodcem, který objektivně vypráví o historických faktech a nezajímavých detailech. Autor se nesnaží vytvořit dokonalý obrázek o místě a skrývat nedokonalosti, ale naopak jeho záměrem je ukázat svět takový, jaký doopravdy je. Hlavním aspektem popularity je především úhel pohledu autora na věc (Pokazaňeva 2015: online). Cestovatelské blogy slouží jako skvělý rádce. Rady, doporučení a historická fakta rozšiřují přehled čtenáře. Toto specifikum cestovatelského blogu může posloužit cestovatelům, kteří vedou své vlastní blogy, a také žurnalistům, kteří se chtějí realizovat v tomto směru (Panikovskaja 2016: online). K vytvoření kvalitního cestovatelského blogu je třeba zohlednit několik základních předpokladů. Text musí čtenáře zaujmout a nabídnout kvalitní informace. Hlavními doporučeními jsou:

- Vyvolání efektu přítomnosti díky reportážnímu stylu.
- Jednoduchost vyjadřování.
- Krátký a poutavý materiál.
- Individuální autorský styl.
- Užívání uměleckého stylu při opisování okolních krás.
- Charakteristika zajímavého člověka ve formě interview.
- Vkládání hypertextových odkazů.
- Vizuální stránka blogu. Fotografické materiály by neměly být příliš jednotvárné, což svádí čtenáře k rychlejšímu prolistování.
- Určení konkrétní tematiky blogu, což pomůže upoutat pozornost cílového publika.
- Je nutná trpělivost a zdrženlivost, pokud bloger míří hned v začátcích k finančnímu ohodnocení. Nejdříve je třeba vytvořit si reputaci (Panikovskaja 2016: online).
- Podle autorky naučné stati o teorii cestovatelského blogu Pokazaněvé blogy ulehčují životy uživatelům turistických služeb v následující ohledech:
 - Pomáhají k detailnějšímu seznámení s cílovou destinací.
 - Autoři blogů sdílejí své poznatky z míst, na kterých sami byli, a díky tomu se čtenáři mohou vyhnout nebezpečným místům.
 - Blogy obsahují různé kreativní nápady, např. jaká místa v dané destinaci navštívit a jakými aktivitami se zabavit.
- Zvyšují efektivitu plánování cesty (Pokazaňeva 2015: online).

- Autor blogu si sám určuje styl psaní, strukturu, rychlost obnovování statí, charakter obsahu atd. (Puhringer 2008: 179)

3.6. Metodika klasifikace a analýzy blogů

Předmětem zkoumání jsou cestovatelské blogy na platformě „*Livejournal.com*“. Určení klasifikace, kritérií analýzy, problematiky a hypotéz s sebou přináší zcela experimentální charakter. V úvodu této kapitoly je třeba uvést odborné pojmy, které budeme užívat v praktické části a na základě kterých budou blogy kategorizovány.

Zkoumané cestovatelské blogy se od sebe značně liší stylem a specifikací obsahového materiálu. Jedním ze základních určení blogu je rozdělení blogů na *informativní* a *informativně analytické* (viz kapitola – Cestovatelské blogy v ruské blogosféře)

Existuje rozdíl mezi *symbiotickým* a *antagonickým* vztahem mezi destinací a cestovatelem, který kategorizuje autora a destinaci v cestovatelském blogu:

Symbiotický druh vztahu vzniká, pokud se cestovatel snaží být blíže k místním obyvatelům a proniknout do jejich kultury. Což se projevuje jejich účastí na různých místních oslavách, ceremoniích a návštěvách v domácím prostředí. V symbiotickém režimu cestovatelé vytváří citově nabitě obrazové materiály, které od recipienta vyžadují určitou dávku vtažení do děje. Symbiotický vztah k dokumentování se zakládá na proniknutí do místní kultury (Pokazaňeva 2014: online).

Antagonický druh vztahu k vytváření celistvého obrazu výprav obnáší cestování, při kterém cestovatel blogger sleduje místa jakoby z povzdálí, tedy nevstupuje do osobní zóny místních obyvatel a ani neprožívá jejich život na vlastní kůži, ale spíš přihlíží a zaznamenává, patří sem např. jízda autobusem v safari nebo exkurze atd. Často dokonce ani není možno autora vidět. Tento způsob vytváří efekt vzdálenosti, kdy autor pouze pozoruje. Výsledkem je dojem abstraktnosti. Není striktně dané, že se tyto dva druhy od sebe oddělují tlustou čarou, ale občas se mohou prolínat a vzájemně doplňovat v závislosti na osobním stylu autora.

Existuje několik různorodých typů textů v cestovatelských blozích, které mohou vytvořit platformu pro cestovatelské žánry:

Aktuální cestovatelské texty – jsou informativní průzkumné texty z oblasti cestování a turismu.

Instruktivní texty – představují volnočasové instrukce. Tyto texty jsou nasycené informacemi, které je možno použít při cestování, např. ve kterém podniku se najíst, která místa navštívit atd.

Destinační – veškerá pozornost je koncentrována na místo pobytu. Dané místo poskytuje podmínky pro vytvoření poutavého příběhu.

Dobrodružné texty – tyto texty obsahují epický syžet s nádechem hrdinského dobrodružství. Autor překonává složité překážky, nepodléhá útrapám a dosahuje svého cíle. Zde je podstatné, aby tento text nebyl smyšlený (Pokazaňeva 2014: online).

Existují dva teoretické úhly pohledu, které popisují komunikativní fungování cestovatelského blogu:

Problematika **vztahu autora k cizímu**. To znamená, jakým způsobem autor vnímá cizí prostředí, jak pohlíží na místní obyvatele, události a realitu.

Problematika **způsobu prezentace destinace**. Které detaily vyjímá z viděného reliéfu.

Blogeři se mohou dělit podle některých cestovatelských rysů:

Turista průzkumník – je objevitel, který si plánuje svou cestu samostatně a záměrně se vyhýbá kontaktu s dalšími turisty, snaží se dostat k místnímu obyvatelstvu, ale chce přitom zachovat určitý komfort a bezpečnost.

Turista tulák – sdílí vlastnosti předchozího typu, ale navíc se snaží stát se součástí místní komunity, i když jen dočasně. Tento turista nemá naplánovaný itinerář a snaží se distancovat od běžných forem cestovního ruchu.

Zážitkový turista – hledá ojedinělé zážitky.

Experimentální turista – vyhledává užší kontakt s jinou kulturou a nové poznatky.

Existenciální turista – cestuje za účelem plně pochopit jinou kulturu, vžít se do specifik navštívené oblasti a poznat nové životní styly.

Turista objevitel – touží po zcela nových zážitcích a opravdových objevech. Díky stále většímu zmapování celého světa se ale okruh jejich destinací stále zmenšuje (Závodná 2015: 12,13).

3.7. Obsahová, stylistická a lexikální stránka blogu

- Analýza obsahové a stylistické stránky cestovatelských blogů bude uskutečněna na základě následujících kritérií osobně sestavených na základě teoretické části:
- Určení cestovatelského žánru: aktuálně cestovatelské texty, instruktivní, destinační a dobrodružné.
- Specifikace obsahu materiálu: informativní a informativně analytický.
- Vztah mezi destinací a cestovatelem: symbiotický, antagonický (prostředky vytváření efektu přítomnosti), vztah autora k cizímu, způsob prezentace destinace.
- Druhy turistů blogerů: turisté průzkumníci, tuláci, experimentální turisté, existenciální, turisté objevitelé.
- Rozsah materiálu a konkretizace tematiky blogu.
- Kterým konkrétním předmětům a okolním jevům věnuje největší pozornost.
- Je-li kladen důraz na faktičnost textu (např. faktografické údaje o geografii, historii, demografii, infrastruktuře a životní úrovni obyvatel), či text je-li spíše založený na emocích.
- Grafická úprava. Harmonie mezi textem a ilustracemi. Kvalita snímků a rozsah komentářového textu.
- Využití technologických prostředků k dokumentaci materiálu (např. kvadrokoptéra, fotoaparát, kamera atd.)
- Důvěryhodnost a sugestivnost autora.
- Analýza stylistické stránky cestovatelských blogů bude uskutečněna na základě následujících kritérií, které jsem sestavila na základě teoretické části:
- Znatelnost předělu mezi ústní a písemnou formou.
- V jakém rozsahu se autor odklání od základních norem spisovného jazyka (např. mnohotvárné užívání neologismů a tendence k agramatičnosti).

- Konvergence uměleckých a intencních prostředků při popisování okolního prostředí (např. poetismy, eufemismy, oxymórony, symbolismy, přenesené významy, metafory atd.)
- Míra informační a poznávací funkce ve srovnání s funkcí expresivní a poetickou.
- Míra využití kompresivnosti (např. zkratky, zkracování vět a slovních spojení) a hry s jazykem, která individualizuje autorův styl (např. rozměr aplikování „аффарского языка“, nebo aplikace žargonu).
- Úspornost textu a modifikace s grafickými prostředky (např. tučné písmo, kurzíva, podtrhávání a změny barev atd.), které mají za cíl determinovat (např. tempo, melodičnost, důraznost atd.)
- Kvantita vyjádření modálně oceňovacích emocí (např. údiv, rozpačitost, nesouhlas, oceňování atd.)
- Analogické uzpůsobování sémantických grafémů v textech (např. piktogramy, smajlíky, emotikony atd.)

Předmětem praktické části bude excerptace informací z internetových zdrojů konkrétních cestovatelských blogů a představení uceleného obrazu tematického záběru. Dále zkoumání obsahové a stylistické stránky autorských cestovatelských blogů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4. Stručný přehled významných ruských blogerů – cestovatelů

Cílem práce je vytvořit ucelený obraz tematického záběru na základě cestovatelských blogů rozmístěných na platformě *LiveJournal*. Blogeri jsou osobnosti směřující k novým inspirujícím zážitkům a neomezeným možnostem zkoumání naší planety. Vzájemně se liší věkem, sociální skupinou, profesionalitou a zkušenostmi. Nehledě na rozdílnost osobností, jejich hlavní společnou motivací je prostřednictvím blogů vyjádřit své dojmy z cestovatelských výprav. Autorské blogy zahrnují utilitární výklady plné zajímavých informací z oblasti historie, geografie, kultury, umění, turismu, etiky, filosofie atd., které mohou sloužit jako zdroj nových inspirujících informací o cestování. Nemalou roli také hraje vzhled, image, stupeň uznání a autorita blogera, který už jenom těmito rysy k sobě přitahuje pozornost čtenářů.

V úvodu praktické části jsou krátce představeni někteří zajímaví a populární autoři cestovatelských blogů:

Ksenija Česnokova (v *ЖЖ - api_ano*)

Je filoložkou, cestovatelkou, a autorkou projektu „*Самостоятельные путешествия с детьми/Deți-vs-travel*“. Se svou dcerou Alicí vytváří mnoho zajímavých videí na *YouTube*. Ve svém blogu píše o cenách v restauracích v Černé Hoře, ukazuje nejlepší hotely a vily, vydává se do hor a cestuje na lyžích. Navštívila více než 72 zemí světa a také cestuje s dětmi. Zajímavé jsou její recepty, které ochutnala v zahraničí (1), (5).

Artur Šigapov (v *ЖЖ - POPADOS*)

Artur Šigapov je profesionální cestovatel, bloger, spisovatel a autor mnoha průvodců po zemích Evropy a jihovýchodní Asie např. *Путешествовать по Амстердаму: Оранжевый гид; Чернобыль, Припять, Далее нигде...* Na internetu je známější pod přezdívkou *Popados*. Na blogové platformě *LiveJournal* vede blog o svých výpravách „*С ноутбуком под пальмой.*“ (1), (6).

Marija Dubrovskaja (v ЖЖ - DUBROVSKAYA)

Je známá díky svému nepřetržitému pětiletému cestování. Během pěti let svého soustavného cestování žila v Indii, Číně, Japonsku, Malajsii, Indonésii a na Filipínách. Její blog přesouvá čtenáře do světa asijských zemí a exotických zvyků. Marija je také populární díky filmu zachycujícímu její život na cestách „*Traveling. Жизнь в путешествии*“. Zajímavostí je, že ve volném čase vyrábí papírové panenky (1).

Sergej Dolja (v ЖЖ - SERGEYDOLYA)

Sergej Dolja je populární díky blogu na LiveJournal „*Страница Виртуальных Путешественников*“. Jednou z jeho činností je organizování odborných fotografických seminářů. Jeho výstavy byly uspořádány v Torontu, Frankfurtu, Montre, Moskvě atd. Sergejovi se díky blogu také podařilo nastartovat svou profesionální dráhu cestovatele blogera, která mu přináší finanční zisk. Sergej začal vést svůj cestovatelský blog v době, kdy o tom lidé moc nevěděli, byl jedním z průkopníků v této oblasti. Jeho blogy si stále udržují vysokou úroveň oblíbenosti a sledovanosti (1), (3), (7).

Ilja Varlamov (v ЖЖ – VARLAMOV.RU)

Blogu Ilji Varlamova patří jedna z předních příček mezi úspěšnými blogery v ЖЖ. S Maximem Kacem je autorem projektu zaměřeného na zlepšení infrastruktury v ruských městech. Je také aktivistou cyklistického hnutí a jeho výjimečný účes je znázorněn v jeho logotypu v ЖЖ. Jeho blog nese slogan „*Make Russia warm again*“ (2), (8).

Duňa Šeremetěva (v ЖЖ – LITTLEHIROSIMA)

Přednáší filosofii na vysoké škole. Střídavě žila na Krymu a v jihoafrické republice. Na *LiveJournal* publikuje pod pseudonymem „*Маленькая Хиросима*“ a její blog obsahuje mnoho fotografií a dobrodružných příběhů ze života. V současnosti velkou část jejích statí tvoří zprávy a reportáže o cestách na východ Ukrajiny a její dobročinnosti. Duňa a její přátelé rozvázejí humanitární pomoc do měst a vesnic daného regionu (4), (9).

Grigorij Kubatijan (v ЖЖ – KUBATYAN)

Grigorij je cestovatel a žurnalista. V současnosti je autorem časopisů „*Эхо Планеты*“ a „*Geo*“, ve kterém publikoval sérii reportáží o svých cestovatelských výpravách např. „*Автостопом до Антарктиды*“. Populární jsou jeho cestopisy „*Жизнь в дороге*“ a „*В Индию на велосипеде*“. Jeho blog je mnohostranný a obsahuje

zprávy o cestování, příběhy, básně a taktéž úvahy o sociální, politické, historické, religiózní a exotické tematice (1), (10).

Lionila Kornějčuk (v ЖЖ –LINOZKA)

Lionila Kornějčuk navštívila více než 60 zemí a její cestovatelský blog je plný velmi poutavých fotografických záznamů z jejích cest za zvyky jiných národů. Navštívila velké množství zemí, jako je např. Egypt, Finsko, Německo, Španělsko, Japonsko, Nepál, Nový Zéland, Kambodža, Vietnam, Indie a mnoho dalších (1), (11).

Alexandr Lapšin (v ЖЖ –PUERRTTO)

Na *LiveJournal* je známý pod nickem „*Пыэппмо*“. Alexandr Lapšin byl ve více než 120 zemích světa a jeho zkušenosti se odrážejí v hlavních tématech jeho blogu: cestování automobilem, zajímavé technické vymoženosti, které korelují s cestováním, vyhledávání letenek, hotelů atd. (1), (12).

Sergej Anaškevič (v ЖЖ –AQUATEK_FILIPS)

Nejzajímavějším faktem o tomto talentovaném mladém bloggerovi je jeho poměrně rychlé vystoupení po pomyslném žebříčku slávy. Vede blog od roku 2010 a již za čtyři roky své praxe v cestovatelském blogingu se proslavil a získal si pevnou pozici mezi významnými blogery, a navíc se jeho blog stal zdrojem finančních příjmů. Dokonce popsal klíčové kroky evoluce blogera, skládající se ze čtyř kroků: 1. Vydělat peníze a začít cestovat / Začít cestovat bez peněz. 2. Založit blog a zapisovat cestovatelské články. 3. Začít jezdit na blogové výpravy na základě pozvánek. 4. Vydělávat cestováním a postupně procestovat celý svět (3), (13).

Pro vytvoření náčrtu obrazu blogových deníků v ruské blogosféře budou vybráni následující blogeri, kteří se vzájemně od sebe liší popularitou a zájmovými okruhy a každý je specifický a oblíbený díky své jedinečné osobnosti: Ilja Varlamov, Sergej Dolja, Artur Šigapov, Ksenija Česnokova a Duňa Šeremetěva:

5. Ilja Varlamov

Webová stránka: Varlamov.ru (<http://varlamov.ru/>)

Sociální sítě: *Varlamov.ru, YouTube, Twitter, ВКонтакте, Facebook, VarlamovBot, Instagram, Periskop.*

Datum narození: 7. ledna 1984

Místo narození: Rusko, Moskva

Ke dni 27.7.2018 je jeho sledovanost následující:

Twitter: 280 000

Facebook: 250 000

Instagram: 135 000

YouTube: 350 000

Ilja Varlamov je významný fotograf a autor nejoblíbenějšího blogu v *LiveJournal* (ke dni 28.7. zaujímá první místo v ЖЖ). Byly doby, kdy chodíval po střechách a fotil západy a východy slunce, nebo se soustředil na zachycování pouliční atmosféry Moskvy objektivem fotoaparátu, nebo také kritizoval ruská města, anebo vytvářel fotoreportáže z exotických zemí. V roce 2012 založil organizaci „Городские проекты“ která se zabývá urbanismem. Podnětem ke vzniku této organizaci bylo Varlamovo cestování a také studium architektury. Mimo jiné, Varlamov založil online médium „Ridus“ (Agentura občanské žurnalistiky) a později tento projekt opustil (15).

Sestavování fotoreportáží, tedy krátkých popisků s fotografiemi udělalo na jeho čtenáře velký dojem, neboť zábavným způsobem podával lidem zprávy o závažných problémech, které společnost tíží (8).

Jeho blog za měsíc navštíví zhruba čtyři miliony čtenářů a díky tomuto úspěchu je jeho blog neoddelitelnou součástí elitní společnosti blogosféry. Varlamov zahájil prezentaci svého blogu jako samostatného média, konkrétně v době, kdy se začal věnovat informování společnosti o nejaktuálnějších událostech v Moskvě včetně protestů v letech 2011-2012 a na Majdanu v Kyjevě v roce 2013. Nyní je součástí projektu Varlamov.ru i

samostatná zpravodajská část, která obsahuje mnoho aktuálních informací, navíc mnohdy publikovaných podstatně dříve než v ostatních zdrojích (15). Ke své práci využívá kvadrokoptéru, která mu umožňuje vytvářet snímky z ptačí perspektivy.

Nejzajímavější zážitky z cest sepsal do knihy „*Путевые заметки, (2015)*“. V době, kdy tuto knihu vydal, již navštívil více než 180 zemí a každým rokem počet navštívených oblastí stále stoupá. Je držitelem mnoha ocenění, mezi kterými je hlavní cena fotografické soutěže „*Серебряная камера*“ 2009-2014. V roce 2012 se stal vítězem soutěže „*Лучшие фотографии России*“ (14). Klíčem k úspěchu jeho reportáží byla také vysoká míra informovanosti. Před každým vycestováním se intenzivně věnoval studiu existující literatury i dalších informačních zdrojů o jím doposud nepoznaných oblastech. Taková příprava mu pak umožnila získávat mnoho dalších relevantních informací, které mohl uplatnit při samotném cestování (8).

5.1. Klasifikace cestovatelského blogu

Na základě několika textů představíme **ucelený obraz tematického záběru** Varlamova blogu:

Cestovatelský žánr: Podle klasifikace určující specifický druh textu ve Varlamově blogu, je autorův blog spoluvytvářen dvěma druhy textů, a to jak aktuálně cestovatelskými texty, tak i instruktivními. Varlamovo zaměření na informativní průzkum je charakteristické pro aktuálně cestovatelské texty. Různá doporučení např. ve kterém podniku se najít, nebo která místa navštívit a která nikoliv je charakteristické pro instruktivní texty.

Typ turistů-blogera: Obecně je možno Iju Varlamova přiřadit k typu existenciálního turistu, který vyhledává užší kontakt s jinou kulturou a novými poznatky, založenými na mnohých faktických informacích rozšiřujících čtenářům všeobecný rozhled. Například publikuje články na témata: *Новые районы в Подмосковье. Хотели бы так жить?; Вена: что можно построить в Москве вместо пятиэтажек?; Советское наследие в Праге и что с ним сделали чехи* (23).

Specifikace obsahu materiálu: Podle specifikace obsahu jeho textů je autorův blog v informativně analytickém stylu. Tyto znaky jsou vlastní textům v žánru doporučení, přehledu, komentáře a hodnocení. reportážním textům a deníkovým zápisům a interview. Blogu přidává na atraktivnosti kvalitní vizualizační provedení, vyobrazující různé situace, které reportáži přidávají na vysoké informativnosti. Autor vyjadřuje svůj názor se smyslem pro humor, který přidává na přesvědčivosti a sugestivnosti např. *„Я бы всех мэров российских городов в обязательном порядке отправлял в Казань на экскурсию. И чтобы потом они как школьники писали сочинение на тему «Почему у Казани получилось».*“ (17)

Autor seznamuje čtenáře s problematikou a také s historií, která rovněž přidává na faktičnosti: *„В 80-е оставшийся кусок леса был разделен дорогами на несколько частей — отсюда и появилось такое разграничение на Горкинский и Ометьевский леса.*“ (17)

Misí autora je podat čtenáři informace o aktualitách, které tíží společnost, ato kritickým a faktickým způsobem např. *„Я уже рассказывал вам о том, как в Тюмени реконструируют улицу Мельникайте. Из обычной городской улицы делают бессветофорное шоссе с развязками и надземными переходами. То, что это никакое не шоссе, а обычная местная улица, проходящая прямо под окнами жилых домов, никого не волнует. "Все ради вашей безопасности", – твердят чиновники.*“ (75)

Vztah mezi destinací a cestovatelem: V tomto případě platí pravidlo, že oba vztahy, jak symbiotický, tak i antagonický, se vzájemně prolínají. Hlavním důvodem je, že autor se po většinu své reportáže skrývá za objektivem a jenom přihlíží. Na fotografiích např. v cestovatelské reportáži *„Осторожно! После прочтения вы захотите переехать в Казань!*“ (17) je zachycena průvodkyně a foceně okolí, ale Ilju Varlamova na žádné fotografii nevidíme, což vytváří efekt vzdálenosti. Autorův vztah k destinaci lze zařadit do symbiotického typu, protože cestovatel se snaží dostat blíže k místním obyvatelům na základě poskytování rozhovorů a metodika začleňování místních průvodců do děje předkládá důvěryhodný materiál.

Vztah autora k cizímu: Registrujeme vztah autora k cizímu například na jeho výpravě na Nový Zéland, kde zaznamenal jednu z mnoha odlišností od svého rodného Ruska, jako je např. rozdíl mezi ruskými a novozélandskými dětskými hřišti: *„Эта*

площадка в миллион раз круче пластиковых пёстрых городков, которые так любят втыкать в наших дворах и парках.“ (21)

Dalším příkladem je např. srovnání nadzemního parkování v Rusku a v Holandsku. Varlamov na základě svého pozorování tvrdí, že v Rusku jsou mnohoúrovňová nadzemní parkoviště stavěna z nejlevnějších materiálů a jsou nevzhledná. Varlamov tedy poukazuje na to, že to tak nemusí být, naopak parkovací domy mohou být architektonickými skvosty města. Tvrdí, že takové mnohoúrovňové parkoviště může být nejen krásné, ale i dominovat čtvrti či celému městu. Kolem takového parkoviště se mohou shlukovat turisté se svými fotoaparáty (24).

Způsob prezentace destinace: Všimá si teritoriálního konceptu a funkčnosti prostředí, tím jeho reportáž získává na informační hustotě, např. *„Территория парка делится на три функциональные зоны.*“ (17) Upřesňuje, že během rekonstrukcí parku zde bylo vybudováno osvětlení, ekocentrum, mnohoúrovňové dětské hřiště, zóny odpočinku a zóny pro pikniky, jógu, workout a trial sport (17).

Autor promlouvá ke čtenářům a upozorňuje na zajímavé detaily, např. *„Обратите внимание, что мебель сделана из палет.*“ (17)

Na základě více článků bylo vybráno několik autorových textů, ve kterých se zaměříme na typické stylistické rysy jako je znatelnost stírání hranic mezi ústní a písemnou formou, konvergence uměleckých a intenčních prostředků při popisu okolního prostředí. Dále bude posouzena míra informační a poznávací funkce ve srovnání s funkcí expresivní a poetickou, využití zhuštění a individuality autorského stylu, úspornost textu a modifikace s grafickými prostředky a uzpůsobování sémantických grafémů v textech.

Pro blog Varlamova jsou charakteristické následující **stylistické a lexikální jevy:**

Slang a hovorová řeč: např. *„Очень **крутой** дизайн обычного забора“* (22), *„Парковка **вся забита.**“* (22)

Ustálené výrazy: např. *„**Встать в полный рост**“* (27)

Řečnické otázky: např. *„**Это совершенно сумасшедший город. Люблю такое. Конечно, жить в таком я не готов, а вот на пару дней окунуться в этот муравейник, почему бы и нет?**“* (19)

Ironie: парф. „Вместе с дверями оказался утрачен и деревянный тамбур парадной, пишет *"Градозащитный Петербург"*“ (25)

Údiv: парф. „Эскалаторы и лифт за ними, работающий, представляете, как бывает!“ (7)

Охумóроны: парф. „Жизнь в гробу“ (27)

Přenesené významy: парф. „Скользкие статьи“ (26)

Zdrobněliny: парф. „Маленькие *автобусики*“ (26), „*домики*“ (26), „Как вам *деревушка?*“ (21), „*комнатушка*“ (27)

Žargonismy: парф. „*Пиздец*“ (25), „*Криволапый мудака*“ (25), „коммунальщики заменили исторические двери на *металлическое говно*“ (25), „Поэтому даже в Новой Зеландии нашлись *мудаки*, которые бросают машины на газоне. Возмутительно“ (22)

Hanlivé výrazy: парф. „То есть вместо того, чтобы отреставрировать деревянные двери, эти *скоты* всё выкинули на помойку и вставили лист металла.“ (25)

Ekonomické pojmy: парф. „Рыба *поштучно* продаётся“ (26)

Abreviatyry: парф. „из числа председателей *ТСЖ*“ (25), „охраняются *КГиОП*“ (25), „раздел *НК* (то есть новости Гонконга)“ (26)

Typickým stylistickým rysem stírajícím hranice mezi ústní a písemnou formou komunikace je časté užívání uměleckých prostředků, jako jsou emocionálně expresivní citoslovce a oxymórony. Ekonomické pojmy a kompresivní abreviatyry zvyšují konkrétnost a faktičnost textu. Záměrné užívání hanlivých výrazů a žargonismů má své místo v bezprostřední komunikaci s recipienty.

K vytvoření celkového charakteristického obsahového a **grafického** obrazu Varlamova blogu byl vybrán populární článek o urbanistice v ruském městě v Kazani: „*Остророжно! После прочтения вы захотите переехать в Казань!*“ (17):

Grafickou úpravu tvoří zejména výrazný nadpis, který obeznamuje s problematikou a upoutává pozornost. Pod nadpisem se nachází první fotografie a pod ní obsáhlejší odstavec textu, úvod reportáže. Délka textu nad následujícími obrázky se různě liší. Nad některými fotografiemi, je celý odstavec, u některých dvě slova nebo krátká věta

a u některých fotografií není žádný text. Text je celkově úsporný s velkým počtem fotografií. Celý materiál obsahuje 60 fotografií, proto čtenář potřebuje poměrně hodně času, aby si mohl prohlédnout a přečíst celý článek. Kromě textu přidává autor ještě video materiál, který souběžně vysílá na *YouTube*, ve videu Ilju městem provádí obyvatelka Kazaně.

Závěr: Ilja Varlamov přináší mnoho zajímavých a užitečných informací a inspiruje čtenáře k cestování. Díky tomu, že se vrací zpátky do prozkoumaných oblastí a znovu je dokumentuje, může srovnávat situaci země předtím a nyní, a tím jeho blog značně získává na zajímavosti.

Závažné problémy, které se týkají dnešní společnosti, popisuje neutřelým a nadlehčeným stylem, proto se jeho blogy čtou jednoduše. Jeho zápisky obsahují osobní postoj autora, v důsledku zosobnění je posilována důvěryhodnost jeho zpráv, neboť není nikým ovlivňovaný. Vyjadřuje své názory a otevřeně upozorňuje na aktuální problémy, jako je např. znečištění životního prostředí. Mnoho věcí, kterých si všímá v zahraničí porovnává se situací v Rusku. Ze stylistického hlediska jeho text je poutavý a plný expresivního a hovorového lexika. Při popisování okolního prostředí šetří uměleckými tropy a figurami, a spíše se vyjadřuje méně emocionálně. Míra informační a poznávací je vyšší než míra expresivní a poetická. Autor předává živost v komunikaci prostřednictvím grafických prostředků jako jsou vysoce kvalitní fotografie.

Jeho blogy jsou určeny adresátům jakéhokoliv věku, kteří se zajímají o politicko-společenskou situaci v Rusku a také lidem, kteří se chtějí inspirovat a cestovat virtuálně či se na základě jeho článků připravit na cestu do zahraničí.

6. Sergej Dolja

Webová stránka: SERGEYDOLYA

(<http://sergeydolya.livejournal.com/14014.html>)

Sociální sítě: *Instagram, Twitter, ВКонтакте, Одноклассники, YouTube*

Datum narození: 13. listopadu 1973

Místo narození: Rusko, Charkov

Ke dni 28. 7. 2018 je jeho sledovanost následující:

Twitter: 44 000

Facebook: 13 472

Instagram: 110 000

YouTube: 89 176

Одноклассники: 10 253

Hlavní platformou šíření informací je pro něj *LiveJournal.com*, ale poslední dobou aktivně sdílí své nové příspěvky také na *YouTube* a *Instagramu*.

Sergej Dolja byl v nedávné minulosti majitelem firmy obchodující s audiotechnikou, přístroji pro domácnosti a s dalšími výrobky. Jeho společnost obchodovala s firmami jako je Philips, Logitech, Sony, Thomson, Denn, Samsung-Pleomax, Jabra, T&B a další. Měl více než 100 zaměstnanců ve 12 ruských městech. V roce 2007 odjel na několik zahraničních pracovních cest, tím začaly jeho první cesty do neznáma.

Postupem času se jeho volnočasovým zájmem stalo cestování a tvoření blogových příspěvků. Jeho blog v *ЖЖ* se nazývá „*Страница виртуальных путешественников*“. Podařilo se mu zorganizovat si práci takovým způsobem, že mohl kontrolovat činnosti svých zaměstnanců přes email a pomocí speciálních počítačových programů. Všechny své schůzky si plánoval v době, kdy se vracel do Moskvy (24).

Také pět let vedl svoji restauraci „*Долькабар*“, ale jelikož na ni měl stále méně času, její provoz ukončil. Sergej Dolja se do sféry podnikání už odmítá vracet. Líbí se mu jeho nynější svobodný život volného umělce, neboť podle jeho zkušeností je byznys otrokářstvím. Člověk se tedy podle jeho názoru stává otrokem svého podniku.

V roce 2014 a 2015 měl potíže se srdcem, musel být resuscitován a lékař mu doporučil razantní snížení hmotnosti. Od té doby se mu změnil život, za 7 měsíců zhubl 45 kg. Proto se jeho blogem prolíná také tematika hubnutí a správné životosprávy.

Sergej Dolja navštívil více než 123 zemí. Je organizátorem odborných seminářů o fotografování. Jeho výstavy proběhly v Torontu, Frankfurtu, Montre, Matance, Moskvě atd. Je členem severoamerické společnosti National Photographers' Association a společenství fotografických umělců v Rusku. Má více než tisíc publikací a reportáží v nejznámějších časopisech světa (26).

Sergej Dolja se věnuje různorodým projektům. V současnosti konkrétně realizuje svůj projekt „*Вокруг света за 70 дней*“. Tento projekt celosvětového rozsahu vykazuje náklady dosahující částek až 20 milionů rublů, což je podle převodníku měn, při směnném burzu pro den 27. 7. 2018 téměř 7 milionů korun českých.

Cílem je za 70 dní objet celý svět a symbolicky tak oslavit 70 let automobilu značky *LandRover Discovery*, který je hlavním sponzorem tohoto fenomenálního projektu. Projekt začal v polovině července a bude završen v polovině srpna 2018.

Na cestě jsou dva automobily. Jeden automobil řídí sám Sergej Dolja s jedním kameramanem a druhý kameraman se cestuje v druhém automobilu a natáčí vše zpovzdálí. Kameraman každý den posílá záznamové materiály do Moskvy. Tam se materiály zpracovávají a následně zveřejňují na blogu *LJ*, *YouTube* a dalších sociálních sítích. Tento projekt přináší značný finanční obnos.

Dalším důležitým zdrojem příjmů se stávají projekty „*Фототуры*“. V rámci tohoto projektu Sergej sestavuje skupinu dobrovolníků, kteří se s ním vydávají za dobrodružstvím. Projekt se nazývá „*Поехали*“. Program Sergej Dolja vytvořil společně s populárně-naučným časopisem „*National Geographic*“, vydávaným také v Moskvě. Nedávno byly realizovány pobyty na Maledivách, v Etiopii atd.

Sergej Dolja se těší dalším honosným darům v rámci svého zaměstnání, např. ho představitelé luxusních hotelů zvou, aby pro ně napsal recenzi.

Organizuje soutěž „*Травел Доля*“ – jedná se o dárkový balíček pro výherce. Dárková krabice obsahuje mnoho prvků nezbytné výbavy pro pohodlnější cestování a také zájezdy s letenkami, ubytováním a pojištěním (28).

V současnosti si oblíbil sociální síť *Instagram*. Doufal, že se *LJ* posune dál a nové vedení zapracuje na inovacích, ale vidí, že se nic nemění. Návštěvnost se dokonce snižuje. Příspěvky v *LJ* už mu nepřinášejí tolik radosti jako doposud. Na jeden příspěvek potřeboval časovou dotaci přibližně 2 hodiny. Začíná upřednostňovat formát *Instagramu*, protože do *Instagramu* je možno rychle a efektivně vkládat velký počet fotografií s poznámkami. Stále více uživatelů jeví o tuto platformu zájem a aktivně ji využívají ke komunikaci. Dolja má *Instagram* spíše pro zábavu a žádné příjmy mu nepřináší. V současnosti se cítí unaven rolí blogera a životem v neustálém shonu (27).

Řídí se algoritmem štěstí, který hlásá, že je třeba dobře se učit a aktivně v sobě rozvíjet vlastnosti lídra a po zakončení studia pracovat sám na sebe. Poté pomalu nabírat spolupracovníky, poodejít a přenechat řízení své společnosti svým pomocníkům a sám se vydat na cesty a vychutnávat si plody předešlé těžké práce (26).

6.1. Klasifikace cestovatelského blogu

Na základě několika textů představíme ucelený **obraz tematického záběru** Doljova blogu:

Cestovatelský žánr: Sergejovy texty mohou být přiřazeny k více typům cestovatelských žánrů, jak k aktuálním cestovatelským textům, tak i instruktivním, destinačním a také dobrodružným. Obzvláště je důležité připomenout dobrodružné texty, ve kterých autor překonává složité překážky a dosahuje svého cíle např. focení v těsné blízkosti aktivní sopky.

Typ turisty-blogera: Sergeje Dolju je možno přiřadit k turistům průzkumníkům, kteří se záměrně snaží distancovat od běžných forem cestovního ruchu, tento rys sdílí se zážitkovými cestovateli, kteří vyhledávají ojedinělé situace a nestandardní podněty, jež mohou být až životu nebezpečné např. drolící se cesta po zaschlé lávce, která vede k sopce, v jejíž blízkosti je teplota vyšší než +60 stupňů, s vysokým rizikem pádu do prázdna.

Sergej Dolja také vyhledává kontakt s jinou kulturou, snaží se ji pochopit, vžít se do specifik daného národa či kmene a poznat nové životní hodnoty.

Specifikace obsahu materiálu: Autorovy texty v blogu jsou informativního žánru, neboť jde o deníkové zápisy ve formě cestopisu. V jeho textech je harmonicky uspořádána textová informace s ilustrací. Autor je především talentovaný fotograf, což mu umožňuje publikovat kvalitní snímky, které čtenáři aktivně komentují. Získávají tak možnost naprosto se ponořit do atmosféry a pocítit efekt přítomnosti.

Vztah mezi destinací a cestovatelem: Symbiotický vztah je zde vyjádřen díky autorově snaze dostat se co nejbližší k místním obyvatelům a proniknout do jejich kultury, pochopit např. rituál pití kávy nebo rituál pohřbívání. Vysoký stupeň kvalitní vizualizace citově nabitých fotografií vytváří klasický symbiotický režim, který vyvolává efekt přítomnosti a úplného ponoření do líčené atmosféry.

Vztah autora k cizímu: Aspekt srovnání své země s cizí zde není znatelný. Autor se nechává absolutně vtáhnout do děje a dává přednost popisu dění, které vidí a prožívá, popisu viděného reliéfu a zážitku. Proto zde vztah autora k cizímu nelze pojmut ve formě srovnávání, ale spíš ve formě konstatování faktů o daných oblastech a obdivu ke všemu novému a jinému.

Způsob prezentace destinace: Autor se rád vydává do méně přístupných oblastí s náročnějšími túrami např. do velmi chladných míst jako je Antarktida, anebo naopak do velmi teplých krajin jako je Etiopie. Cestou do rizikových oblastí mnohdy riskuje svůj život a také životy svých spolucestovatelů. Zdůrazňuje historická fakta a kulturu národů např. „*Эфиопия, которая раньше называлась Абиссинией, является родиной кофе. Именно тут люди впервые начали использовать кофейные зерна. Сейчас в Эфиопии выращивают треть всей мировой арабики.*“ (30)

Detailně opisuje děje plány cest a pozorované prostředí. Umí ocenit krásnou přírodu a také krásné ženy a děti např. podle jeho názoru jsou etiopské ženy neuvěřitelně krásné. Jsou snad nejkrásnějšími Afričankami, se kterými se setkal. Komentuje pracovní sílu a platy

např. popisuje otrockou práci Etiopanů v solném moři „Труд абсолютно рабский. Рабочие зарабатывают по 200-300 рублей за 12-часовой рабочий день. Начинают с рассветом и заканчивают на закате. Откладывать денег при такой зарплате ни на что не получается и их хватает только на поддержание жизни.“ (29)

Zaměřuje čtenářovu pozornost na konkrétní věci: např. „Обратите внимание, как из кратера в конце вырывается дым и накрывает то место, где могли бы стоять люди. Именно о таких моментах я рассказывал позавчера.“ (39)

Na základě více článků bylo vybráno několik autorových textů, ve kterých se zaměříme na typické stylistické rysy, jako je znatelnost stírání hranic mezi ústní a písemnou formou, konvergence uměleckých a intencních prostředků při popisování okolního prostředí. Dále bude posouzena míra informační a poznávací funkce ve srovnání s funkcí expresivní a poetickou, využití kompresivnosti a individuality autorského stylu, úspornost textu a modifikace grafickými prostředky a uzpůsobování sémantických grafémů v textech.

Pro Doljův blog jsou charakteristické následující **stylistické** a **lexikální** jevy:

Jedním z častých nástrojů vyjádření emocí je **ironie**: např. „На второй день, после того, как нам так и не удалось увидеть лаву в основном кратере из-за плотного дыма, мы решили "прогуляться" до нового кратера.“ (35)

Novorové výrazy: např. „Все занервничали“ (30), „причудливый“, „Поэтому все ходят по условным тропинкам гуськом за гидом.“ (32)

Netypická přirovnání: např. „Продвигались через нее с черепашьей скоростью“ (30), „Он становится похож на жерло гигантской градирни, кашляющей дымом.“, „Где-то она бушевала и пузырилась, а где-то медленно текла как вязкое варенье, собираясь в складки.“ (32)

Пřenesené významy: např. „Добывают соль "дедовским" методом“ (29).

Dialektismy: např. „Москва **очухалась** от снегопада“ (34) „Провалились и **кранты**.“ (29).

Metafory: např. „Жили мы в палатках **пчелиной раскраски**“ (31) *Вот местные спокойно заходили в воду и сидели там, как снежные обезьяны в горячих японских источниках.*“ (33), *Красным дымом вулкан дышит только ночью.*“ (37)

Knižní výrazy: např. „Тогда смотрящий начинают осознавать масштабы, а они по истине *исполнинские*.“ (38)

Zdrobněliny: např. „*Матрасик*“ (29)

Citoslovce: např. „*Днем жарит ой-ей-ей как*.“ (29)

Písemné vyjadřování autora je charakteristické hovorovým lexikem a ironickými výrazy, které textu přidávají na živosti, hravosti a spontánnosti. Individualita autora se projevuje aktivním užíváním emocionálně expresivních metafor a citoslovcí. Knižní výrazy spolu s expresivními výrazy a dialektismy představují intenční prostředky autorského stylu.

K vytvoření celkového charakteristického obsahového a **grafického** obrazu Doljova blogu byl vybrán populární článek z etiopského prostředí „*Лалибэла – город высеченный в скале, рядом с которым Петра – это насмешка*“ (44):

Cestovatelský článek začíná poutavým nadpisem, v úvodu je jedna až dvě fotografie, dále následuje souvislý text členěný do odstavců a až poté autor přidává ostatní fotografie už bez popisků. Fotografii je většinou deset.. Text je srozumitelný, uhlazený a čtivý. Článek je doprovázen audiovizuální verzí publikovanou na *YouTube* a dalších sociálních sítích. V rámci projektu „*Поехали*“ na konci textu upozorňuje na následující dobrodružnou cestu.

Závěr: Na základě excepcí informací a průzkumu obsahové a stylistické stránky příspěvků daného autora, je možno říci, že autor zážitky z cest popisuje velmi živě a poutavě, aby čtenáři měli dojem, že byli na výletě s ním a všechno zažili na vlastní kůži. Autor nezanedbává ani ty nejmenší detaily a publikuje nestandardní turistické snímky, jako je např. focení v těsné blízkosti probuzené sopky. Jeho cílem je umožnit čtenáčům, aby se mohli virtuálně přemístit do jiného světa a živě si vše představovat. Jeho články obsahují mnoho zeměpisných a historiografických faktů, které obohacují znalosti čtenářů. Text je bohatý na značnou ironii, metafory, dialektismy, knižní výrazy, zdrobněliny a citoslovce, což vede ke stírání hranic mezi ústní a písemnou formou, které je tak typické pro cestopisný blogový žánr. Pojednávání je zaměřeno na jakoukoli věkovou kategorii a je určeno lidem, kteří chtějí virtuálně cestovat, či se připravit a získat informace před svou vlastní výpravou.

7. Artur Šigapov

Webová stránka: Popados (<http://popados.livejournal.com/profile>)

Sociální sítě: *Facebook, WEBSTAGRAM, Twitter*

Datum narození: 23. června 1972

Místo narození: Almetjevsk, Tatarstán

Ke dni 5.8.2018 je jeho sledovanost následující:

Facebook 4: 825

WEBSTAGRAM: 16 927

Twitter: 8

Artur Šigapov je profesionální cestovatel a bloger. Než se poprvé v roce 2004 samostatně vydal na cesty do jihovýchodní Asie, pracoval ve strojírenství. Cesta do Asie mu navždy změnila život. Dnes je populární převážně díky svým autorským průvodcům po zemích Evropy a jihovýchodní Asie: „*Сочи и Черноморское побережье*“; „*Анапа, Новороссийск*“; „*Геленджик, Туапсе, Большой Сочи, Центральный Сочи, Адлер, Красная Поляна, Абхази*“; „*Путеводитель, Бангкок и Паттайя. Путеводитель, Бали. Путеводитель, Амстердам.*“ (45)

Šigapov je spíše cestovatel samotář a je znám pod přezdívkou *Popados*. Jeho blog se nazývá „*С ноутбуком под пальмой*“. Často cestuje do nebezpečných zemí, jako je např. Afganistán a Irán. Ve volném čase upřednostňuje cesty do Thajska, které pokládá za svůj druhý domov (45). Nezaměřuje se pouze na cestovatelské příspěvky, ale také poukazuje na společensky aktuální otázky, jako je např. budoucnost bitcoinu (kryptoměny) v článku „*Промежуточный итог вложений в криптовалюту, и новый проект*“ (69), nebo problémy mezinárodní nevráživosti např. složitý život Rusů v Litvě po rozpadu Sovětského svazu. Šigapov se také zaměřuje např. na bezpečnost v obchodních domech. Zkoumá, kde jsou únikové východy a jakým způsobem by se lidé mohli rychle evakuovat v případě potřeby. Posuzuje viditelnost a čitelnost ukazatelů, které vedou k únikovému východu, a rovněž hodnotí, zda by za zhoršené viditelnosti v dýmu lidé zvládli rychle

a bezpečně najít únikový východ, tuto problematiku popisuje např. v článku „*Приспособлены ли крупные ТЦ под быструю эвакуацию?*“ (51) Také se orientuje na srovnávání kvality výrobků a cen v obchodech (46). Jeho články mají nádech provokace občas hraničící s narušováním základních společenských norem chování.

Autor sám se ve svém blogu dotýká tematiky bagatelizování blogerů většinou společností, údajně jsou blogeři lidé lehkomyšlného charakteru a sami se nesnaží vydělat si na živobytí a potácí se životem se svojí zvláštní filosofií a postoji. Načež autor ironicky a s nadhledem odpovídá, že pracovat s notebookem pod palmou je těžké a často také nebezpečné. Slunce znemožňuje jasně vidět na obrazovku a z vrchu hrozí spadnutí kokosu na hlavu. Také v daný okamžik není k dispozici takový obnos peněz, které by umožnil návrat zpátky do Moskvy (47).

7.1. Klasifikace cestovatelského blogu

Na základě několika textů představíme ucelený **obraz tematického záběru** Šigapova blogu:

Cestovatelský žánr: Veškerá pozornost je koncentrována na místo, kde se autor nachází. Šigapov poutavým způsobem vytváří barvitě příběhy z daného místa, což je typické pro destinační texty. Dané místo v destinačních textech se stává inspirací pro vytváření nových příběhů, např. v hostelu v Rize, Arturovi spadly ponožky na muže ležícího na posteli pod ním. V ten okamžik si Artur chtěl si své ponožky vzít zpátky, ale v momentě, kdy si všiml, že mohutný muž spí v objetí s plyšovým medvědem, rozmyslel si to (47).

Typ turisty-blogera: Artur Šigapov je bloger, který hledá ojedinělé zážitky např. Šigapova výprava do Iráku (70), proto také jsou jeho články bohaté na nestandardní úhly pohledu. Šigapov je tedy zážitkovým turistou.

Specifikace obsahu materiálu: Jeho blog obsahuje prvky analytiky. Informativně analytický blog Artura Šigapova obsahuje deníkové zápisy, fotoreportáže a úvahy

o dnešním světě. Zanechává vzkaz místním obyvatelům, s otázkou, jak mohou žít v takovém nepořádku jako na skládce. Tvrdí, že se nechystá převychovávat miliardu Indů, ale pokračuje do města, kde je čisto, vysoká kultura, a nádherná architektura (48). Jedním z hlavních kritérií informativně analytického blogu je vyjádření autorské pozice: *„С блокнотом всё будет гораздо надёжнее, я считаю. Эти ваши интернеты провалятся в виртуальные тартарары, откуда и появились, а бумага ручного изготовления переживёт всех участников этой истории. Перепишу набело и положу в надёжное место, чтобы не забыть.“* (49) Zde můžeme jasně vidět, že autor zastává své názory a nebojí se je hájit. Dalším analytickým jevem je např. hodnocení internetových kaváren v ruském městě Soči: *„То есть заведение ещё круче и уютнее -"Мой кофе". Оно больше подойдёт для парочек, где ухаждёру нужно раскрутить дамочку на романтику и увезти к себе домой. Для этого предназначены всяческие уловки. Например, медведь и шторки из фонариков. Они от этого просто млеют“*. Můžeme postřehnout důraz na autorův jak analytický, tak i emocionální pohled na prostředí, které je objektem jeho průzkumu a hodnocení (71).

Vztah mezi destinací a cestovatelem: Šigapovův druh vztahu mezi destinací a samotným cestovatelem lze zařadit do symbiotické kategorie. Autor se soustředí na osobní prožitky a zkušenosti, které získává během svých výprav. V symbiotickém režimu Šigapov vytváří citově nabitý jak textový, tak i obrazový materiál, který recipienta vtahuje do atmosféry, např. nefotí klasické turistické památky, ale zaměřuje se především na lidi a městské detaily např. pasažéři, čekající v metru, muži, kteří popíjí v kavárně ranní kávu, muž převlékající figurínu ve výloze (47).

Dalším znakem nalezení symbiotického společného jazyka se čtenáři je autorova upřímná a důvěrná otevřenost např. *„Когда я хочу убежать от самого себя – сомневающегося во всём, депрессивного и зашедшего в тупик, я уезжаю в Сочи, навстречу ветру и волнам.“* (50)

Vztah autora k cizímu: Vnímá různorodost cizí země a srovnává ji s Ruskem: *„Местами оно напоминает заброшенный индастриел, по которому бродят толпы людей. Зато есть повод для законной гордости любого москвича: метрополитен им. В.И.Ленина действительно самый красивый в мире!“* (47) Nostalgický nádech

textům dodává pocit stesku po rodné zemi např. „*Обожаю, когда за тыщици километров от Родины кто-то иноземный говорит русские слова.*“ (47)

Způsob prezentace destinace: Nebojí se navštívenou oblast tvrdě zkritizovat, pokud vidí naprosto nepřipustné chování a uspořádání tamějšího života. Jediným způsobem dokáže živě a poutavě popisovat viděné a vyjádřit svůj názor, např. „*Пятичасовой переезд на автобусе из Дели до Агры можно продавать туристам как шоу "Апокалипсис уже сегодня."*“ (48). Na základě takových přirovnání je možno zcela pochopit, jaký názor má autor na danou destinaci. Při kritickém komentování viděného nešetří ostrými slovy např.: „*И я внезапно остался наедине с лязгающей, плюющей, обманывающей, визжащей Индией.*“ (48)

Na základě více článků bylo vybráno několik autorových textů, ve kterých se zaměříme na typické stylistické rysy jako je znatelnost stírání hranic mezi ústní a písemnou formou, konvergence uměleckých a intencních prostředků při popisování okolního prostředí. Dále bude posouzena míra informační a poznávací funkce ve srovnání s funkcí expresivní a poetickou, využití kompresivnosti a individuality autorského stylu, úspornost textu a modifikace grafickými prostředky a uzpůsobování sémantických grafémů v textech.

Pro Šigapovův blog jsou charakteristické následující **stylistické a lexikální** jevy:

Personifikace: Neživé předměty Šigapov začleňuje do příběhu: např.: „*Носки повесил на боковину, причём со стороны стенки. Этот момент сыграл роковую роль в их судьбе.*“ (47) „*Рядом валялась груда вещей и три рюкзака, похожие на выпотрошенных куриц.*“ (49), „*Сопливое море.*“ (49)

Новорové výrazy: např.: „*Назло судьбе-индейке*“, „*завалились спать*“, „*Видимо, смахнул ночью*“, „*не могу я шариться над спящими*“, „*кругосветка*“, „*конченный человек*“, „*гиблый*“ (47), „*вонючий*“ (48), „*едальня*“ (48), „*бормотать*“ (49)

Калографие: např. *Аффтарская лексика:* „*аффтар*“, „*который жжот*“ (47).

Книžní výrazy: např.: „*сетовать*“ (48), „*лихорадочно*“ (49)

Poetismy: např. „*Как вспышкой осветило небо*“ (47), „*Вечное и симинутное*“ (47), „*К цветам и дурманящему аромату жасмина.*“ (47)

Netypická přirovnání: např. Své ponožky přirovnává k dvěma smrtonosným granátům: „*Два смертоносные снаряда.*“ (47)

Přísliví: např. „*Здесь-то комар носу не подточит*“ (51)

Odborné výrazy: např.: „*инертность*“ (47)

Anglicismy: např.: „*Ваш покорный слуга, aka Popados.*“ „*Аврал*“, „*фрилансер*“, „*сабвей*“, „*бэкпекер*“, „*индастриел*“ (47).

Hanlivé výrazy: např. „*Шило в жопе*“ (47)

Zastaralé dialektismy: např. „*нищеврод*“ (47)

Využití kompresivnosti: Abreviatury – např. „*Я не собираюсь идти в ГАИ*“ (47).

Citoslovce: např. „*Прыг в воду*“ (47)

Metafory: např. „*Планета Рим*“ (47)

Zdrobněliny: např. „*Крохотная комнатуха*“ (49)

Охумóроны: např. „*Круговорот священного дерьма на этом духовном курорте замыкается.*“ (48)

Autor začleňuje do svých textů **jména hrdinů z ruské literatury a kinematografie:** např. „*Графиня изменившимся лицом изнеможении рухнула на кровать, - так написал бы Остап Бендер (Ostap Benděr je hlavním hrdinou románů od Ilji Ilfa a Evžena Petrova v dílech, která jsou zfilmována Двенадцать стульев а Золотой телёнок).*“ (49)

Sémantické grafémy: např. smajlíky „“, „“, „“ (47)

Hra s grafickými prostředky: např. „*ДОЛОЙ МОСКОВСКИЕ ЗИМЫ!!!*“ (47)

Frekvence pozorovaných jevů hovoří o autorově strategii sebevyjádření prostřednictvím prvků jazykové hry a tendence k agramatismu. Míra informační a poznávací funkce ve srovnání s funkcí expresivní a poetickou je vyjádřena pomocí hovorového vyjadřování a abreviatur, které konkretizují topografické názvy. Míra expresivní a poetická je vytvářena prostřednictvím metafor a netypických přirovnání.

K vytvoření celkového charakteristického **obsahového** a **grafického** obrazu Šigarovova blogu byl vybrán populární článek: „*Каникулы фрилансеров-2. Часть 2 Дубайский транзит*“ (52)

Deníkový zápis obsahuje vysoký stupeň vizualizace a interaktivnosti díky některým provokativním názorům autora, a výskyt individuálního autorského stylu. Příspěvek začíná úvodním nadpisem a slovy, která čtenáře vtahují do děje, jelikož Dubaj je přirovnána k poslednímu stupínku před nebeskými vraty: „*Дубай-это преддверие рая.*“ (52) Dále následuje obrazový materiál z 1-2 fotografií a posléze krátký souvislý text, který obsahuje sémantické grafémy, jako jsou smajlíky podtrhující autorovu náladu. Následuje několik fotografií bez popisků vyobrazujících dubajskou atmosféru. Artur fotografuje zajímavé budovy, automobily, odpočívající lid na ulici před rychlým občerstvením KFC, nebo sortiment ovoce v jednom z obchůdků. Poté popisuje jeho rodinné vztahy s matkou, která v Dubaji už byla a označila město „*лысым Сингапуром*“. Autor dále popisuje svou procházku městem a místa, která navštívil. Šigarov se také zmiňuje, že tentokrát v Dubaji upřednostňuje posezení na čerstvém vzduchu a odpočinek u fontány. Autor začleňuje do příspěvku i detaily z osobního života a popisuje rozhovor se svou přítelkyní během procházky dubajským městem, což vytváří ve čtenářích pocit živé přítomnosti. Šigarov se soustředí na zaznamenávání zajímavých detailů, které zvýrazňují samotnou atmosféru určitého místa, například výrazné líčení arabských dívek a podrobnosti nakupování. Článek obsahuje 11 fotografií.

Závěr: Artur Šipagov je cestovatel, blogger a spisovatel autor průvodců. Výjimečností jeho blogu je schopnost přiblížit se k lidským emocím. Všeobecnými prvky jeho blogu jsou vysoký stupeň vizualizace, interaktivita a využití efektu reportážnosti. Do článků z cest často včleňuje své osobní dojmy a pocity. Dělí se o své zážitky a vzpomínky z osobního života. Tím jeho blog získává na důvěrnosti. Svým troufalým stylem vyjadřování si získává čtenářovu pozornost. Artur Šipagov aktivně reaguje na komentáře a diskutuje.

V informativně analytickém blogu Artura Šipagova čtenář nalezne užitečné informace např. o způsobu rychlé evakuace z obchodního domu. Z jeho textů můžeme vyčíst téměř celou jeho povahu, neboť v jeho příbězích se odráží jeho osobní představy a životní postoje. Spíše se koncentruje na detaily a zachycení atmosféry než na klasické turistické již dávno probádané destinace. V jeho článcích nalezneme hojně užitá přísloví

a hovorové lexikum, hanlivé výrazy a anglicismy. Díky svému nekonvenčnímu vyjadřování umí zapůsobit na lidské emoce jak pozitivně, tak i negativně, většinou píše se smyslem pro humor: např. *„До сих пор предвкушаю встречу с кредиткой, спрятанной в самом логичном месте, для надёжности – в пачке с рисовой лапшой, например.“* (49)

8. Ksenija Česnokova

Webová stránka: API_ANO (<https://api-ano.livejournal.com/>), (<http://deti-vs-travel.ru/>)

Sociální sítě: *YouTube, ВКонтакте, Facebook, Twitter*

Datum narození: 8.2. (datum narození nenalezeno)

Místo narození: Rusko, Moskva

Ksenija Česnokova je filoložka, zaujatá cestovatelka a autorka projektu „*Самостоятельные путешествия с детьми/Deti-vs-travel*“. Má dceru Alisu a syna Grigorie. Má doma krysu a vlastní dům na okraji Moskvy. A právě o cestování se svými dětmi, o svém domě, o své kryse, o sportovním turismu, o horolezectví, rodinných tématech, o hotelích a kempch, o cestování na vodě a autostopu píše ve svém blogu (72). Navštívila 72 zemí světa. Na *YouTube* vede online deník se svojí dcerou Alisou „*Мир глазами девочки Алисы*“ (53). Společně s Lěnou Chvost, svou dobrou přítelkyní založila společenství „*Deti_vs_travel*“. (53). Ksenija s Lěnou nezávisle na sobě, když se ještě neznaly, byly mladé a neměly děti, hodně cestovaly např. autostopem přes Čínu, Tibet, Sýrii, Jordánsko, vítaly východ slunce v chrámech Paganu v Barmě. Objely celý svět, lovily ryby v Ekvádoru, pily Martini na Velikonočních ostrovech, plašily tučňáky v různých částech světa (54). Poté, co se jim narodily děti, se Ksenija s Lěnou seznámily. Hlavní otázkou nebylo, zda cestovat, či ne, ale jakým způsobem se s dětmi změní tempo cestování. Poslední dobou vidí kolem sebe čím dál více lidí, kteří pouze sní o cestování, a někteří se cestování dokonce bojí. Záměrem Ksenije a Lěny bylo vytvořit prostor, ve kterém si cestovatelé mohou navzájem pomáhat a naučit se jednoduše a efektivně cestovat. Informací o cestování je na internetu stále více, ale nikoli o cestování s dětmi. Cílem tohoto blogu je odpovídat na otázky týkající se cestování s dětmi a dokázat, že děti a cestování se vzájemně nevyklučují a není za každou cenu třeba mezi nimi volit. S dětmi je totiž možné pokračovat v aktivním cestování, aniž by se rodiče museli omezovat na turistické balíčky cestovních agentur a mačkat se na přeplněných plážích (54).

8.1. Klasifikace cestovatelského blogu

Na základě několika textů představíme ucelený **obraz tematického záběru** blogu *Deti-vs-travel*:

Cestovatelský žánr: V první řadě se jedná o instruktivní texty, ze kterých je možno vyčíst množství informací týkajících se např. ceny taxi, autobusů, lodi, ubytování např. „*У них есть и по 400 на 2 персоны, но все занято, хорошее место, цены в ресторане обычные для островов, в соседнем месте почти в 2 раза больше*“ atd. (56) Jedná se také o aktuální cestovatelské texty, které představují průzkumné postřehy, jako je například škola vaření v thajském městě Čiang Maj (59).

Typ turisty-blogera: Autorka je netypická cestovatelská blogerka, neboť její zaměření a tematika blogu je poněkud originální, protože cestuje s dětmi a celou výpravu přizpůsobuje dětem. Nelze říci, že by autorka a její kolegyně Lěna byly cestovatelkami objevitelkami, které se snaží dostat k místnímu obyvatelstvu, ale pravdou je, že chtějí zachovat určitý komfort a bezpečnost kvůli dětem, proto autorka není ani typickou turistkou průzkumnicí. V současnosti Ksenija cestuje do míst, kde se hlavně děti mohou zabavit, levně ubytovat a ochutnávat dobrá jídla. Tento druh turismu je možno označit za kombinaci dvou typů turistů, turisty průzkumníka, který plánuje své cesty samostatně a záměrně se snaží vyhýbat ostatním turistům, a turisty tuláka, který sdílí vlastnosti předchozího typu, ale navíc se snaží distancovat od běžných forem cestovního ruchu.

Specifikace obsahu materiálu: Cílem informativního blogu je vytvořit ucelený příběh o svém dobrodružství. Autorka Ksenija obeznamuje čtenáře s plánem celé výpravy, popisuje aktivity celého dne v chronologickém sledu.. Jediné, co je netypické pro tento druh obsahu, jsou fotografie oddělené od textového materiálu, čtenář si je musí na blogu cíleně vyhledat, v seznamu zvolit název destinace a otevřít fotoalbum.

Vztah mezi destinací a cestovatelem: V daném případě je hlavním prvkem citově nabitý textový materiál, který od recipienta vyžaduje určitou dávku vtažení do děje, což je charakteristické pro symbiotický režim vztahu mezi destinací a cestovatelem. Zde dochází k prolínání mezi symbiotickým vztahem a antagonistickým vztahem, jak už víme, tyto dvě kategorie se mohou vzájemně prolínat. Antagonický vztah je zde vyjádřen např. když autorka Ksenija popisuje život emigrantů ve Finsku v článku „*Как живут эмигранты в*

Финляндии“. Autorka popisuje arabské emigranty jako slušné a klidné lidi, naopak za problémové považuje chování Estonců, kteří se sem přistěhovali a způsobují zde chaos a narušují místní řád např. nočním zpěvem a pitím do ranních hodin a vyhazováním prázdných lahví na ulici (73). Autorka tedy nevstupuje přímo do děje, ale spíše mu přihlíží a zaznamenává fakta ze svého cestovatelského výzkumu. Tento způsob prezentace vytváří efekt vzdálenosti a výsledkem je dojem abstraktnosti.

Vztah autora k cizímu: V textech nelze sledovat srovnání nově viděného s rodnou zemí, Ruskem. Autorka spíše porovnává navštívené asijské destinace mezi sebou např. krásy podvodního světa v Phi Phi s malajskými Perhentianamy, kde byl vodní svět bohatší a plný živých korálů a různých druhů ryb.

Zajímavým vyjádřením vztahu k cizímu je zde méně postřehnutelný moment, kdy např. autorka poznamenává, že přebalování jejího malého syna Grigorije je v Thajsku mnohem jednodušší, neboť synovi běžně plenky zde ani nemusí nasazovat, pokud chce dítě vykonat svoji potřebu, jenom zapiští. Plenky mu tedy nasazuje jenom na noc a na delší přejezdy loděmi nebo autobusy. Podle autorky je to velmi ekonomické a také zdravější pro kůži, v Moskvě je tento postup nereálný. V Thajsku je totiž dítě více spjato s přírodou a buď je pošplíchané mořskou vodou, nebo zpocené horkem (58).

Způsob prezentace destinace: Veškerá pozornost je věnována vztahu mezi dospělými a dětmi, vhodnosti destinace pro děti a aktivitám, které děti mohou dělat, vztahu dětí a místních obyvatel, jakým způsobem místní obyvatelé na děti reagují. Např. na cestovatelské výpravě na souostroví Phi Phi v Thajsku autorka Ksenija hodnotí místní obyvatelstvo kladně, hlavně z toho důvodu, že jim nosí věci, kočárky, hrají si s dětmi. Především oceňuje, že si místní obyvatelé nestěžují, když děti jsou hlučné, nebo celou cestu zabírají kočárky a batolící se děti (56). Naopak, v Thajsku se z dětí radují, smějí se s nimi, dávají jim dárky atd. Za pomoc nikdo nechce peníze, jako to bylo v Indii. Naopak na mnohých místech dostávají slevy z cen, když je vidí s dětmi. Užitečné informace při popisu viděného poskytuje autorčin smysl pro detail. Např. autorka popisuje své ubytování v domě s terasou Rantee View, který se nachází přímo nad mořem. V domě je obrovská postel, všechno je obložené kachličkami, na toaletě roste strom. Počáteční cena za ubytování je 1 500 batů. V domě je mnoho prostoru a mnoho šuplíků a skříní. Součástí

popisu okolí je také popis atmosféry, například chvílky, kdy unavené maminky popíjí svůj oblíbený Baileys a kochají se černými thajskými rozbouřenými vlnami (56).

Na základě více článků bylo vybráno několik autorčiných textů, ve kterých se zaměříme na typické stylistické rysy jako je znatelnost stírání hranic mezi ústní a písemnou formou, konvergence uměleckých a intenčních prostředků při popisování okolního prostředí. Dále bude posouzena míra informační a poznávací funkce ve srovnání s funkcí expresivní a poetickou. Využití kompresivnosti a individuality autorského stylu. Úspornost textu a modifikace grafickými prostředky a uzpůsobování sémantických grafémů v textech.

Pro blog Česnokovy jsou charakteristické následující **stylistické a lexikální** jevy:

Новорové výrazy: např. „жуткий“, „ржать“, „умудриться“, бардак“, „типа“, „засонеть“, „из дома мы **вымелись**“, „пожрать“, „таскать“, „вопить“ (55), „тупить“, „бабло“, „**протупили** отходивший паром“, „интернетом не пахнет“, „а как увидит, **пипец** приходит“ (56)

Individuální autorský styl: např. „Мы героически выперли себя из дома в 9 с копейкой“, „В нашей сущности по-прежнему доминирует героичество, тупление же сменилось гедонизмом и склонностью к растрате бабла.“, „**Пожрали в виде моральной компенсации** некоторое количество мороженого и чипсов“ (56), „Ленка, мгновенно освоившая доселе незнакомый ей транспортный агрегат“ (57), „Надо прочухать тему кокосов, я с фанат кокосового сока с прошлого года.“ (58)

Ironie: např. „У нас в туалете дождь. Потому что он у нас стильный“ (56)

Книžní výrazy: např. „**ибо**“ (55), „**нещадный**“, „**скудный**“ (56), „**энтузиазм**“ (57)

Кombinace книžních a hovorových výrazů: např. „**Комары пожирают нещадно**“ (56)

Poetismy: např. „Восточная дорога **живописна** и приятна.“ (57)

Anglicismy: např. „**Бэйлис**“, „**ноут**“, „**найт лайф**“, „**бич**“, „**хаус**“, „**слинг**“ (55), „**адвенчер**“ (56)

Нanlivé výrazy: např. „**дохнуть**“ (55), „**жопа**“ (56)

Využití kompresivnosti: např. „*есно*“ (55), „*втридорого*“ (56)

Zdrobněliny: např. „*премиленькая*“ (55), „*ресторанчики*“ (57)

Hra s grafickými prostředky: např. „*Я НАУЧИЛАСЬ ЕЗДИТЬ НА ТУК-ТУКЕ, ЛИСА НАУЧИЛАСЬ ПЛАВАТЬ.*“ (57)

Typickými stylistickými rysy je časté užívání a spojování knižních a hovorových výrazů, které stírají hranice mezi ústní a písemnou formou. Konvergence uměleckých a intencních prostředků při popisu okolního prostředí je vyjádřena poetismy a zdrobnělinami. Využití kompresivnosti a individuality autorského stylu je vyjádřeno ironickými výrazy, anglicismy a hrou s grafickými prostředky. Determinantou řečové hravosti je spontánní vyjadřování pomocí hanlivých výrazů.

K vytvoření celkového charakteristického obsahového a **grafického** obrazu blogu Ksenije Česnokovy a Lěny Chvost byl vybrán populární článek „*Чанг Май*“ z cestovatelského cyklu „*Зимовка в Юго-Восточной Азии 2010-2011*“ (59).

Cestovatelský článek je ve formě dlouhého textového vyprávění rozděleného na jednotlivé odstavce. Autorka vypráví v 1. osobě jednotného a množného čísla. Daný text popisuje cestu vlakem z thajského města Čiang Mai do Bangkoku, která trvá 13 hodin. Autorka věnuje pozornost velikosti palandy a způsobu spaní s dětmi Alisou a Gríšou. Dále autorka popisuje cenu lístku za jízdu, která činí 800 rublů, a také po uložení dětí ke spánku vzpomíná a zapisuje do deníku svůj zážitek z aktivního dne. V dalším odstavci začíná popis zážitků z kursu thajské kuchyně. Za tento kurs zaplatili 800 rublů za den, což je naprosto odpovídající cena, která je uvedena v časopise „*Lonely Planet*“. Jejího syna Gríšu mezitím hlídaly animátorky v dětském koutku. Dále podrobně vypráví, kteří představitelé různých národností se také zúčastnili kursu. Posléze popisuje cestu na trh, kde nakupovali produkty a lektorka promlouvala o potravinách, jejich kvalitě a odpovídala na otázky. Autorka uvádí detaily týkající se exotických ingrediencí thajské kuchyně, mezi kterými byly palmový cukr, ústřičná omáčka, různé druhy hub, zázvor, tamarind indický, voňatka atd. Autorka popisuje pokrmy, které připravují a také líčí jejich chuť (59). Pokud se čtenář bude chtít podívat na některé fotografie z trhu v Čiang Maji a také z kuchařského kursu, na kterých jsou ukázané jednotlivé připravené pokrmy, je třeba vrátit se zpátky do souhrnného výběru cestovatelských výprav po Asii a pod jednotlivými názvy navštívených měst vyhledat výčet fotoalb, která jsou přiložena zvlášť.

Závěr: Instruktivní cestovatelské příběhy Ksenije Česnokovy obsahují mnoho konkrétních informací týkajících se cestování. Vyhledává cenově výhodné destinace s levnějším ubytováním a lokality uzpůsobené dětem. Autorka v první řadě přemýšlí o dětech a také celá tematika jejího blogu se soustředí na cestování s dětmi. Texty jsou plné hovorových a knižních výrazů, ironie a individuálního autorského stylu. Svoji fantazii projevuje užíváním netypických slovních spojení.

9. Duňa Šeremětěva

Webová stránka: LittleHiroshima (<https://littlehirosima.livejournal.com/profile>)

Sociální sítě: *YouTube, Twitter, ВКонтакте, Facebook, Odnoklassniki, Instagram*

Datum narození: 21. 11. (datum narození nenalezeno)

Místo narození: Rusko, Gurzuf

Duňa Šeremětěva přednáší filosofii na universitě. Původně Šeremětěva zakládala blog pro své přátele, aby mohli sledovat její aktivní život v Jihoafrické republice. Postupně z příběhů o Africe vznikly také příběhy z jejího osobního života. Autorka dává přednost dalekým a opuštěným místům. Podle její přítelkyně, Duňu lze charakterizovat jednou větou: *„Дуня, да ты просто ловишь кайф от адских плацкартов, дешевых изабегаловок и убитых хостелов!“* Což je pravda, autorka nemá ráda noblesní hotely pro turisty a také se vyhýbá výrazům typu all inclusive. Čím dál se Duňa nachází od turistů, tím se cítí lépe. Miluje sledování zvířat a divokou přírodu (61). Kromě cestování je její blog nasycen historkami z jejího dětství a společných zážitků s dcerou Fedorou. Šeremětěva je zapálená sportovkyně, tím pádem její blog také obsahuje horolezecké, potápěčské, surfigové a další články o adrenalinových sportech. Jejím oblíbeným sportem, kterému se věnovala profesionálně je sambo a judo. Pedagogický život na universitě je uveden v samostatné rubrice *„Преподавательское“* (60). Jak již bylo uvedeno na začátku, Šeremětěva žila v Jihoafrické republice, která je vyobrazena v blogových cestopisech obsahujících množství fotografií a historek ze života v teplých krajích. Sama autorka uvádí, že období prožité v Jihoafrické republice patří k nejpestřejším a nejzajímavějším obdobím jejího života. V té době si také založila blog v *LJ*. Šeremětěva nikdy nechtěla emigrovat nebo se navždy odstěhovat, ale život v jiné kultuře ji velmi obohatil a poskytl nenahraditelné zkušenosti, které autorce napomohly k pohledu na svět z jiného úhlu. Šeremětěva na první místo klade dvě oblasti, které jí hluboce utkvěly v srdci. Těmito místy jsou Jihoafrická republika a Krym. Jihoafrická republika má nevysvětlitelné kouzlo, které na autorku působí velmi charismaticky a vyvolává v ní uklidňující emoce. Autorka ráda vzpomíná na velryby připlouvající k břehům, na tučňáky na pláži, na mořské mrože, kteří žadoní o jídlo v rybářském přístavu. Seznámila se tam s mnoha zajímavými

lidmi, kteří navždy zůstali v její paměti a po mnohých se jí stýská (67). Na poloostrově Krym autorka trávila značnou část svého dětství, kdy jezdila z Moskvy na letní prázdniny za prarodiči. V roce 2014 vypukl ozbrojený konflikt v ukrajinské části Donbasu mezi ukrajinskou armádou a dobrovolnickými ozbrojenými silami na jedné straně a proruskými povstalci na druhé straně. Pro Šeremětěvu byl tento rok zlomovým, neboť začala pravidelně vozit do těchto oblastí humanitární pomoc. Její blog tedy začal plnit absolutně jinou roli než doposud. Blog se stal prostředkem šíření informací o dobročinných akcích. V současnosti tedy její blog obsahuje reportáže o cestách do Donbasu, kam v doprovodu přátel a dobrovolníků rozváží humanitární pomoc do různých měst a vesnic donbaského regionu. Příběhy místních obyvatel, kteří zůstali v chudobě, bez jídla a jistoty v budoucnosti jsou sepsány na autorčině blogu (60).

9.1. Klasifikace cestovatelského blogu

Na základě několika textů představíme ucelený **obraz tematického záběru** blogu Duni Šeremětěvy.

Cestovatelský žánr: Středem zájmu Šeremětěvy jsou převážně obyvatelé a jejich život v navštívené oblasti. Je tedy možno cestovatelské texty autorky přiřadit k destinačnímu cestovatelskému žánru. Např. v článku „*Это Африка, детка!*“ (65) autorka poutavým způsobem vypráví o svém zážitku v městské dopravě v Kapském Městě, kdy africký muslim četl ve vlaku z bible a vedle Šeremětěvy seděla jedna modrooká, blond'atá Holand'anka. V momentě, kdy do vlaku vstoupil zavšivený a opilý bezdomovec, který podle slov Šeremětěvy zapáchal do té míry, až „*запах заставляет мухидохнуть на лету.*“ (65) Holand'anka vstala, objala bezdomovce a začala se modlit nad jeho hlavou. Všichni lidé ve vlaku i Šeremětěva byli šokováni. Veškerá pozornost v Šeremětěviných textech je tedy koncentrována do jednoho místa a příběhu. Místo a okolní dění jsou hlavními aktéry v jejich cestovatelských příbězích.

Typ turisty-blogera: Šeremětěva je existenciální turistkou, která dává přednost levným a prostým podnikům před přepychovými a okázalými. Vyhýbá se místům vyhrazeným pro turisty. Cestuje za účelem pochopit jinou kulturu, vžít se do specifik navštívené oblasti a poznat nové životní styly.

Specifikace obsahu materiálu: Blog Duni Šeremětěvy je informativní, neboť obsahuje deníkové zápisy ve formě elektronického cestopisu, který je plný příběhů

z navštívené destinace. Hlavním cílem Duni Šeremetěvy je seznámit čtenáře se svými osobními zážitky z výpravy či života v zahraničí, konkrétně v Jihoafrické republice. Materiál obsahuje zajímavé portrétové fotografie vyobrazující různé situace a postavy, které příběhu přidávají na informativnosti.

Vztah mezi destinací a cestovatelem: Hlavním prostředkem vytváření efektu přítomnosti je barvitě vyprávění příběhů prožívaných v navštívené destinaci. Autorka vytváří symbiotický vztah mezi destinací a cestovatelem pomocí začleňování se do běžného chodu života místních obyvatel, např. jízda hromadnou dopravou. Autorka se soustředí na rozsah svých zkušeností během svých výprav. V symbiotickém režimu se autorce daří vytvářet citově nabitý dobrodružný textový materiál, který vtahuje čtenáře do děje a dokáže pobavit. Pro symbiotický režim je také typické to, že autorku je možno zahlédnout na mnoha fotografiích, což přidává na důvěryhodnosti materiálu.

Vztah autora k cizímu: Autorka např. srovnává zimu v Jihoafrické republice a zimu v Moskvě. Vzpomíná, na moskevský podzim, kdy v Moskvě bylo 10-15 stupňů, a vychovatelé ve školce se nevlídně dívali na její dceru, která neměla čepici, a říkali, že onemocní a že jí matka musí oblékat tepleji. V Jihoafrické republice je možno dítě klidně dovést do školky polonahé, a pedagogové tomu nebudou věnovat žádnou pozornost např. *„Вспоминаю, когда у нас осенью было 10-15 градусов, меня отчитывали воспитатели за то, что я приводила ребенка в сад без шапки. Говорили «заболеет, а мы виноваты? Нет уж, одевайте тепло!». В ЮАР приводи хоть голым, и не потому, что воспитателям плевать, в чем твой ребенок будет одет.“* V Jihoafrické republice je kultura a norma chování absolutně odlišná (74). Autorka také vypovídá o systému školství, kdy v Rusku se musí dítě zapisovat do čekacího listu už od narození, neboť školky přeplněné A ČEKACÍ LHŮTY JSOU DLOUHÉ. V Jihoafrické republice SYSTÉM funguje na počkání, buď dítě do školy přijmou ihned, anebo za pár dní (67). Autorka se také vyjadřuje ke stravě ve školkách, kdy i přesto, že jsou školy placené, děti v nejlepší situaci mají špagety, a o žádné zdravé stravě nemůže být řeč. Děti mohou jíst popkorn, chipsy, čokoládu v neomezeném množství. Ovoce, zeleninu a jogurty své dceři do školky v Kapském Městě dávala Šeremetěva sama. Výhodou v jihoafrické školce je, že učitelé vyvázejí děti do lesa, nebo na pláž, aby se naučily všechno o okolní přírodě, což v Rusku chybí. Systém v Rusku je podle autorky lepší, ale vychovatelé jsou velmi přetížení byrokracií a se strachem očekávají různé kontroly, vzdělávací proces řídí normy a jasně daný program celého roku. V Jihoafrické republice je všechno chaotické, děti nedělají nic smysluplného, není žádný systém. Není ani jednotný školní program. V různých regionech

země jsou velmi velké rozdíly v systému. V Rusku je systém sjednocený, ale každým rokem byrokracie narušuje kontakt s dětmi. V Jihoafrické republice, i přesto, že je slabý systém a slabá výuka, pedagogové mají lepší vztah jak k dětem, tak i k rodičům (67).

Způsob prezentace destinace: Autorka zaznamenává atmosféru dané oblasti, vzhled tamějších obyvatel, jejich kulturu, jejich tradice a způsob života, např. „*Быть толстой среди черных и цветных не зазорно, а очень даже почетно.*“ (66) Autorka popisuje školství, výchovu dětí, stravování v Jihoafrické republice.

Na základě více článků bylo vybráno několik autorčiných textů, ve kterých se zaměříme na typické stylistické rysy jako je znatelnost stírání hranic mezi ústní a písemnou formou, konvergence uměleckých a intencních prostředků při opisování okolního prostředí. Dále bude posouzena míra informační a poznávací míra informační a poznávací funkce ve srovnání s funkcí expresivní a poetickou. Využití kompresivnosti a individuality autorského stylu. Úspornost textu a modifikace s grafickými prostředky a uzpůsobování sémantických grafémů v textech:

Pro blog Šeremětěvy jsou charakteristické následující **stylistické** a **lexikální** jevy:

Hovorové výrazy: např. „*чесслово*“ (64), „*Это Африка, детка!*“, „*обалдеть*“ (65)

Individuální autorský styl: např. „*вообще, попытка влиять на выбор - всегда поход по лезвию ножа.*“ (63), „*Складывала мириады труселей, зубных щеток и ватных палочек (зачем?)*“ (64), „*А вот вам, выкусите-ка нашего южноафриканского колорита!*“ (65), „*запах заставляет мухи дохнуть на лету.*“ (65)

Expresivní výrazy: např. „*дребедень*“ (66)

Knížní výrazy: např. „*В какофонию иногда врываются вопли проповедников и хохот мамас.*“ (66), „*Делаю вид, что в астрале.*“ (66)

Netypická přirovnání: např. „*Она встает, такая высокая и белая, как сметана*“, „*У половины головы вытянулись, как у черепах*“, „*развела руки в сторону, как Христос в Рио*“ (65), „*Я краснею, как банка колы*“ (66)

Přímá řeč: např. „*Извините, я быстро*“ (67)

Anglicismy: např. „*ресепшен*“, „*оллинклюзив*“ (61), „*только хардкор!!!!*“ (62), „*Проповедник в ауте*“ (65), „*биг мамас*“ (66)

Hanlivé výrazy: např. „*Твою ж мать*“ (65)

Zastaralé dialektismy: např. „*эка невидаль*“ (65)

Zdrobněliny: např. „*мужичонка*“ (66)

Hra s grafickými prostředky: např. „*только хардкор!!!!*“, „*Нет, ну вы можете себе представить ЭТО????!!!! Я - нет!!!!))))*“ (62), „*И интонация такая, ну словно поет, каждое слово на повышение тона идет: комОН, бест праАЙС, донт лайк, и всегда очень манерно.*“ (66)

Znatelné rysy stírání hranic mezi ústní a písemnou formou můžeme zaregistrovat v individuálním autorském stylu, který je kombinací hovorových a knižních výrazů, vytvářejících jazyk plný netypických přirovnání a barvitých líčení okolností pomocí expresivních výrazů a přímé řeči. Funkce expresivní a poetická převažuje nad mírou informačního analyzování. Textová hra s grafickými prvky přidává na hravosti obsahového charakteru.

K vytvoření celkového charakteristického obsahového a grafického obrazu Šeremětěvina blogu byl vybrán populární článek z afrického prostředí: „*Город, где ходят босиком*“ (68)

Článek začíná úvodním krátkým příběhem z Kapského Města pojednávajícím o tematicce chození na boso. Většina ruských dívek, které žijí v Kapském Městě a pohrdá tímto zvykem, kdežto pro Šeremětěvu právě tento zvuk bosých chodidel na rozžhaveném asfaltu byl momentem, kdy si Afriku zamilovala ještě více.

Po tomto krátkém úvodu následuje fotografie bosého Evropana stojícího u svého drahého kabrioletu. Tento urostlý a krásný muž byl bosý a nikdo se na něho krivě nepodíval. V tuto chvíli Šeremětěva také odhodila nepohodlné sandály a pokračovala na boso. Následuje další fotografie, na které jsou Duniny bosé nohy a následuje dlouhý textový odstavec, ve kterém autorka líčí způsob oblékání Afričanů při nižších teplotách. Dokonce, pokud je v Africe zima a teplota se pohybuje kolem 9 stupňů, není možno zahlédnout obuté děti, a totéž se týká také rodičů. Následuje fotografie, na které jsou bosé děti v bundách a svetrech. V dalším odstavci se autorka zmiňuje o svých sousedech. Následuje fotografie dětí a další odstavec textu, ve kterém se autorka zmiňuje, jak chodí na boso přes celé město k moři v neoprenu a se surfem v ruce a cestou se zdraví s místními obyvateli. Následují dvě fotografie, na kterých je sama Šeremětěva v neoprenu (68).

Závěr: Šeremětěva žila v Jihoafrické republice, která je vyobrazena v blogových cestopisech, jež obsahují mnoho fotografií a historek ze života v tamějším kraji. Na základě excepcí informací a průzkumu obsahové a stylistické stránky příspěvků dané autorky je možno říci, že Šeremětěviny cestovatelské zápisy jsou koncipovány do formy cestovatelských textů napsaných v destinačním cestovatelském žánru, kdy veškerý děj je vylíčen teď a tady v dané destinaci. Jako existenciální turistka, cestuje za účelem pochopit jinou kulturu a vžít se do specifik navštívené oblasti. Autorka svůj vztah k cizímu často porovnává se svou rodnou zemí Ruskem. Texty jsou sepsány v individuálním autorském stylu s mnohými hovorovými výrazy, které jsou typické pro internetový jazyk. Autorčino cestopisné pojednávání je zaměřeno na jakoukoli věkovou kategorii čtenářů, kteří chtějí virtuálně cestovat, či se připravit a získat informace před svou vlastní výpravou.

10. Shrnutí praktické části

Ilja Varlamov, Sergej Dolja, Artur Šigapov, Ksenija Česnokova a Duňa Šeremětěva

Tito velmi známí blogeři-cestovatelé jsou v Rusku populární a uznávaní. Často riskují, aby navštívili i hůře přístupná místa, jen aby vyhověli čtenářům a napsali co nejlepší články. Jejich práce je mnohdy náročná, neboť se vydávají do různě komplikovaných terénů a také neustálé aktualizace blogů vyžadují čas. Blogeři-cestovatelé potřebují i mnoho finančních prostředků, aby mohli vést své blogy na tak vysoké úrovni. Blogery, pro které se vedení blogu stalo profesí, jsou Ilja Varlamov, Sergej Dolja a Artur Šigapov. Tito blogeři byli mezi prvními, kteří založili své deníkové časopisy v blogovém serveru LiveJournal, a měli značný vliv na rozvoj ruské blogosférové subkultury. Takoví členové blogosféry plní roli organizátorů a iniciátorů vztahů mezi čtenáři. Všech pět bloggerů spojuje forma vytváření blogů, jejich tematika a funkce samostatného informačního zdroje, který předkládá recipientům informace o cestování, kuchyni, sportu, historii, geografii, kultuře, umění, turismu, filosofii, architektuře, urbanismu atd., existují ale rozdíly, ke kterým jsme dospěly analýzou pěti autorských, čili osobních blogů, rozdíly jsou dokumentovány formami vybraných obsahových a stylistických prvků v doloženými u jednotlivých autorů specializujících se na oblast cestování.

10.1. Souhrnná klasifikace cestovatelského blogu

Na základě analýzy jednotlivých blogů představíme **ucelený obraz tematického záběru:**

Tab. 1: Cestovatelský žánr: Podle různorodosti textů na cestovatelských blozích jsme texty žánrově zařadili:

	Cestovatelské	Instruktivní	Destinační	Dobrodružné
I. Varlamov	X	X		
S. Dolja	X	X	X	X
A. Šigapov			X	
K. Česnokova	X	X		
D. Šeremětěva			X	

Ilja Valamov a Ksenija Česnokova píšou texty zaměřené na informativní průzkum v oblasti turismu jako jsou například doporučení dobrého ubytování a jídla. Jejich texty jsou taktéž instruktivní, nasycené mnohými užitečnými informacemi, které je možno využít během cestování. Blog Sergeje Dolji mísí všechny cestovatelské žánry, neboť obsahují jak průzkumné analýzy nových míst, tak i informace o aktivitách, kterým se lze v dané destinaci věnovat, jsou typické pro instruktivní texty, nebo destinační texty, v nichž je veškerá pozornost koncentrována do místa pobytu a vytváří bázi pro nový příběh. A taktéž využívá dobrodružné texty, které obsahují syžet s nádechem hrdinství. V těchto čtyřech žánrových specifikách píše Sergej Dolja. Texty Artura Šigapova a Duňi Šeremětěvy jsou destinační, plně nostalgických a epických příběhů vznikajících v místě pobytu. Dané místo tedy vytváří podmínky pro sepsání poutavého příběhu.

Tab. 2: Typ turisty-blogera:

	Průzkumník	Tulák	Zážitkový	Experimentální	Existenciální	Objevitel
I. Varlamov					X	
S. Dolja	X					
A. Šigapov			X			
K. Česnokova	X	X				
D. Šereměťeva					X	

Ilja Varlamov a Duňa Šereměťeva jsou kategorizováni jako existenciální turisté, kteří cestují za účelem pochopit jinou kulturu a poznat nové životní styly. Sergej Dolja a Ksenija Česnokova jsou turisty průzkumníky, kteří jsou spíše objeviteli a chtějí se začlenit mezi místní obyvatelstvo, ale jejich komfort obzvlášť u Ksenije Česnokovy, která cestuje s dětmi, je důležitým faktorem. Artur Šipagov je turistou vyhledávajícím ojedinělé zážitky, mnohdy až absurdní, nebo zdánlivě absurdní díky důvtipnému popisu událostí a zážitků autora na cestách.

Tab. 3: Specifikace obsahu materiálu blogu:

	Informativní	Informativně analytický
I. Varlamov	X	X
S. Dolja	X	X
A. Šigapov		
K. Česnokova	X	X
D. Šereměťeva		

Sergej Dolja, Ksenija Česnokova a Duňa Šereměťeva vedou informativní cestovatelské blogy, které se vyznačují harmonickým zastoupením textové informace a ilustrací. Autoři svými fotografiemi přidávají blogům vysokou informativnost a hovorovým stylem vyjadřování nacházejí společný jazyk se čtenáři. Artur Šigapov se svým informativně analytickým blogem se vyznačuje individuálním autorským stylem, plným osobních kritických až ostrých postojů a hanlivých výrazů, kterými se odlišuje od ostatních blogerů. Pro Ilju Varlamova, jsou příznačné texty v žánru doporučení, přehledu, komentářů a hodnocení. Mísí autora je podat čtenáři informace o aktuálních problémech, které tíží společnost, kritickým a faktickým způsobem.

Tab. 4: Vztah mezi destinací a cestovatelem:

	Symbiotický	Antagonický
I. Varlamov	X	X
S. Dolja	X	
A. Šigapov	X	
K. Česnokova	X	X
D. Šereměťeva	X	

Blogy všech pěti autorů jsou v symbiotickém režimu, kdy se bloger snaží co nejvíce přiblížit k místnímu obyvatelstvu a proniknout do jejich kultury. Vysoký stupeň kvalitní vizualizace a citově nabitých fotografií vytváří klasický symbiotický režim, který čtenářům pomáhá vžít se do situace autora a pocítit na sobě efekt přítomnosti a ponoření se do líčené atmosféry. Autor sám prožívá vše na vlastní kůži a často se sám vyskytuje v obrazovém materiálu. Ilja Varlamov a Ksenija Česnokova občas vyvolávají pocit vzdálenosti, kdy autora můžeme jen zřídka zahlédnout na fotografii, což je antagonickým rysem vztahu mezi destinací a cestovatelem, kdy autor pouze přihlíží, analyzuje a komentuje za objektivem jakoby ze zákulisí.

Vztah autora k cizímu:

Ilja Varlamov často srovnává svou zemi s cizí zemí, nebo jednotlivá města z hlediska urbanistického pohledu. U Sergeje Dolji není srovnávání cizí země s vlastní zemí znatelné. Artur Šipagov srovnává cizí zemi s Ruskem např. z hlediska různorodosti architektury nebo restauračních zařízení. Ksenija Česnokova v textech se nezmiňuje o odlišnostech své vlasti od cizí oblasti, ale spíše srovnává navštívené destinace mezi sebou. U Duňi Šeremětěvy zaznamenáváme znatelné porovnávání např. vzdělávacího systému v Africe a v Rusku.

Způsob prezentace destinace:

Ilja Varlamov uděluje pozornost teritoriálnímu konceptu a funkcionalitě prostředí. Sergej Dolja dává přednost popisu děje, prožívaných zážitků v dané destinaci a viděného reliéfu. Oceňuje krásnou přírodu a kulturu místních obyvatel. Artur Šipagov se staví poněkud kriticky a hodnotí nepřístupné chování místních obyvatel a způsob jejich života, poutavě vyjadřuje svoje postoje a názory na danou destinaci. Ksenija Česnokova veškerou pozornost věnuje vztahu mezi dětmi a dospělými v navštívené oblasti. Duňa Šeremětěva popisuje počasí, přírodu, stravu a způsob výuky v afrických školách atd.

Charakteristické stylistické a lexikální jevy:

Typickými stylistickými rysy Ilji Varlamova, které stírají hranice mezi ústní a písemnou formou je časté užívání uměleckých prostředků jako jsou emocionálně expresivní oxymórony. Ekonomické pojmy a kompresivní abreviatury zvyšují konkrétnost a faktičnost textu. Styl Sergeje Dolji je charakteristický aktivním užíváním emocionálně expresivních metafor, citoslovcí a ironickým podtextem. Artur Šipagov konverguje ke strategii agramatismu a žargonismu s expresivním a poetickým vyjadřováním. Hovorový styl je ozvláštněn metaforami a netypickými přirovnáními. Ksenija Česnokova začleňuje do hovorového stylu knižní výrazy a využíváním kompresivnosti, ironických výrazů, anglicismů a hry s grafickými prostředky vytváří jedinečný autorský styl. Spontánnosti je dán volný průběh v podobě mnohých hanlivých výrazů. U Duňi Šeremětěvy registrujeme individuální autorský styl tvořený kombinací hovorových a knižních výrazů, jenž vytváří

jazyk plný netypických přirovnání a barvitých líčení okolností pomocí expresivních výrazů a přímé řeči. Textová hra s grafickými prvky přidává obsahu na hravosti.

Cílové destinace a cíloví čtenáři:

Cílovými destinacemi, které **Ilja Varlamov** navštěvuje, jsou města a vesnice v Rusku a mnoho dalších států. Navštívil všechny státy Evropy a všechny kontinenty. Navštívil celkem více než 180 zemí. Iljovi čtenáři můžou být ruskojazyčné osoby, jakéhokoliv věku, kteří se zajímají o urbanistiku a cestování.

Sergej Dolja byl ve více než 123 zemích světa. Mezi nimi byly například země Afriky, Antarktida, země Asie, státy Ameriky, země Evropy, Austrálie, Aljaška, ruská města, Jižní Amerika, Indie. Sergejův blog může být zajímavý také pro ruskojazyčné čtenáře, kteří mají rádi cestování a také by se chtěli připravit na svoji vlastní cestu a vzít si z autorova blogu užitečné rady a tipy.

Artur Šigapov navštívil mnoho evropských zemí, hlavně země jihovýchodní Asie a byl například v Afganistánu a Iránu, Ázerbájdžánu, Bělorusku, Itálii, Venezuele, Maďarsku, Německu, Řecku, Egyptě, Izraeli, Indonésii, Indii, Kazachstánu, Keňi, Číně, Maroku a Mexiku. Také cestuje po Rusku, k navštíveným místům patří Anapa, Andrejevy, Almeťjevsk, Blagověščensk, Nižní Novgorod atd. Arturův blog je čtivý a poutavý jeho osobními a originálními pohledy na cestování a okolní dění. Blog je také nasycený topografickými informacemi, podle kterých se čtenáři mohou sami řídit a připravit se samostatně na svoji výpravu.

Ksenija Česnokova navštívila např. Čínu, Tibet, Jordánsko, Ekvádor, Velikonoční ostrovy, Thajsko, Alžírsko, Bolívii, Německo, Gruzii, Indii, Egypt, Island, Španělsko, Kambodžu, Keňu, Kolumbii, Kostariku, Kosovo, Laos, Malajsii, Mongolsko, Nepál, Nový Zéland, Norsko, Peru, USA, Severní Koreu, Sýrii, Filipíny, Chorvatsko, Chile, Švédsko, Srí Lanku, Rusko: Altaj, Adygejsko, Dagestán, Kalmycko, atd. Ksenija Česnokova nabízí originální pohled na cestování prostřednictvím dětí, které autorka bere s sebou na cesty. Tento blog je užitečný převážně pro čtenáře, kteří chtějí cestovat s dětmi, a s jeho mohou odbourat stereotypy, které by cestování mohly omezit.

Duňa Šeremětěva navštívila místa v Jihoafrické republice a v současnosti jezdí na Krym a do neuznaných republik DLR a LLR s humanitární pomocí. Duňa Šeremětěva

dříve cestovala a žila v Africe se svou dcerou, proto je tento blog zajímavým čtením pro cestovatele, kteří by se rádi vydali do těchto oblastí sami či s dětmi.

Progres a přínos blogerů cestovatelů:

Začátky a vývoj každého z blogerů byly trochu rozdílné. Je také nezbytné zdůraznit příznačnou společenskou angažovanost blogerů cestovatelů ve společenských a politických problémech. Ilja Varlamov začínal focením měst ze střech, z ptačí perspektivy, a roku 2006 založil svůj cestovatelský blog. Blog Ilji Varlamova se stal velmi přínosným pro společnost v době, kdy se začal věnovat informování společnosti o nejaktuálnějších událostech v Moskvě a na Majdanu v Kyjevě v letech 2012–2013. Nyní je součástí projektu Varlamov.ru i samostatná zpravodajská část, která obsahuje mnoho aktuálních informací týkajících se společenské problematiky. Jeho blog je přínosný pro společnost také svými „Городским проектам“, které se zabývají urbanismem rozličných měst po celém světě. Sergej Dolja se z podnikatele, který neměl nic společného s vedením blogu do té doby, než se mu poprvé naskytla příležitost odjet na několik zahraniční pracovních cest v roce 2007, proměnil v profesionálního cestovatele. Svého podnikání zanechal a dnes se věnuje reportážnímu cestování a různým projektům, které mu přinášejí značný finanční výdělek. Arturu Šigapov, Ksenija Česnokova a Duňa Šeremetěva si na cestování vydělávají svou prací, cestování samo o sobě je neživí. Artur Šigapov obohatil společnost několika svými autorskými průvodci a jeho blog se dotýká společenských, ekonomických, politických, urbanistických a mezinárodních problémů.

Ksenija Česnoková je profesionální filoložka a Duňa Šeremetěva je přednášející filosofie na universitě. Ksenija Česnoková psala svůj blog pro přátelé a líčila své osobní dojmy z cestování, časem se blog transformoval ve specifický blog zaměřený na cestování s dětmi. Netypický progres zaznamenáváme u Duni Šeremetěvě, která svůj blog ze začátku psala také pro své nejbližší okolí, ale od roku 2014 svůj blog nasměřovala na dobročinné účely a začala díky němu shromažďovat finanční podporu čtenářů, kteří se chtějí podílet na pomoci lidem, kterým občanská válka na východě Ukrajiny vzala domovy, zdraví i práci. U Duni Šeremetěvy také zaznamenáváme praktické nasměrování blogu k řešení závažných problémů ve společnosti. Její blog pomáhá zachraňovat lidské životy.

Závěr

S příchodem internetu se cestopisu otevřely nové virtuální informační kanály, kterými se tento specifický a neohraničený žánr, nacházející se na pomezí krásné a věcné literatury, mohl svobodně a rychle šířit. Cestopis se přizpůsobil moderní době a stal se součástí blogosféry, která se skládá z jednotlivých autorských blogů. V Rusku je tento informační blogový reliéf koncentrován na platformě *LiveJournal*, jež byla předmětem naší analýzy. Přesvědčili jsme se, že se v Rusku zrodili blogeři s mnohatisícovou sledovaností, kteří se stali lídry veřejného mínění a jsou považováni za samostatná masová média. K takovým blogerům cestovatelům elitní společnosti blogosféry patří Ilja Varlamov, Sergej Dolja a Artur Šiagapov. Základní cestovatelská tematika jejich blogů se postupem času smísila se společenskými a politickými otázkami, a tím na sebe upoutali pozornost státních orgánů, což vyústilo v přijetí zákona o blogerech, jenž měl za cíl sjednotit kodifikovaný systém, který by reglementoval činnost blogerů. Následně o tři roky později byl zákon zrušen z důvodu kolize mezi zajištěním státní bezpečnosti a omezováním svobody slova.

Nový osobitý žánr cestovatelského blogu v ruské blogosféře s sebou také přináší vznik moderního internetového jazyka, jenž je v současnosti hlavním žánrem počítačových sítí. Rozmístěné autorské texty v ruské blogosféře jsou příznačné úmyslným rudimentárním poškozováním ruské ortografie, a vznikem specifického, interaktivního a hovorového internetového jazyka založeného na osvobození se od základů norem jazyka spisovného.

Cílem praktické části v bakalářské práci bylo na základě excerpce informací z internetových zdrojů představit některé populární autory personálních cestovatelských blogů a prezentovat ucelený obraz jejich tematického záběru. Na základě určené klasifikace a kritérií analýzy, které s sebou přináší zcela experimentální charakter, bylo vybráno pět významných ruských blogerů světoběžníků: Ilja Varlamov, Sergej Dolja, Artur Šiagapov, Ksenija Česnokova a Duňa Šeremětěva.

Na základě obsahové a stylistické analýzy jednotlivých blogů byla provedena jejich studie. Charakteristika obsahu vybraných cestovatelských blogů byla vymezena podle existujících druhů blogerů cestovatelů, načež bylo zjištěno, že blogeři cestovatelé

jsou spíše turisty existenciálního a průzkumnického typu, cestující za účelem poznat novou kulturu a životní styly.

Specifikace obsahu materiálu blogu prokázala, že Ilja Varlamov a Artur Šigapov vedou informativně analytické cestovatelské blogy, jenž se svým obsahem od informativních blogů odlišují větším důrazem na faktičnost, analýzu, doporučení a hodnocení. Pro určení vztahu mezi destinací a cestovatelem byl odlišen symbiotický a antagonický režim. Výsledky analýzy obsahů textů vybraných blogerů ukázaly pohyb všech pěti blogerů v symbiotickém režimu. U Ilji Varlamova a Kseniji Česnokovy se tyto dva protipóly symbiotického a antagonického vztahu autora a destinace prolínají.

Další část byla zaměřena na problematiku samotného vztahu autora k cizímu, jakým způsobem bloger vnímá cizí prostředí a jak pohlíží na místní obyvatele a události. Dospěli jsme k závěru, že největší sklony ke srovnání své země, v tomto případě Ruska, s cizí zemí, se projevují u Ilji Varlamova, jehož texty jsou zaměřené na urbanismus, a nejmenší důraz na rozdíly mezi svou zemí a cizí klade Sergej Dolja. Pozorován byl také způsob prezentace destinace, který představuje hlavní předměty pozornosti na cestách u jednotlivých autorů. Středem zájmu Ilji Varlamova je kritika navštívených oblastí a snaha upozornit odpovědné osoby v městských představenstvech na problematiku částí jednotlivých měst. Stylistické a lexikální jevy se u jednotlivých blogerů mírně liší. Ilja Varlamov využívá hovorového jazyka v kombinaci s uměleckými prostředky, jako jsou emocionálně expresivní oxymórony. Sergej Dolja se od Artura Šigapova odlišuje menším množstvím užívání žargonismů a agramatismů. Ksenia Česnokova se od Ilji Varlamova odlišuje svou spontánností a ironickými výrazy. Duňa Šeremětěva se individualizuje netypickými přirovnáními, která barvitě líčí okolnosti pomocí expresivních výrazů a přímé řeči.

Cílovými destinacemi daných autorů jsou státy Evropy Severní a Jižní Ameriky, Austrálie, Afriky, Indie a poněkud aktuální jsou země Asie. Artur Šigapov se liší od ostatních blogerů svým nebojácným přístupem k cestování, neboť se nebojí riskovat a cestovat do zemí Arabského poloostrova Středního východu, jenž se v současnosti nachází ve válečném konfliktu. Další autorkou, která nemá obavy cestovat do nebezpečných oblastí neuznaných republik DLR a LLR s humanitární pomocí, je Duňa Šeremětěva.

Díky blogům se lidé se stejnými zájmy mohou spojovat a komunikovat. Cílovými čtenáři jsou lidé, kteří se chtějí inspirovat kreativními nápady a zefektivnit plánování své

vlastní výpravy, neboť cestovatelské blogy předkládají užitečné rady, doporučení, historická fakta a rozšiřují přehled čtenáře pomocí praktických návodů a osobních zkušeností blogera cestovatele, které jsou obrazem adekvátního pohledu na okolní svět.

Specifika cestovatelských blogů, odhalená v absolventské práci, mohou pomoci cestovatelům, kteří vedou vlastní blog, a také žurnalistům, kteří se v tomto směru chtějí realizovat. Daná práce může být užitečnou bází pro zkoumání, zda blogosféra stále slouží jako platforma tvořená čistě z osobních deníků, nebo se stává samostatnou zpravodajskou a publicistickou jednotkou.

Dalším aspektem, který by mohl být středem zájmů vědců, lingvistů a dalších uživatelů jazyka, je posouzení hlubších sociálních faktorů, majících vliv na změny fungování jazyka v novém internetovém prostředí. Lingvisté totiž hovoří o zániku, smrti, zničení atp. ruského jazyka, ale podle našeho mínění není důvod se obávat, neboť ruský jazyk se pouze přizpůsobuje nové době. Otázkou je, zda toto úmyslné kažení ruské ortografie je primitivizací a rudimentizací (což znamená vracení se na počáteční, prvotní stupeň společenského a jazykového vývoje), anebo toto vychýlení z rovnováhy znamená start reakce k aktivitě, k úsilí o opětovné obnovení rovnováhy. Pokládáme tedy otázku, zda toto vychýlení od základních norem spisovného jazyka je zásadním motivačním prvkem, díky kterému společnost nalezne kompromis mezi mobilitou a bezprostřední komunikací dnešního internetového světa a starými, původními formami vyjadřování a zakořeněnými pravidly lidských norem chování až do stupně společensky a oficiálně přijatého nového vzorce mezilidských vztahů a specifického internetového žánru, který by se vyučoval ve školách.

Na základě výše uvedených závěrů, můžeme konstatovat, že byl splněn cíl práce formulovaný v úvodní části.

Резюме

Целью данной бакалаврской работы было представить взгляд на основную специфику блога о путешествиях в рамках русской блогосферы. Для понимания определённых жанров, связанных с литературой о путешествиях, первая часть была посвящена краткой истории и определению путевых заметок. Далее в работе сделан акцент на их общей истории в России. Самой явной характеристикой путевых записок является их сложность в отношении жанра, который тяжело определяется. Путевые записки находятся на стыке большого количества литературных жанров. Путевые записки содержат черты романа, сборника анекдотов, литературы о политике, а также несут черты эстетической литературы. Путевые заметки нам дают достоверное описание чужого мира. Литературный жанр путевых заметок пользуется большим множеством литературных средств, описывающих в том числе географию, культуру, этнографию, философию и общественные сведения. Самой главной задачей путевых заметок является расположить к себе слушателя своей убедительностью и занимательностью.

В работе анализируется феномен современных СМИ и их значение для общества. В итоге был сделан вывод, что благодаря СМИ общество может получить информацию о современном состоянии и тенденциях развития. Массовая коммуникация в настоящее время транслируется с помощью специальных технологических средств. Далее было продемонстрировано, что современные СМИ повышают информированность в обществе и помогают чувству сплоченности между людьми. В то же время СМИ могут привести к дестабилизации общества и распространению неточной информации, не подкреплённой достоверными фактами. Цель СМИ, при этом, состоит в снабжении аудитории как можно более актуальной информацией в столь быстро меняющемся круговороте событий. Современное общество превратилось в медиализированный социум, который уже без средств массовой коммуникации не может функционировать.

Далее была приведена информация о феномене блогосферы в России, пользующийся на сегодняшний день большой популярностью. Была изучена этимология слова «блог» и история его развития. Блогосфера представляет собой средство межличностной виртуальной коммуникации, и киберпространство

приносит новые правила коммуникации, которые значительно отличаются от традиционной письменной и устной форм коммуникации. Был поставлен вопрос, какое влияние блоги имеют на язык интернета. В работе установлено, что сегодня язык блогосферы является главной специфической чертой интернета. Блоги в российском интернете наиболее часто открываются на платформе *ЖЖ (Живой журнал)*, в оригинале *LiveJournal*. *LiveJournal* – это самая известная платформа, объединяющая блоги в мире.

Также в ходе работы была определена причина, почему люди ведут блоги и пишут свои дневники. В результате был сделан вывод, что причиной данного явления является потребность людей в распространении своего мнения и возможности рассказать о себе. Также была приведена информация о „законе о блогерах“, который был принят в 2014 году, но через три года был аннулирован, потому что не было возможности наказать нарушения блогеров. Закон касался блогов, у которых ежедневная посещаемость превышала три тысячи читателей. Главный смысл закона состоял в том, чтобы наблюдать за деятельностью блогеров, которые могли бы распространять экстремистские материалы.

Для представления целостного образа тематического диапазона блогов следующая часть была посвящена рассмотрению и оценке российской блогосферы, а также методике классификации и анализа блога.

На основании способа классификации, определенного в теоретической части, в практической части стало возможно решить поставленную задачу путем выбора пяти известных блогеров, сообщения их краткой биографии и анализа их блогов со точки зрения содержания («контента»), стилистической и лексической стороны. Целью данной работы являлось исследование следующих пяти блогеров: Илья Варламов, Сергей Доля, Артур Шигапов, Ксения Чеснокова, Дуня Шереметьева. Все пятеро блогеров-путешественников часто рискуют, чтобы посетить тяжело доступные или опасные места, чтобы написать хорошую интересную статью для своих читателей. Эта работа постоянно несет с собой физическую нагрузку, требует непрерывного обновления блога новыми статьями и много финансовых средств для ведения блогов на высоком уровне. Пять выбранных блогеров или зарабатывают деньги на своей работе, или уже настолько успешны, что сам блог работает на них. Топ-блогеры настолько известны, что когда они приезжают в какой-либо город, то весь город готовится к их приезду и даже об их приезде сообщается по телевизору.

Нередко благодаря быстрому обновлению новых статей, блогер передает информацию аудитории быстрее, чем СМИ. Самыми известными и популярными блогерами-путешественниками, для которых ведение блога стало профессией и главным источником заработка, являются Илья Варламов, Сергей Доля и Артур Шигапов. Эти блогеры стали успешными, потому что они были первыми среди тех, кто открыл путевые журналы в на платформе *LiveJournal* и имели большое влияние на развитие русской субкультуры блогосферы. Вышеуказанные блогеры-путешественники выполняют роль организаторов и инициаторов отношений между читателями. Всех пятерых блогеров связывает тематика блога и функция самостоятельного информативного ресурса, который предьявляет читателям информацию из сферы туризма.

У всех пяти блогеров также отмечается профессиональный подход к своей работе. Их статьи содержат фотографии хорошего качества, проверенную информацию и обеспечивают лёгкость восприятия для читателей. Очень интересным явлением можно считать их способность и возможность обращать внимание на детали и делать нетипичные кадры в посещаемых местах, что классический журналист себе не может позволить. У блогеров есть свобода выражения и никто им не диктует, что писать и как. Для продвижения блога советуется комментирование в других журналах, репосты, использование промо и соцсетей. Если всё складывается хорошо, через некоторое время возможна и монетизация блога – в основном за счёт рекламных и спонсорских постов, спецпроектов, брендинга, соцсетей, баннеров и партнёрских материалов. Блогер, который хочет стать успешным, должен запастись терпением и сдержанностью, и, главное, надо создать свою репутацию. С данным специфическим жанром в российской блогосфере связано основание виртуальных и реальных школ, обучающих начинающих блогеров базовым правилам жанра, в т.ч. путевых заметок. Школы учат, как правильно фотографировать, или как обращаться с камерой, и как правильно писать. Количество таких школ с каждым годом растёт. Тем не менее, это современное явление находится в стадии роста, так что учителя школ учат сами себя, и повышают свой профессионализм пока самостоятельно.

Частью работы также является изложение содержания и языкового аспекта текста. Был проведен анализ разных статей пяти блогеров-путешественников. Блоги путешественников содержат описания окружающего мира и впечатлений. Блоги

содержат отчеты о разных поездках, как за границу, так и по России. Авторы не сосредотачиваются только на классических описаниях достопримечательностей, лучших ресторанов и самых шикарных отелей, но наоборот стараются показать места их посещения такими, какие они на самом деле есть, ничего не приукрашивая. Блоги содержат информацию о странах Европы, Северной и Южной Америки, Австралии, Новой Зеландии, Индии, Африки, Азии, Центрального Востока или Антарктиды. Авторы в своих блогах также излагают информацию о путешествиях по городам России. Авторы блогов о путешествиях также затрагивают тему сравнения чужой страны с Россией. Илья Варламов сосредотачивается на сравнении своей страны с чужими странами или городами с точки зрения урбанистической критики, и Атур Шигапов в своём критическом направлении обсуждения окружающей его среды. Ксения Чеснокова в своих материалах больше сравнивает уровень и качество общего комфорта и поведения людей в разных местах, где она побывала. Дуня Шереметьева акцентирует внимание на сравнении своей страны с чужой страной с точки зрения разнообразных приоритетов разных обществ.

В языковом аспекте установлено, что благодаря способности писать свободно и иногда фамильярно, блогеры получают больше внимания аудитории, в их статьях читатель может либо найти общий язык с автором или, наоборот, не согласиться, но всегда можно прокомментировать и поучаствовать в дискуссии, поэтому в блоге возникает очень своеобразный язык, который является смешением разных стилистических и лексических явлений, таких как разговорный язык, комбинированный с художественными средствами, как, например, экспрессивные выражения, оксюмороны, персонификация и разные нетипичные формы разговорных сравнений, подчеркивающих авторский стиль. В статьях также много жаргонизмов и игры слов. Часто можно отметить употреблениеagramматических конструкций, с помощью которых намеренно искажаются базовые нормы литературного языка. Все пятеро блогеров, рассматриваемые в работе, выражаются главным образом разговорным и свободным языком, чтобы стать ближе к своей аудитории. Они затрагивают темы политико-экономической сферы и выражают своё мнение по данной проблеме. О специфике этого языка вышла книга *Самоучитель Олбанского* Максима Кронгауза, российского лингвиста, в которой автор анализирует современный язык интернета и влияние блогов на язык интернета. По

словам Кронгауза, блог сегодня является главной почвой для анализа языка в интернете.

Целью моей работы было определить характеристику путевых заметок и описать их историю. Провести описание современных СМИ и специфичность коммуникации в интернете и влияния их на адресатов. Мы также ознакомились с эволюцией путевых заметок в российской блогосфере и характеристикой платформы *LiveJournal*. Следующая глава содержит обзор российской блогосферы и связи ее развития с законом о блогерах. Было охарактеризовано влияние блогов о путешествиях на язык интернета, выбрана методика классификации и анализа блогов, согласно которой были созданы содержательные и стилистические образы пяти выбранных блогеров-путешественников. В заключении был проведен синтез итогов данного анализа.

В практической части был проанализирован контент пяти самых известных блогеров-путешественников в России и охарактеризован стиль жизни блогеров, причины их известности и успеха их блогов. Было рассмотрено содержание с точки зрения жанра, типологии туриста-блогера, спецификации контента материала, отношения цели путешествия и путешественника, отношения автора к чужому и способ презентации цели путешествия. На основании отдельных записей в блоге путешественника были проанализированы отличительные стилистические и лексические явления, а также общая графическая форма авторского блога. В заключении были суммированы типы целевых направлений и целевых читателей. В данной работе также представлена интересная информация о прогрессе всех пяти блогеров, то есть каким образом они начинали свою деятельность и как выглядел их прогресс в ведении их блога и направленности по тематике.

Целевыми читателями блогов о путешествиях являются люди с одинаковыми интересами, и благодаря блогам они могут объединяться. Люди, которые ищут вдохновение, креативные идеи, полезные советы, рекомендации и исторические факты, расширяющие обзор читателя. Специфика блогов о путешествиях может служить хорошей помощью путешественникам, ведущих собственный блог, а также журналистам, которые хотят себя реализовать в данном направлении.

Итоги данной работы могут послужить для исследования феномена блогосферы с точки зрения как платформы, составленной из личных дневников, или

же восприятия блогосферы как новой формы самостоятельной прессы и публицистики.

Данная работа также может послужить базой для исследования распространения языка в интернет-пространстве, для выяснения соотношения между прежними формами литературного языка и языком интернета, между киберпространством и реальностью. Сегодня нормы русского языка уже не регулируются художественной литературой, а на литературный язык, наоборот, влияют журналы, фильмы, телевидение, а в первую очередь интернет. Следует провести более глубокий и серьёзный анализ в области или сфере, касающейся развития и влияния языка интернета на людей, способа и каналов его распространения в бытовой жизни за пределами интернета.

Seznam použité literatury

Teoretická část

Knížní zdroje

1. BINOVÁ, Galina Pavlovna, POSPÍŠIL, Ivo, 1995. *Panoráma ruské literatury*. Boskovice: Albert. ISBN 80-85834-04-9.
2. GREENMAN J. F., 2012. *Introduction to Travel Journalism. On the Road with Serious Intent*. New York, Peter Lang Publishing Inc. ISBN-13: 978-1433114199.
3. JIRÁK, J., KÖPPLOVÁ, B., 2009. *Masová média*. Praha: Portál, 1. vydání. 416 s. ISBN 978-80-7367-466-3.
4. KARPATSKÝ, D., 2008. *Labyrint literatury*. Albatros. ISBN: 978-80-00-02154-6, EAN: 9788000021546.
5. KLAPPER T., 1960. *The Effects of Mass Communication*. Glencoe, Il.: Free Press. ISBN-10: 0029173809, ISBN-13: 978-0029173800.
6. MANDÁT, J., 1982. *Ruská sentimentální povídka*. Univerzita J. E. Purkyně v Brně, Praha, Státní pedagogické nakladatelství.
7. MARTÍNEK, J. MARTÍNEK, M., 1998. *Kdo byl kdo. Naši cestovatelé a geografové*. Nakladatelství Libri, Praha. ISBN: 80-85983-50-8.
8. MOCNÁ, D. PETERKA, J. a kol., 2004. *Encyklopedie literárních žánrů*. Praha: Paseka, Litomyšl. ISBN: 80-7185-669-X.
9. NIKITIN, A., 1951. *Putování ruského kupce Afanasie Nikitina přes tři moře*. Praha: Slovanské nakladatelství.
10. PUHRINGER S., Taylor A. A., 2008. *Practitioner's Report on Blogs as Potential Sources for Destination Marketing Intelligence*. Journal of Vacation Marketing. — No. 14(2). Taylor,Francis. ISBN 9781317009375.
11. RAMONET, I., 2003. *Tyranie médií*. Praha: Mladá Fronta. ISBN: 80-204-1037-6.
12. VŠETIČKA, F. PAVERA, 2003 L. *Lexikon literárních pojmů*. Olomouc: Nakladatelství Olomouc. ISBN: 80-7182-124-1.
13. ZÁVODNÁ L.S., 2015 *Ekonomika cestovního ruchu 1 pro VŠ*. Computer media s. r. o., Prostějov. ISBN 9788074022326.
14. ГЕРАСЕВИЧ В., 2006. *Блоги и RSS. Интернет-технологии нового поколения.*, БХВ-Петербург. ISBN 5-94157-834-2.

15. КОЛОКОЛЬЦОВА Т.Н., ЛУТОВИНОВА О.В., 2012. *Интернет-коммуникация как новая речевая формация*. Флинта. ISBN 5976513107, 9785976513105.

Internetové zdroje

16. PETERKA J. *Gloal Village*. Archiv článků a přednášek Jiřího Peterky. Týdenník č. 19/96, [online]. 7.5.1996 [vid. 2018-02-21]. Dostupné z: <http://www.earchiv.cz/a96/a619k130.php3>
17. MCQUAIL D. *Mcquail's Mass Communication Theory*. An Introduction. London. Sage, 4th ed. [online]. 2004 [vid. 2018-02-23]. Dostupné z: <http://opac.vimaru.edu.vn/edata/EBook/Vien%20DTQT/Mc%20Quail,D.%20Mass%20communication%20theory%20-%20An%20Introduction.Sage%20Publication,%202010.pdf>
18. VLAŠÍN, Štěpán. *Slovník literární teorie*. Vyd. 2, rozšířené. V Praze: Československý spisovatel, [online]. 1984 [vid. 2018-01-23]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/edicee/data//prirucky/obsah/VLAS/VLAS.pdf>
19. АНДРИАНОВА, Н. С. *Жанры Интернет-коммуникации: о некоторых подходах*, [online]. 2008 [vid. 2018-02-25]. Dostupné z: http://www.nbu.gov.ua/portal/Natural/Vdpu/Movozn/2008_14/article/3.pdf
20. БАЖЕНОВА Е.А. *Блог как интернет жанр*. Вестник Пермского университета. Российская зарубежная филология, [online]. 2012 [vid. 2018-03-20]. Dostupné z: <http://www.rfp.psu.ru/archive/4.2012/bazhenova.pdf>
21. ВОЛКОВ С. Ю., НИКИТЕНКО В.А. *Нормативно правовые акты, регулирующие политические отношения в сфере новых медиа*, [online]. 2016 [vid. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/n/normativno-pravovye-akty-reguliruyuschie-politicheskie-otnosheniya-v-sfere-novyh-media>
22. ГЕРМАН О. Б. Литература. *Электронный литературный журнал. Одинокие голоса проводников*, [online]. 10.12.2016 [vid. 2018-03-18]. Ольга Балла-Герман. Dostupné z: <http://litteratura.org/non-fiction/2037-odinokie-golosa-provodnikov.html>

23. ГУДЗИЙ, Н. К. *История древнерусской литературы. Просвещение*, Москва, [online]. 1966 [vid. 2018-01-12]. Dostupné z: <https://studfiles.net/preview/6489138/page:8/>
24. ДАВЫДОВ А., *Социология изучает блогосферу. Социологические исследования* No. 11, [online]. 2008 [vid. 2018-03-20]. Dostupné z: http://ecsocman.hse.ru/data/208/632/1219/Davydov_13.pdf
25. ЗЛАТНИКОВА Т.С., СЛАБАЯ А.С. *Творческая личность в интернет-пространстве: самопрезентация и выстраивание границ*. Ярославский педагогический вестник, [online] 2016. [vid. 2018-04-02]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/v/tvorcheskaya-lichnost-v-internet-prostranstve-samoprezentatsiya-i-vystraivanie-granits>
26. ДОРСКИЙ А.Ю. *Закон о блогерах. Правоприменительная практика*. [online]. 2016 [vid. 2018-04-16]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/v/zakon-o-blogerah-pravoprimenitelnaya-praktika>
27. ЗОРИН И.В. *Феноменология путешествий: в 8-ми ч. М. Советский спорт*, [online]. 2004 [vid. 2018-04-19]. Ч. 1. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/v/rasskaz-o-puteshestvii-formy-literaturnoy-retseptsii-traveloga>
28. КРОНГАУЗ, М. *Самоучитель Олбанского АСТ*, Corpus, ISBN 978-5-17-077807-2, [online] 2013 [cit. 2018-04-25]. Dostupné z: <https://www.libfox.ru/437361-maksim-krongauz-samouchitel-olbanskogo.html>
29. КОСТЕНКО Е.В. *Когнитивный аспект влияния сетевых СМИ на массовое сознание*, [online] 10.09.2012 [cit. 2018-03-12]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/v/kognitivnyy-aspekt-vliyaniya-setevykh-smi-na-massovoe-soznanie>
30. КАРТАШОВА О. *Интернет-СМИ. Особенности и преимущества*, [online] 20.02.2017 [cit. 2018-03-10]. Dostupné z: <http://nauka.relis.ru/16/0001/16001048.htm>
31. КАРПОВА Т.Б. *Самовыражение личности в Интернете: лингвистический аспект*, [online] 2007 [vid. 2018-03-05]. Dostupné z: <http://www.philol.msu.ru/~rlc2007/pdf/13.pdf>

32. КОЛОСОВ Г. В. *Очерк и жизнь. Алма-Ата*, [online] 1966. [vid. 2018-05-02]. Dostupné z <http://www.dslib.net/zhurnalistika/putevoj-ocherk-jevoljucija-i-hudozhestvenno-publicisticheskie-osobennosti-zhanra.html>
33. КОСТОМАРОВ В.Г. *Книжность и разговорность в массовой коммуникативности*. Москва, [online] 2007 [vid. 2018-04-11]. Dostupné z: <http://www.philol.msu.ru/~rlc2007/pdf/13.pdf>
34. КРИВЦОВ Н. В. *Журналистская практика*. 2017 [cit. 2018-03-20]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/v/trevel-zhurnalistika-spetsifika-napravleniya-i-ego-problemy>
35. ЛАЗУТКИНА Е. В. *Лидеры мнений в информационном пространстве блогосферы рунета*, [online]. 2016 [vid. 2018-03-12] ISSN 1818-7919. Астраханский государственный университет. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/v/lidery-mneniy-v-informatsionnom-prostranstve-blogosfery-runeta>
36. ЛЕЙБОВИЧ О.Л., ШУШКОВА Н.В. *Живой журнал как новая газета. Мир России*, [online]. 2012 [cit. 2018-05-12]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/v/zhivoy-zhurnal-kak-novaya-gazeta>
37. Л. ЛУТОВИНОВА О.В. *Лингвокультурологические характеристики виртуального дискурса*. ВГПУ, [online]. 2009 [vid. 2018-05-13]. Dostupné z: <http://www.dissercat.com/content/lingvokulturologicheskie-kharakteristiki-virtualnogo-diskursa>
38. ЛИТНЕВСКАЯ Е.И. *Об интернете и так называемой «порче языка» Интернет, ненормативная офрография, динамика языковой нормы*, [online]. 2007 [cit. 2018-05-16]. Dostupné z: <http://www.philol.msu.ru/~rlc2007/pdf/13.pdf>
39. ЛУГАНСКАЯ Д. *И блог сним. Как будет работать закон о блогерах*, [online]. 2014 [cit. 2018-04-27]. РБК daily.ru. ISSN 1991-069X. Dostupné z: <http://www.2.ru/newspaper/2014/07/31/56be15219a7947299f72cc0d>
40. ЛИХАЧЕВ. Д. С. *Повесть временных лет. По Лаврентьевской летописи 1372 г.* Москва. Ленинград: Наука, [online]. 1950 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: http://psrl.csu.ru/toms/PVL_1950_01.shtml

41. МАЙГА А.А. ЛИТЕРАТУРНЫЙ ТРАВЕЛОГ, *Специфика жанра. Филология и культура*, [online]. 2014 [vid. 2018-05-12]. Dostupné z: <http://www.academia.edu>
42. МУРАВЬЕВ, В. С. *Путешествие. In. Большая советская энциклопедия, третье издание*, [online]. 1969-1978 [vid. 2018-02-18]. Dostupné z: <http://www.rulit.me/books/bolshaya-sovetskaya-enciklopediya-es-read-88723-8.html>
43. НЕБЫКОВ И.А., ЕФИМОВ Е.Г. *Блоги как вид социальных интернет-сетей (социальные аспекты)*, ISSN 1998-9946, [online]. 2012 [vid. 2018-05-18]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/n/blogi-kak-vid-sotsialnyh-internet-setey-sotsialnye-aspekty>
44. ПИЛАТОВА Й., ВОБОРИЛ Л. *Функционирование графики и лексики в компьютерной форме речи. Компьютерная форма речи, новые жанры, орфография и пунктуация, лексика*, [online]. 2007 [vid. 2018-05-18]. Dostupné z: <http://www.philol.msu.ru/~rlc2007/pdf/13.pdf>
45. ПАНИКОВСКАЯ М.А. *Специфика трэвел-журналистики в блогосфере*. [online]. 2016 [vid. 2018-05-13]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/v/spetsifika-trevel-zhurnalistiki-v-blogosfere>
46. ПОКАЗАНЬЕВА И.В. *К теоризации отношений автора и дестинации в трэвел-журналистике*, [online]. 2014 [vid. 2018-05-15]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-teoretizatsii-otnosheniy-avtora-i-destinatsii-v-trevel-zhurnalistike>
47. ПОКАЗАНЬЕВА И.В. *Теоретическое осмысление основ трэвел-блогинга. Функциональные отличия трэвел-блогера и трэвел-журналиста*, [online]. 2015 [vid. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://cyberleninka.ru/article/v/teoreticheskoe-osmyslenie-osnov-trevel-bloginga-funktsionalnye-otlichiya-trevel-blogera-i-trevel-zhurnalista>
48. СИЛАЕВА В.Л. *Интернет как социальный феномен. Социологические исследования* No. 11, [online]. 2008 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: http://ecsocman.hse.ru/data/297/632/1219/Silaeva_14.pdf

49. ЧЕРНЫХ Алла. *Мир современных медиа*, [online]. 2007 [vid. 2018-04-13] Dostupné z: <http://www.prognosis.ru/lib/SMI.pdf>
50. ЧЕРКАСОВА Н.В. *Вестник Челябинского государственного университета*, [online]. 2012 [vid. 2018-05-01] Dostupné z <http://cyberleninka.ru/article/n/lingvokulturologicheskie-harakteristiki-bloga-kak-zhanra-internet-kommunikatsii>
51. ШЕРЕЛЬ А.А. *Радиожурналистика*. Учебник/под ред. Шереря А.А. Издательство Московского университета, [online]. 2000 [vid. 2018-04-22] Dostupné z: <http://evartist.narod.ru/text5/44.htm>

Praktická část

Internetové zdroje

1. 10 вдохновляющих блогов известных путешественников, *ТОП ОБЗОР.РУ* [online]. Zveřejněno 22.11.2017 [vid. 2018-05-22]. Dostupné z: <http://www.topobzor.com/10-vдохновляющих-блогов-известных-путешественников/.html>
2. Десять топвых российских блогеров, которых надо читать. *Daily*. [online]. Zveřejněno 2.3.2016. [vid. 2018-05-22]. Dostupné z: <https://gubdaily.ru/blog/lifestyle/obzor/10-topovykh-rossijskix-blogerov-kotoryx-nado-chitat-chtoby-ne-opozoritsya/>
3. NASEDKIN. [Блог визуальных осколков] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 8.12.2016. [vid. 2018-05-24]. Dostupné z: <https://nasedkin.livejournal.com/779555.html>
4. Маленькая Хиросима. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-24]. Dostupné z: <https://littlehirosima.livejournal.com/v>
5. Ksenia Chesnokova. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-25]. Dostupné z: <https://api-ano.livejournal.com/profile>
6. Artur Šigapov. POPADOS. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-25]. Dostupné z: <https://popados.livejournal.com/>
7. SERGEYDOLYA. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-25]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/>

8. VARLAMOV.RU. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-26]
Dostupné z: <https://varlamov.ru/>
9. LITTLEHIROSIMA. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-26].
Dostupné z: <https://littlehirosima.livejournal.com/>
10. KUBATYAN. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-26].
Dostupné z: <https://kubatyan.livejournal.com/>
11. LINOZKA. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-26].
Dostupné z: <https://linozka.livejournal.com/>
12. PUERTO. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-27]. Dostupné
z: <https://puerrtto.livejournal.com/>
13. SQUATEK_FILIPS. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-27].
Dostupné z: <https://aquatek-filips.livejournal.com/>
14. Илья Варламов. [УзнайВсё]. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-05-27].
Dostupné z: <https://uznayvse.ru/znamenitosti/biografiya-ilya-varlamov.html>
15. Интернет и СМИ. Илья Варламов о запуске современного СМИ.
Лента.ру [online]. Zveřejněno 15. 6. 2015. [vid. 2018-05-27] Dostupné
z: <https://lenta.ru/articles/2015/06/15/varlamov/>
16. Илья Варламов. Путевые Заметки, , Vydavatelství Манн, Иванов и
Фербер, [online]. 2015 [cit. 2018-05-29]. ISBN: 978-5-00057-274-0
Dostupné z: <https://www.litres.ru/ilya-varlamov/putevye-zametki-2/>
17. VARLAMOV.RU. [Осторожно! После прочтения вы захотите
переехать в Казань] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 19.7.2018 [cit.
2018-07-22]. Dostupné z: <https://varlamov.ru/3016104.html>
18. VARLAMOV.RU. [Хорошее благоустройство на краю света.] In:
LiveJournal [online]. Zveřejněno 12.3.2018 [cit. 2018-06-15]. Dostupné
z: <https://varlamov.ru/2821118.html>
19. VARLAMOV.RU. [Бангкок: цветные дороги, призраки в аэропорту и
культ короля. 2] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 5.2.2018 [cit.
2018-06-02] Dostupné z: <https://varlamov.ru/2798598.html>
20. VARLAMOV.RU. [Окленд — новозеландское захолустье] In:
LiveJournal [online]. Zveřejněno 10.3.2018 [cit. 2018-06-16] Dostupné
z: <https://varlamov.ru/2817299.html>

21. VARLAMOV.RU. [Хорошее благоустройство на краю света] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 12.3.2018 [cit. 2018-06-18] Dostupné z: <https://varlamov.ru/2821118.html>
22. VARLAMOV.RU. [Последний день в Новой Зеландии: цены на недвижимость, ТПУ и первый класс] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 19.3.2018 [cit. 2018-06-18]. Dostupné z: <https://varlamov.ru/2832363.html>
23. VARLAMOV. RU. Archiv. Все новости. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-06-18] Dostupné z: <https://varlamov.ru/2017/02/>
24. Sergey Dolya. [Мой путь к успеху] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 2.9.2009 [vvid. 2018-06-26]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/63949.html>
25. Sergey Dolya. *Ozon.ru*. Биологическая справка, [online]. 1998-2018 [vid. 2018-06-26]. Dostupné z: <https://www.ozon.ru/person/5629483/>
26. Sergey Dolya. Страница виртуальных путешественников. In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 21.12.2020 [cit. 2018-06-26]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/14014.html>
27. FranchTV. Интервью с Сергеем Дольей. Вокруг света за 70 дней, охренительная Антарктида и няшный Лебедев. In: *YouTube* [online]. Zveřejněno 26.4.2018. [cit. 2018-06-26] Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=BT1z-F1dxok&t=1014s>
28. Sergey Dolya. [Победители проекта «Travel Доля»] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 20.2.2018 [vid. 2018-06-28]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1438507.html>
29. Sergey Dolya. [За что платят 200 рублей в день в Эфиопии] In: *LiveJournal* [online]. 2.3.2018 [cit. 2018-06-28]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1441221.html>
30. Sergey Dolya. [Проблемы и паника на краю вулкана] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 28.2.2018. [cit. 2018-06-28]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1440686.html>
31. Sergey Dolya. [Самое жаркое место на Земле] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 5.3.2018 [cit. 2018-06-28]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1442005.html>

32. Sergey Dolya. [Причудливые узоры вулканической лавы] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 26.2.2018 [cit. 2018-06-28]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1440255.html>
33. Sergey Dolya. [Ночь под звездами. В спальнике. На ураганном ветре] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 7. 3. 2018 [cit. 2018-06-28]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1442679.html>
34. Sergey Dolya. [Москва очухалась от снегопада] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 6.2.2018 [cit. 2018-06-28]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1436684.html>
35. Sergey Dolya. [Проблемы по дороге к вулкану] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 27.2.2018 [cit. 2018-06-28]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1440427.html>
36. Sergey Dolya. [Ночь под звездами. В спальнике. На ураганном ветре] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 7. 3. 2018 [cit. 2018-06-28]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1442679.html>
37. Sergey Dolya. [Заглянем внутрь огнедышащего вулкана?] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 25.2.2018 [cit. 2018-06-29]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1439459.html>
38. Sergey Dolya. [Реальные масштабы антарктического ледника] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 5.2.2018 [vid. 2018-06-29]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1436460.html>
39. Sergey Dolya. [Проблемы и паника на краю вулкана] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 28.2.2018 [cit. 2018-06-29]. Dostupné z: <https://sergeydolya.livejournal.com/1440686.html>
40. VARLAMOV.RU. [Многоуровневый паркинг может быть красивым] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 3.8.2018 [cit. 2018-08-05]. Dostupné z: <https://varlamov.u /3032586.html>
41. VARLAMOV.RU. [Метки-Пиздец] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 3.8.2018 [cit. 2018-08-05]. Dostupné z: <https://varlamov.ru/tag/%D0%9F%D0%B8%D0%B7%D0%B4%D0%B5%D1%86>
42. VARLAMOV.RU. [Гонконг: неправильный Китай] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 11.4.2018 [cit. 2018-07-05]. Dostupné z: <https://varlamov.ru/2871712.html>

43. VARLAMOV.RU. [Жизнь в гробу] In: *LiveJournal* [online].
Zveřejněno 10.6.2017 [cit. 2018-07-07]. Dostupné z:
<https://varlamov.ru/2416234.html>
44. Sergey Dolya. [Лалибэла – город высеченный в скале, рядом с
которым Петра – это насмешка] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno
11.3.2018 [cit. 2018-07-07]. Dostupné z:
<https://sergeydolya.livejournal.com/1443854.html>
45. Popados. *Бутук LiveLib.ru*. Краткая биография [online]. 2006-2018.
[cit. 2018-07-08]. Dostupné z: [https://www.livelib.ru/author/236271-
artur-shigarov](https://www.livelib.ru/author/236271-artur-shigarov)
46. Popados. [Самоглавый пост, где всё и написано] In: *LiveJournal*
[online]. [vid. 2018-07-08]. Dostupné z: <https://popados.livejournal.com/>
47. Popados. [Дневник „Кникулы фрилансеров-2“. Часть 1 “Римские
каникулы“] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 23.10.2011. [cit. 2018-
07-08]. Dostupné z: <https://popados.livejournal.com/25203.html>
48. Popados. [Индус и Я] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 28.11.2012
[cit. 2018-07-08]. Dostupné z:
<https://popados.livejournal.com/40436.html>
49. Popados. [Приключение Чебурашки в Таиланде] In: *LiveJournal*
[online]. Zveřejněno 12.12.2012 [vid. 2018-07-08]. Dostupné z:
<https://popados.livejournal.com/40750.html>
50. Popados. [Ночи в Сочи-всё, короче] In: *LiveJournal* [online].
Zveřejněno 22.3.2018. [cit. 2018-07-08]. Dostupné z:
<https://popados.livejournal.com/479128.html>
51. Popados. [Приспособлены ли крупные ТЦ под быструю эвакуацию?
Эсперимент] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 29.3.2018 [cit. 2018-
07-10]. Dostupné z: <https://popados.livejournal.com/480008.html>
52. Popados. [Каникулы фрилансеров-2. Часть 2 Дубайский транзит] In:
LiveJournal [online]. Zveřejněno 10.11.2011 [cit. 2018-07-10]. Dostupné
z: <https://popados.livejournal.com/25475.html>
53. Api_ano. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-07-10]. Dostupné z:
<https://api-ano.livejournal.com/profile>

54. Deti-vs-Travel. [Самостоятельные путешествия с детьми] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 30.3.2013 [vid. 2018-07-10]. Dostupné z: <https://deti-vs-travel.livejournal.com/336.html>
55. Api_ano. In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 30.3.2011 [vid. 2018-07-11]. Dostupné z: <https://api-ano.livejournal.com/213279.html>
56. Api_ano. [Phi Phi] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 20.11.2011 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: <https://api-ano.livejournal.com/214619.html>
57. Api_ano. [Ланга] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 23.11.2011 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: <https://api-ano.livejournal.com/215722.html>
58. Api_ano. [Джам] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 26.11.2011 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: <https://api-ano.livejournal.com/216381.html>
59. Api_ano. [Чанг Май] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 21.12.2012 [cit. 2018-07-15]. Dostupné z: <https://api-ano.livejournal.com/226391.html>
60. LittleHirosima. Profile. In: *LiveJournal* [online]. [vid. 2018-07-17]. Dostupné z: <https://littlehirosima.livejournal.com/>
61. LittleHirosima. [Верхний псто] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 15.2.214 [cit. 2018-07-17]. Dostupné z: <https://littlehirosima.livejournal.com/25168.html>
62. LittleHirosima. [Лучше серфа, может быть только серф в ЮАР!] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 25.6.2013 [cit. 2018-07-17]. Dostupné z: <https://littlehirosima.livejournal.com/tag/%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%84>
63. LittleHirosima. [История моды] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 17.4.2016. [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: <https://littlehirosima.livejournal.com/tag/%D0%BA%D0%BE%D0%BB%D0%B1%D0%B0%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D1%8B%20%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B8>
64. LittleHirosima. [Кошмар] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 19.9.2017 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: <https://littlehirosima.livejournal.com/tag/%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BC%D0%B8%D0%B5>

65. LittleHirosima. [Это Африка, детка!] In: *LiveJournal* [online].
Zveřejněno 8.6.2013 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z:
<https://littlehirosima.livejournal.com/tag/%D0%B7%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B8%20%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D0%B5%D0%B7%D0%B4%D0%B5>
66. LittleHirosima. [У меня появился поклонник] In: *LiveJournal* [online].
Zveřejněno 29.3.2013 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z:
<https://littlehirosima.livejournal.com/9341.html>
67. LittleHirosima. [Родная Африка] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 24.4.2016 [cit. 2018-07-18]. Dostupné z:
<https://littlehirosima.livejournal.com/tag/%D0%AE%D0%90%D0%A0>
68. LittleHirosima. [Город, где ходят босиком] In: *LiveJournal* [online].
Zveřejněno 29.4.2014 [cit. 2018-07-19]. Dostupné z:
<https://littlehirosima.livejournal.com/tag/%D0%AE%D0%90%D0%A0>
69. Popados. [Промежуточный итог вложений в криптовалюту, и новый проект] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 5.4.2018 [cit. 2018-07-20]
Dostupné z: <https://popados.livejournal.com/483076.html>
70. Popados. [Мальчик едет в ИГИЛ, ты знаешь чики чики его могут там] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 12.3.2016 [cit. 2018-07-20]
Dostupné z: <https://popados.livejournal.com/tag/%D0%98%D1%80%D0%B0%D0%BA>
71. Popados. [Сетевые кофейни и как с этим злом бороться] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 14.11.2016 [cit. 2018-07-22]. Dostupné z: <https://popados.livejournal.com/379851.html>
72. Api_ano. Tags In: *LiveJournal*. [vid. 2018-07-22]. Dostupné z: <https://api-ano.livejournal.com/>
73. Api_ano. [Как живут эмигранты в Финляндии] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 26. 6. 2018 [cit. 2018-07-22]. Dostupné z: <https://api-ano.livejournal.com/tag/%D0%A4%D0%B8%D0%BD%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D1%8F>
74. LittleHirosima. [Особенности африканского воспитания] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 6.5.2014 [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: <https://littlehirosima.livejournal.com/30529.html>

75. VARLAMOV.RU. [Челябинск хотят угробить во благо его жителей. LiveJournal] In: *LiveJournal* [online]. Zveřejněno 6.8.2018 [cit. 2018-07-24]. Dostupné z: <https://varlamov.ru/3035915.html>

Пřílohy

Иlja Varlamov

Obr. č. 1.: Александр Кулаковский © URA.Ru 2016

Sergej Dolja

Obr. č. 2.: Фото vk.com/sergeydolja / Сергей Доля/2016

Artur Šigapov

Obr. č. 3.: Artur Shipagov 2010

Ksenija Česnokova

*Obr. č. 4.: Официальный сайт Ксении Чесноковой/2018
LiveJournal api_ano*

Duňa Šeremětěva

*Obr. č. 5.: Официальный сайт Дуни Шереметевой.
LiveJournal LittleHirosima*